

౨౧౨౬౭

ప్ర తి ది న ము ప్ర క టి ం ప (బ డు ను

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 20-వ తేది శు క్ర వారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

No. 272
సంచిక ౨౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష పీఠి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల, దూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

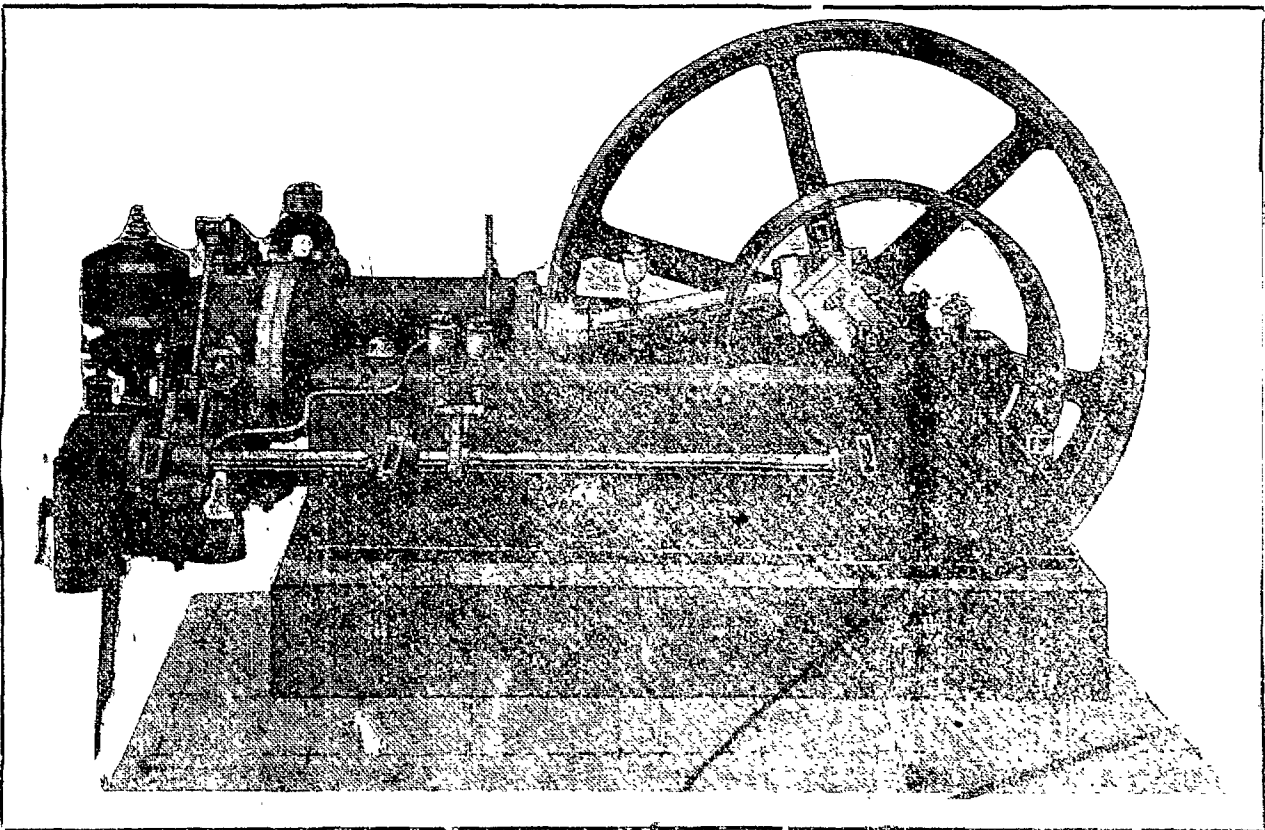
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రా బ్ న క్” లాంగుస్ట్రోక్ న్యూటైపు సెమిడీ సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఎంత మడ్డి క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చగును.
వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీన్ చేయ భవసర్వములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఊపరు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు ఏకేష నేర్పరితనము అక్కర లేదు.
సోగ్ యేజంటు:-

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada.

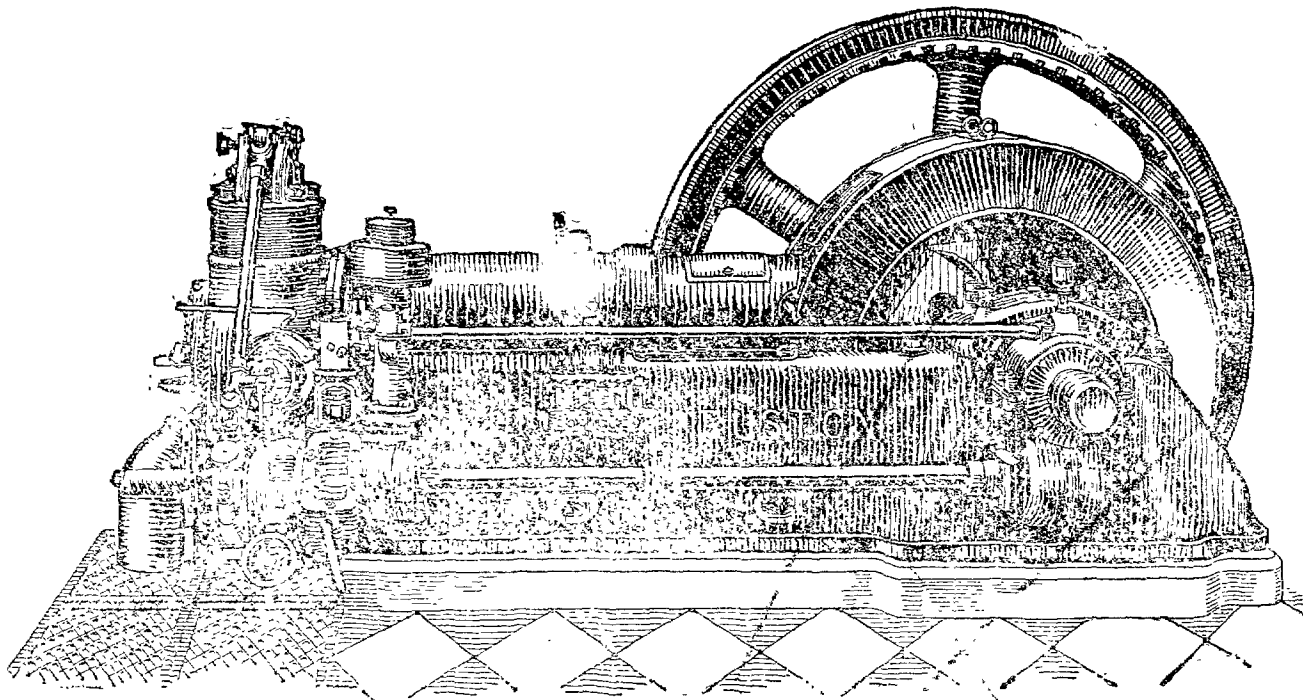
(అన్ని రకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపోర్టుచేసి స్టాకుముంచువారు “రాబ్ న క్” గ్యాసుయింజనులు, ప్లాంట్లులకున్నా సోల్ యేజంటు)

ది రస్త్ న్ క్రాడ్ ఆయిన్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిన్ ఏంజిను లన్నిటికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూ నెతో పనిచేయును.
చతురత ఏమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మాక్యటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఏంజినింగ్ పాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

త్వరపడుడు!

లాటరీ

మంచి తరుణము!!

కొండాపురంలో గొప్ప జిన్నింగ్ గ్రవుండ్ నట్ ప్యాక్టరీ
లాటరీ

గవర్నెంటువారి L. Dis. 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీ మూలముగా

విక్రయించుచున్నాము

యంకా కొన్నిటికెట్లు కలువయందుటవలన ఫిబ్రవరి 22 తేదీ డ్రాయింగ్ డేటును మార్చినెల 29 తేదీకి మార్చబడినది

లాటరీ కలెపు తేదీ 1925 మార్చి 29.

రూ 52500 కు లాటరీ.

టికెట్లు 1-క రు 1-0-0

10500 టికెట్లు మాత్రమే

మణిఆర్థరుద్వారా సొమ్ముపంపిన టికెట్లు పంపబడును.

కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. అన్ని విషయములకు క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

లాటరీ కలెపు పెద్దమనుష్యులు

మ. రా. శ్రీ, దివాన్ బహద్దూర్ పి. కేశవపిల్లెగారు,

బి.పి. దేవరాజులు నాయుడుగారు,
పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కడప.

1782 " కె. కోటిరెడ్డిగారు, బారిష్టరు, కడప.

ఆడ్రసు:—

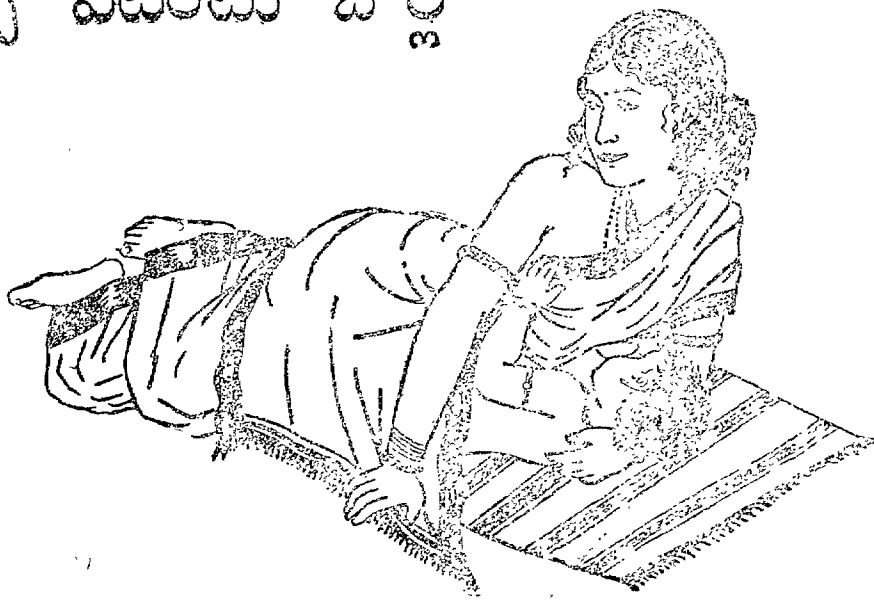
శి. యం. పెద్దరామారెడ్డి.

బి. శి. మల్లారెడ్డి.

పోస్టు కొండాపురం
M. S. M. Ry.

కడపజిల్లా.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

ప్రతి బిడ్డకల్లి

తన ఆరోగ్యమును, బిడ్డ ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. లేనిచో బిడ్డకు యిచ్చు అహారమునందు గొప్ప కష్టములు, చిట్కములు గలుగను. బిడ్డ, తల్లి పాలపై ఆధారపడినట్లును

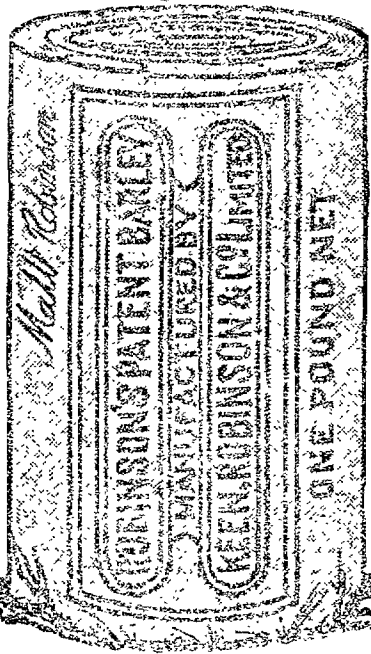
రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారు చేయుచున్న గొప్పది లేక అల్పమున బిడ్డ ప్రస్తుతమున తనకు మంచి బలము గలుగుచున్నట్లు తెలియను, మరియు బిడ్డకు పాలు భారముగా యిచ్చుటకు పిలగును. తల్లి కన బిడ్డకు పాలు యివ్వజాలనట్లును

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారు చేయుచున్నది అను, లేక గొప్ప, లేక పేకపాలు, లేక డబ్బాపాలుతో చేర్చి యిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్కిలి శుభముగా మైన బిడ్డలకు మాత్రమే మంచి జీర్ణకర్త నిచ్చు అహారముగా నున్నది. అయితే బిడ్డకు లేక గొప్పగా నిశ్చయము చేయుచున్న రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీగానే యాంధ్రమున. పలుకున సీమ నున్న మతో కలవబడి, మిక్కిలి ముత్యముగా నుండు తెరలో బార్లీ వాడుటను మానుడు.

FIG. 3.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని మెక్కులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుత్తమ మూలకల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇది ఇప్పుడేపుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పోటులు, బెణుకులు, మొదలగు బాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయికము పొగలవు, నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆవరణదాళములను గొనిపోయి అచ్చటి కిదిలవదాల్చును అను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులలో దొరకును

మోహినితైలము

వెండ్రుకలను వెంచి నిగనిగలాడించును కండ్లకు చలువచేయును

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

కండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపొదుము.

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

ఇనాం!

నగలక్యాటలాగు

ఇనాం!!

నవరంబంగారుకు, సీమవెండికి, మంచి పనితనమునకు, శ్రేష్ఠమైనమణులకు పూచీ యివ్వబడును

APPLY TO:-

KESHAVJEE DEVACHAND,

Manufacturing Jewellers, Gold and Silversmiths & Precious stone merchants,

1/233, China Bazar Road, Madras.

1951

మీ రిదివరలో మావద్ద రముచేయకుండిన ఒకదాని తప్పక చేసి లాభమునుపొందుడు.

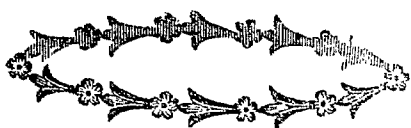
1842

సాగవైన చేతిగొలుసు.

యిది 3 మొదలు 6 నవరములవరకు తయారగును. లా కెట్టుతో సహా మజూరి రూ 10-0-0

రాళ్లలు ప్రత్యేకధర యివ్వవలెను.

పుష్పములతో గాజు

3 మొదలు 6 నవరములలో తయారగును జత 1-కి చేదారంసహా మజూరి రూ 8-0-0 లు.

పుష్పరాగములతోడు జత 1 కి రూ 40 మొదలు 120 వరకు గలదు. కెంపులు, పట్టెకెంపులతోడు కూడా మావద్ద గలవు. రకము, సైజుననుసరించి ధరలుండును.

నవరముబంగారుకు, మేలుపుష్పరాగము, కెంపులకు, సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుసామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకాలు, నెం 25, చై. బజారురోడ్డు, మద్రాసు

ది లక్ష్మి ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు:—10, నిస్ బెట్ రోడ్, లాహోరు.
చెన్న పురి రాజధానియందున్న డివిజన్ ఏజంట్లు

1. మిస్టర్ కె. నదానరావు, టెంపిల్ పీథి, కాకినాడ.

గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలు.

2. మిస్టర్ మదూరు నారాయణ రెడ్డిగారు, ముద్దూరు, కడప జిల్లా.

బళ్లెపల్లి, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలు.

3. మిస్టర్ టి. శరవసంగారు, ప్రొవైటరు మెన్బర్స్, టి. శరవసం అండుకో లాండ్స్ డానివి

ల్లింగు, మైసూరు.

మైసూరు, కూర్గ రాజధానులకు.

4. మిస్టర్ జి. ఆర్. భాస్కర్లు 5009 సెకండు బజారు సెకండ్ డ్రాబాదు.

హైదరాబాదు సంస్థానమునకు.

వైన తెలుపబడిన జాగాలలో నభివజన్ కాలనినవారు నదరు డివిజన్ ఏజంట్లకు దరఖాస్తు లను పంపుకొనవలెను. ఇతర జాగాలలో కావలసినవారు ఈ డిగ్రు చిరునామాలకు పంపుకొనవలెను.

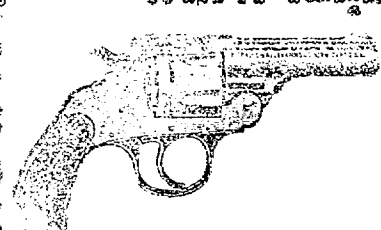
పండ్ల త. సంతానం.

తేక

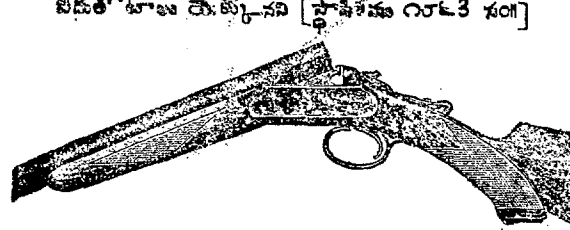
లోకల్ అడ్వైజరీ ఆఫీసు,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, లాహోరు.

16 నుంకురామ శెట్టిపీథి, మద్రాసు

ధ ర లు
కరనము.
కేటలాగు
ఉచితము

కంపెనీ హాల్ మాట్లాడుతున్నది (8068) జానానిధులకు రివాల్వర్లు ఆరుతేక బిడుతోటా రెవల్యూషన్ ప్రాజెక్టు 1923 సం॥

కాశ్మీర 3.2, 3.8, 3.6 అంగుళములలో దొరకును తిన్నది. కేజిలో పెట్టుకో గలిగినది కూడ దొరకును.
యల్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు 500 పెని, నెం. 10, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు

1947

ఎప్పుడును శ్రేష్ఠముగా నుండుటకు ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందు ప్రాచీనములచే తెలుపబడిన ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర ప్రజలచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి.

ఒకసారిపరీక్షించిన, మీకును సమృద్ధము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజ జత శంకర్ లీలాధర్ గారిచే స్థాపించబడినది.

1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902-1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం మట్లా, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం జెల్లి, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆల్ ఇండియా ఆయుర్వేదియ సమావేశములందును, హిందూదేశీయ మహాజనసభలందును అనేక స్వర్ణ, రజతపతకముల నిచ్చియున్నాడు. "ప్రతిహాటను ఏజంట్లకావలెను"

మహాత్మా గాంధీగారి అభి పాయము.

ఈ ఔషధశాలను రెండవసారి పోయిచూచితిని. వైద్యరాజగారి ఉద్యమము నిజముగా చాల గొప్పది. ఔషధశాలయందు పరిశుభ్రత, యేర్పాటు చాలా బాగుగానున్నది. రోగులు అచ్చటనే యుండుటకు కూడ ఏర్పాటులుచేయబడినవి. ఆప్రకారము చేయువారు యింటివద్దకంటెను శ్రేష్ఠతరమైన చికిత్స పొందగలరు. వైద్యరాజగారు ఔషధములతో కూడ ప్రకృతిచికిత్సను కూడ అవలంబించుట మిక్కిలి తృప్తికరమగు విషయము. ఇచ్చట ఔషధవేషకంకెను, ఆహారనియమములు మిక్కిలి శ్రద్ధతో గమనించబడుచున్నది. 30-6-1916. మోహన్లాల్ కరంచంద్ గాంధీ.

ఆన్ని ఉత్తరములు ఈదిగువ విలాసమునకే వ్రాయవలెను. పూ రివివరములు గల క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

D. DESAI & Co.,

17, Edayapalayam Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

సి ద్యా స్థ లు కా ప లె ను.

చాలాజా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా ను తన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును,

మోటారును సేర్వకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.

15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.

832

తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాస్పెక్టునునకు వ్రాసిగా పంపబడును.

క్రి స్టి పా ల్

తంతిదిలాసము:—మోటారుస్కూల్ } శ్రీ రామ్ మోటారు స్కూలు,
తలిఫోను:—నెం 1444 } మద్రాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్న పురి

1804

గుర్రపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
8 వ ప్రాప్తిమీటింగు

రెండవదిసము 21-2-25 శనివారము.

హార్మిక్ టోటాలి జేటరు, బుక్కు మేకర్లు

శ్రవేక కట్టు ము:—

మొట్టొకటిగతి: పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3.

రెండవతరగతి: " " 1. " 0.8-0.

వీచ, పోర్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్వేచ్ఛబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు చూ పెద్దనోటినులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సి నీ మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు

953

14-2-25 శనివారమునుండి 20-2-25 శుక్రవారమువరకు

హార్మిక్ లా య డ్

లాయ్డ్ డి గ్రాండుగారి నాయకత్వముక్రింద జరిగినది
మితిలేదినవృత్తును ట్రీపును

పాతెస్లేట్- బేబిమేరి ఆన్ బారన్ ఇన్ మాజోసు
అండుసన్ మైరుకూడ ప్రదర్శింపబడును

బ్రహ్మసూత్రాధి చంద్రిక

తెనుగు వచనము

రెండుసంపుటములు (తొలి 1 కి రు 12.

తెలియొపనివత్తు, సజీక

" 8.

ద్యాదోపనివత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెనుగు

" 8.

ఆశ్వకపీయము, నూతనముద్రితము రావుసాహెబు గిడుగు

వేంకటరామమూ రి పంతులుగారి పరిష్కారము పరిష్క-

రల పీఠికతో నున్నది. " 8-0

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు

అండు సన్సు

292, ఎస్ట్రేడ, మద్రాసు.

ఆంధ్ర శ్రీ మద్భాగవతము :-

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయము నేర్చి తెలిసికొనఁబడినది. ఏళ్లోకమునకేపద్యమో తెలియటకు శ్లోక సంఖ్యగూడ జేర్చబడినది. విశేషార్థములందుతావునఁ గింద నర్థమువ్రాయఁబడినది. భారతమంత్రగ్రంథము. గొప్పదీపికగలదు.

మూడువాల్యములు రు 12- 0-0

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 5- 0-0

శ్రీ ఆంధ్రలలితోపాఖ్యానము 1- 8-0

హాలాస్యమహాత్మ్యమునఁబడు } 0-12-0

మధురాపురమహాత్మ్యము }

విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకనాటకము 0-12-0

పాండవాజ్ఞాతవాసము 0-12-0

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప.

బ్రహ్మ

శ్రీ దయానంద సరస్వతీ స్వాముల

వారి సంక్షిప్త జీవన చరిత్ర

పలయువాడు మంగిళాడి పురుషోత్తమశర్మగారు పిప్పర

తెలుగుతొలూకా అని వ్రాసిన బడయగలరు.

దౌర్జన్యవిధానము
ఒక వివరకరుని వాదము

మహాత్ముని ఖండనము

(ఎంగు ఇండియా)

ఒక విశేష శాస్త్రము ప్రచురణముచేసెను. అయిత
చేరినట్లుగాని చిరునామా ఏదియో తెలుపలేదు. నేను తెల్లం
కాంగ్రెసులో విప్లవకార్యమును గూర్చి చెప్పినవానికై
యారేఖ ప్రత్యుత్తరముగ వ్రాయబడినది! ఈరేఖయందు దేశ
మహాత్ముని, ఉత్సాహమును, స్వార్థభావమును
గానించుచున్నది. విప్లవకార్యము నే నేమోదోమను జేసివట్టి
తలంపుతో అయ్యది మనసునం గంచుకొని వ్రాసినట్లుల గూడ
గానించుచున్నది. కావున ఈరేఖను పేరులేకుండ ప్రకటించు
చున్నాను. ఈ విశేషం దొరికేమో తెలపలేదు. ఈ క్రింద
ఆ రేఖవాదకమును సంపూర్ణముగ నెట్టిమార్పున లేకుండ నిర్దు
చున్నాను:—

లేఖ

“విప్లవకారము మానముగ నుండకుండ భారతరాజకీయ
రంగమునందు మరల ప్రవేశించునదిల మీరు రాజకీయరంగము
నుండి విరమించెదమని వాగ్దత్తము జేసియుండిరి. ఈవిషయమై
మరల జ్ఞాపకముజేయుట నాధర్మమైయున్నది. దౌర్జన్యరహిత
ఆపహాయోద్యమమును పరిక్షించుట యిప్పటి కై పోయినది. ఈ
పరిక్షను పూర్తిగ నొకవర్షము గావలెనంటిరి. కాని అయ్యది
నాలుగయిదు సంవత్సరములు జరిగెను. ఇంకను కావలసినంత
కాలము పరిక్ష జరుగలేదని మీ రనెదరా?

మహాత్ముని మాహాత్మ్యము

“ఇక్కాలమున మీరు మహాత్ములలో నొకరుగ నున్నా
రు. మీ నాయకత్వమున, మీ ప్రేరేపణచేరి మీ కార్యవిధాన
ము ఏకారణముచేతనైన నేమి, దేశములో నత్యుత్తములచే నను
సరింపబడెను. నేలకొలిదిమంది యువకులు దేశములో రవ్వల
పండితులు ఉన్న ఉత్సాహమునంతను వినియోగించి మీసిద్ధాంత
ములను అనుసరించిరి. దేశముంతయును మీ పిలుపు నాలించి
ననియే చెప్పవచ్చును. ఇందు అద్భుతచిత్ర మేమియు లేకున్న
అపూర్వ మనియే న జెప్పవచ్చును. ఇంతకన్న మీశేమి
గావలయును? మీ యనుసరుకు త్యాగమును చిత్రకుద్ధి ని
జాపుటలో నేమాత్రమును నెనుపీయలేదు. ఎంతటిస్వార్థమును
వైతము లేకున్నట్లును విడనాడిరి. యువ
కులువైతము ప్రపంచమునందు తమ భవిష్యదభివృద్ధి నంతకు
పాడుకొనికొని మీపతాకముక్రిందజేరిరి. డబ్బు ఆదా లేకపోవు
సరికి పండలకొలిది కుటుంబములు నిర్భాగ్యులైరి. డబ్బువిషయ
ములో పము లేక పోయెను. మీరు ఒకకోటిరూప్య
ములు గావలెనంటిరి. అడిగినదానికన్న నెక్కువయే చెప్పెను.
మీరు తలంచినదానికన్న మీపిలుపును చాలయెక్కువగ ఆరింప
బడెనని చెప్పినవర్షముదూరము గాజాలరు. భారతదేశము తనకు
ఎంతవరకు సామర్థ్యముగలదో అంతవరకు మీ నాయకత్వము నను
సరించెను. ఇయ్యది కాదనువారెవరు నుండజాలరు. ఇంకను ఉ
ద్యమము తగినంతగ పరిక్షింపబడలేదని చెప్పెదరా?

ఉద్యమమెందు కపజయముగాంచెను?

మీ ఉద్యమ ముజయము గాంచుటకు భారతీయులక
ప్పేమియును లేదు. మీరు దేశమున కొక కార్యవిధానమును
జూపితిరేగాని దేశమును విజయము బడయునట్లుల నడుపజాలక
పోయిరి. ప్రజలుతగినంత దౌర్జన్యరాహిత్యముగ లేకపోవుటవలన
దౌర్జన్యరహిత ఆపహాయోద్యమ ముజయము గాంచెననిచెప్ప
ట లాయరువలె వాదించుటయగునుగాని సాధ్యమలె జెప్పట
గాదు. గతకొలిదివత్సరములలో నున్నంతకన్న ప్రజలు ఎక్కువ
దౌర్జన్యరహితముగ నుండజాలరు. వారున్న దౌర్జన్యరాహిత్య
స్థితిపరికి తనముగానించునరకు గూడ పోయెను. ఈపరికినందల
దౌర్జన్యరాహిత్యము మీ కక్కరలేదని మీరనవచ్చును. కాని
మీకార్యవిధానమునందుపరికినారలను దైర్యవంతులుగజేయునట్టి
గాని, లేకపరికినారలను ధీమతుల జేరకుండ నిడుధించునట్టిగాని
అంతముగానరాదు. ఇందుప్రజలకప్పేమియునులేదు. ఆపహాయ
వాదులు చాలమంది పరికినారుగాని దైర్యవంతులుగాదని చెప్పట
ఎట్లా తప్పుకొనుటకు మాత్రమగును. ఇట్లునట దేశమునకు
పాడుకొనులేదని అవమానపరచుట యగును. భారతీయులు పరికి
పండ్లు గారు. వారల ధీరత్వము ప్రపంచములో గొప్ప గొప్ప

దీక్షాక్షమితోజ్ఞు కవిత్వ, విమిషదే
జెజవాడ

1913 సం॥ యుండియో కంపెనీల అక్రమ కారం రిజిస్టరు చేయబడినది. భాగము 1-కి రు. 100 లు చొ
యివ్వవలెను దరఖాస్తుతో రు 20 లును, అల్లాటుమెంటు అయినప్పుడు 20 లును,
మిగతా రు 60 లునుమూడు సమమైన వాయిదాలలో యిచ్చే వర్పాటు. 1799

ఈ కంపెనీమిల్లుల యజమానులచే స్థాపించబడినది.
జెజవాడ, బందరు, యేలూరు, రామవరప్పాడు, దుగ్గిరాల, పెంటపాడు.
గుడివాడ, తాడేపల్లిగూడెము, నిడదవోలు, గణపవరము, కవులరము, పెదవేగి.
వగైరా గ్రామాదులలోని అనేకులు పెద్ద పెద్ద రయిలు విజ్ఞులవారు యాకంపెనీలో భాగస్వాములుగా చేరియున్నారు.
కంపెనీ ప్రారంభించిన సంవత్సరమే, 100 కి రు 40.0 చొప్పున భాగస్వాములకు డివిడెండు పంచిపెట్టబడినది.
అయిదు యంజనులు, స్త్రీయంజనులు, పోర్టుబోల్ యంజనులు పంపులు వగైరా విజ్ఞుసామానులు కావలసినవారు
ముంగుగా మాకు వ్రాసినచో బొంబాయి, కలకత్తా, చెన్నపట్టుములలో గల యితర కంపెనీలవారి ఘోషంపై సరపైన ధర
లతో ప్రత్యేకపు సదుపాయమిచ్చి నష్టము చెయ్యబడును.

గుడ్లవల్లేటి గోపాలరావు. వి. యస్. చిన్న సామి, వి.వి.,
మేనేజింగు డైరెక్టరు. బ్రాంచి ఆఫీసులు:— జనరల్ మేనేజరు.
118 ఆర్మీనియం స్ట్రీటు, 7/3 ఓట్లకోర్టువాసు కార్నరు, 677 లోహార్ చార్
తంజివిలాసము: “డక్కన్” తంజివిలాసము: “అజ్మిర్” ఆరబ్ బిల్డింగు,
చెన్నపురి. కలకత్తా. బొంబాయి.

ధీరుల ధీరత్వమున కేమాత్రమున పీసిపోదు. ఇది కాదనుట చరి
త్రయే కాదనుట యగును. భారతదేశపాతకధీరత్వములగూర్చి
నేను జెప్పవచ్చును పురాతనప్రతిష్ఠనుబట్టి గాక ప్రస్తుతము గా
నించుచున్న దానిని బట్టి చెప్పవచ్చును. భారతదేశ
మింకను చావలేదు కనుకనే యున్నది.

“భారతదేశమును నిజమైన నాయకుడు ఏమగునోవింప
సింగునంటివాడో, గురురామదాసు, శివాశంకరాచార్య గారు
యనును.

భారతదేశమునకు ఒక కృష్ణునిపంజీవాడు చక్కని ఆద
ర్శమునొసగగలవాడు ఒక్క భారతదేశమునకే గాక మానవ
ప్రపంచమున కంతకును యోధ్యభావము యెట్టి సామర్థ్యము గగి
నను అనుసరించునట్లు జేయగలవాడు గావలయును.

దౌర్జన్యరహిత ఆపహాయోద్యమము అవజయముగాంచు
టకుకారణము అచ్చటచ్చట భావోద్దేకమువలన దౌర్జన్యముప్రబ
లుచలన గాక అందు ఉత్సాహదర్శనము లేకపోవుట యన
వలయును. మీరు బోధించిన యాదర్శము భారతసాంప్రదాయ
ములకును విజ్ఞానమునకును తగినదిగాదు. అందు అనుకరణముగల
దు. మీరు ప్రజలకు బోధించిన అహింసాతత్వము నిరాశ జనించి
నపుడు వచ్చిన తత్వముగాని జేయగాదు. అయ్యది భారతదేశపు
ముఖ్యయొక్క క్షమగాని, గొప్పయోగుల అహింసగానికాదు.
అయ్యది ఆసంపూర్ణమును బట్టినయి, బాధ్యతలముల కలయిక
యగుచున్నదిగాని ప్రాచీన ప్రతీత సమ్మేళనముగాదు. కాంగ్రె
సులు, కాన్ఫరెన్సుల పాశ్చాత్యచారమును మీరనుకరించి, దేశ
కాలపాత్రముల నాలోచించుకొండ బట్టినయినలె అహింసను
దేశమంతయు ననుసరింపవలె ననిరి. కాని యియ్యది భారతీ
యులు యెవరికి వారు సాధన జేసికొనవలసిన విషయమై యు
న్నది. ఇంకను దేశభారతదేశముయొక్కరాజకీయ పరమావధిని
గూర్చి యింకను యేమియు జెప్పకున్నాడు. ఇది చాల కఠోర
ముగ నున్నది. మీ స్వాతంత్ర్యభావము భారతాదర్శ
ములకు సరిపోలేదు. “పర్యం పరవశో దుఃఖం, పర్య మాత్మనశం
సుఖం” అనుధర్మమునకు భారతదేశము బద్ధమైయున్నది. మాన
వుడు ప్రతివాడును తోడి మానవులకు నే
వజేయును లేదాదా భగవంతుని నేవజేయవలయునని ధర్మ
మును ప్రతిపాదించుచున్నది. “నగద్ధితాయోక్త్యుక్తయ ఆశి చెప్ప
బడినది. భారతదేశము బోధించు అహింస, అహింసభావముని
గాక మానవాళి శ్రేయస్సునకైయున్నది. ఈమంచి చేయుటకు
దౌర్జన్యమును రక్షితమును ఆపరమైనపుడు, శస్త్రవిజ్ఞు
జేసిన నెత్తురట్లు ప్రవహించునో అట్లే రక్షము నర్పించుట కే
మాత్రమును చెడదీయదు. దౌర్జన్యమైనను అహింసయైనను దేశ
మునకు మంచిజేయుచుండు నెడల ఆదర్శపాఠ్యమును భారతీ
యునకు రెండును ఒకటియేయగును. “వివాదాయ దుష్కృ
తాం” అని ఉరక చెప్పలేదు.

“కావున మీరు దేశమునకు జూపించిన కార్యవిధానము
అదర్శము భారతసాంప్రదాయ సిద్ధముగగాని, రాజకీయ కార్య
క్రమముగ అనుసరింపజూచు గాని లేదని నాకు దోచుచున్నది.

ఇంగ్లాండుపై భ్రమయేలే?

“ఇంగ్లాండుకును ఉదారబుద్ధితో స్వయముగ నేమేమో
జేయజేయవలసి తలంచుట యేమాత్రమును ఆలోచనయము
గాదు. జలియనువాలాబాగు హత్యలు ఆత్మహత్యలునునకు ప్రక్రమ
సాధనములని నమ్మిన ఇంగ్లాండు ఓడ్డయిదు నాయకులను
విచారించి అనారకత కనుకలముగ తీర్పుజేసిన ఇంగ్లాండు
స్వయముగ మేలుజేయునా? ఇంకను మీకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ
మునందు యేమాత్రమైన విశ్వాసమున్నయెడల అనలే కార్య
క్రమమునకు గాని అవకాశ మెక్కడగలదు? బ్రిటిషు ప్రభుత్వ
మున కట్లానోదయము గలుగునట్లుల జేయుటకే యుద్యమము
గాని అవసరమైనపుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యొక్క సదుద్దేశ
కృమిల గూర్చియు ఆధిక్యమును గూర్చియు మాట్లాడనేల?
మీలో సాధు మాహాత్మ్యముపోయి యెంతకును పనికిరాని
జేసును వాదించుటయైనట్లు లున్నది. లేదా ఆర్థ సత్యములను
వివరించుమేఖావి గావచ్చును. ప్రపంచములో నితరస్వతంత్ర
దేశములతో బాటు భారతదేశమును సంపూర్ణ స్వతంత్రదేశ
ముగనుండుట ఒకటి, స్వతంత్రదేశముగనుండి బ్రిటిషు సా
మ్రాజ్యముపైన మొట్టుమందుకు మరయొకటి. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య
ములోనే యుండవలెనని మీరు జెప్పవచ్చును మీరుజేసికొని
ని చెప్పుచుండు మీ మననము కపమలో కపము
ములలో నొకటిగ గానించును. ఇప్పుడులేనిపోని
దేదో పెద్దఅపరమమచ్చైనది ఉత్సాహదర్శనమును మీరు
దీనికి సమన్వయము జేసినట్లుల గానించుచున్నది. ఈకారణ
ముచేతనే దేశములోని యువకుల దృష్టిని మీరాకర్షింపజాలక
పోయిరి. ఇక్కాలమున మీకన్న యెక్కువవారు లేరని వారు
గుర్తించినను మీకోర్కెలకు ప్రతికూలముగ పోవుటకు వారు
దైర్యముజేయుచున్నారు. వీరదే భారతవిప్లవకారులు వారిక
నేమాత్రమును మానముగనుండజాలరు. అందుచేతనేవారు మిమ్ము
లను రాజకీయ రంగమునుండి విరమించగోరుచున్నారు, తదా
రాజకీయోద్యమమును విప్లవకార్యమును కాటంకముగ గాక
సహాయకముగ నుండునట్లుల సమసంగిరుచున్నారు. ఇంతవర
కును వారు మీకోర్కెల ననుసరించి ఆగయిండికి. ఇంతేగాక
వారు చేతనైనంతవరకు మీకు సహాయ
ము జేసిరి. కాని యిప్పుడు పరిక్ష యై
నది. కావున విప్లవకారులజేయు ప్రతిసభంగమేమియు లేదు.
వాదానముజేసినట్లుల సంవత్సరము మాత్రమే గాక అంతకన్న
వకాలముగూడ మానముగ నుండిరి.

విప్లవకరులగా జూలరు

“మరియొకవిషయము గలదు. మీరు విప్లవకరులవిషయ
మున అనేకవిధములపారబడి 89వ దేశీయమహాసభాభివ
న్యాసమునందు వారిని నిందించిరి. విప్లవకరులు భారతదేశాభి
వృద్ధి నడ్డగించుచున్నారనిరి. అభివృద్ధియనునట్లు కర్ణమేమి
యో నాకుచెలియదు. రాజకీయాభివృద్ధి యెనయెడల, అట్టిది
ప్రతిప్రయత్నమును యిదివరకు భారతదేశముజేసినది విప్లవకర

(Sd.) YAHYAALI,
Chairman, Municipal Council
NELLORE

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

నిర్వహణములగుంట్లపై ప్రశ్నలు

అధ్యక్షుని వేతనపు తీర్మాన మామోదింపబడెను ప్రశ్నలు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 18:—పర్యాయము ముగియవలెనని నిమగ్నముల సభ్యులడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానము తెప్పటకు వినియోగింపబడెను. యస్. ఆర్. హోల్డరుగారు డక్కాలో యిండ్లను సోదాచేయుటను గూర్చి యడిగిరి.

బాబుకుంజాలూబాను (రావుపాటి) లూబాను బహదూరు. యస్. యల్. సిగారి సోదరుడు) గారి యింటిలో సోదాచేయు నప్పుడొక యాండ్లమోదోగి, తనయనుచునీతో స్త్రీలున్న గదిలోనికి ముందు తెలియక జేయకుండగా జొరబడెనా లేదా యని యడిగెను. సర్ హ్యూస్టన్ వెన్నెనగారు సమాధానమిచ్చుచు, యజమాననడిగెను, గృహముజూచిరి. స్త్రీలున్న గదిలో నికిమాత్ర మొకకులకుండగు బ్రాహ్మణ సబుయన్ స్వేక్టరు పోయెను. వాడుపోవునప్పుడు బాబుకుంజాలూబాను గారు కూడ నుండిరి. గృహము జమానినడు గనిచేయె యిల్లును సోదా చేయబడలేదు. (వక్ర యింటినుండి తప్పించుకపోయినవాడిగ్గడ దాగిన మోయని జూచుటకు కుంజాలూబాగారి యిల్లు సోదా జేయవలసినవైనను. వెనుకటి జూను 26 వ తేదీని డక్కాలో యిండ్ల సోదానుగూర్చి చేయబడిన యాజ్ఞాపనను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించిరాయని యిడు గగా, పోలీస్ డివిజన్ విచారణ జేయబడెననియు, నేరమునవాడి శిరపతన లేక పోయెననియు, గానయెట్టి చర్యయొ దీక్షిణ నవసరము లేక పోయెననియు, చెలిపిరి. నిర్బంధింపబడినవారినిగూర్చి సమాధానము తెప్పించు, వెనుకటి యిల్లుబరు 25 వ తేదీని, రెగ్యులేషను III ఆఫ్ 18 18 క్రింద బంధింపబడినవారందఱును, విప్లవకారులనియే నిబంధింపబడలేదు. కొందఱు ప్రభుత్వవిరోధమును బురికొల్పినట్లు లిచ్చిన యాపహ్వాసములకు బంధింపబడిరి చెలిపిరి. రాజకీయ కాళాధికార శిష్యుని కలకత్తా పుర పాలక సంఘపు కమిషనరు. కలకత్తా పౌరుల హక్కులను రక్షించుట కై రక్షణకానితో ననేక పర్యాయములు సంఘర్షణ పడినందులకే గదా బంధింపబడినదియని యడిగెను. దాని కతడు కాదని సమాధానము జెప్పెను.

అధ్యక్షుని వేతనపుచట్టము

అధ్యక్షుని వేతనపు చట్టము, సభలో నంతచర్చ లేకయే యామోదింపబడెను.

నాదియామహారాజుగారు, కొన్ని పులములందు 12 సంవత్సరములకంటె నెక్కువకాలము భూమి ననుభవించుచున్నవానికి, కాశ్యతముగ ననుభవించుటకు (ఆక్యుపెన్సివైటు) నిచ్చునట్లు తీర్మానము చెప్పిరి. ఏకగ్రీవముగ నామోదింపబడెను.

అధ్యక్షునికి రు 3000 జీతము

గౌ|| సర్ ఆల్బర్ట్ రిహిమానుగారు కాసనభయందధ్యక్షుని జీతమును నిర్ణయించుట కొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. జీతము నెలకు రు 3000/లుగ నిశ్చయించుట కొకపక్షమునారు నూచించిరి ఈసభాసమావేశము పూర్తి కాగానే, యధ్యక్షుని యుద్దోగ కాలము పూర్తియగును. నచ్చే యధ్యక్షు నెన్నుకొనునట్లును, వానికి జీత మేర్పఱచునట్లును సంపూర్ణవిధానము దున్నది. అధ్యక్షుడు తనకాలమంతయు, జూపనియందే యుపయోగించునను సూహతో నెలకు రు 3000 ల చొప్పున నిశ్చయించిరి. ఈనిశ్చయమును సభవారి పిలువబట్టి మార్చవచ్చును. సర్వకాలము సభాకార్యముందే యుండు సభ్యక్షునికి బొంబాయి, పంజాబులలో రు 8000/లును, మదరాసు వారు 2000/లును, బీహారువారు రెండుగాని రెండున్నరవేలను, అస్సామువారు రు 500/లును యిచ్చుచుండును. రు 3000/లు హెచ్చు గాదని చెలిపిరి.

మార్టీహక్కు చాచరీగారు నెలకు రు 2.00/-చొప్పున నియమింపవలెనని సవరణజేసిరి. గంగరావ్విపు బాదాయము క్రమక్రమముగ తగ్గుచున్నదనియు, కేంద్రప్రభుత్వమునకే కట్టుముక్రింద రిరిట్టులరూపాయి లియ్యవలెననియు, నాకబనితనేనకులగు యిండియన్ సివిలుసర్వీసు (జిల్లా కలెక్టరు) యుద్దోగులకు 11లక్షలరూపాయల ఖర్చెక్కువ జేయవలెననియు, నిట్టి సమయములందఱి హెచ్చుజీత మిచ్చుట సర్వము గాదనియు చెలిపిరి.

సవరణకు 52 మంది ఆమోదము. 61 మంది వ్యతిరేకములు, సవరణ పోయినది.

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభ

మదరాసు

ఆంధ్రమున చదువులు వ్రాయుట తెలియకుండుట, ఆంధ్రులకు ఒక పెద్దకొరతనియే చెప్పవచ్చును. అట్టి కొరత మన దక్షిణాంధ్రులకున్నదని మనమెల్లరికి జెప్పిన విషయమే. ఆ కొరతను బాపుటకుగాను, ఈ చెప్పపురియందు, వైసభ స్థాపింపబడి దినేదినీ, అభివృద్ధి అగుచున్నది. సభానిర్వాహక సంఘము వారు, రెండుసార్లు (1) శ్రీయుత రావుసాహెబ్ టి. వరద రాజులునాయకుగారి యొక్కయు, శ్రీయుత సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారి యొక్కయు ఆధ్వర్యతక్రింద సమావేశమయి సభకు ఎక్కువ సభ్యులను చేర్చుటను గురించియు, సంఘాధ్యక్షములను, జిల్లాలయందు వెల్లడిచేయుట గురించియు యోచింపబడి దక్షిణదేశమున, నివసించు, ఆంధ్రప్రముఖుల జాబితా తయారుచేయింపవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. కార్యదగ్గులు, అట్టి జాబితా తయారుచేసి వారితో, ఈ తర ప్రత్యుత్తరములు, జరుపు విషయమును గురించియు చర్చచేసిరి. సభ యొక్క యుద్దేశ్యములను, కార్యరూపమున బాపుటకు, సభను అత్యావశ్యకము. కాబట్టి, సభాసభ్యులకు కష్టము లేకుండ, ఉండవలయునను ఉద్దేశ్యముతో అందరు ఇష్టముతో కష్టము లేకుండ, వారిచేతనైన సహాయముచేసి, ప్రోద్బలముచేయవలయునను సంకల్పమున ఆర్థసంపత్త్యరమునకు, రూ 1 చొప్పున, చందా మిగుల తక్కువగా, ఏర్పాటు చేయవలయునని. కాబట్టి ఆంధ్రమహాజను లందఱు, వారి విప్లవకార్యమును నెరవేర్చుటకు ప్రార్థించబడుచున్నారు. ప్రస్తుతము 150 మంది మొదలచేరియున్నారు. ఆధము 500 మంది ఉంటే గాని సభ బలపడజాలదు. సభ్యులను బట్టియే, సభ స్థాపనను స్థిరముగా ఉండును. తదుపరి సభయొక్క యుద్దేశ్యములను నలుప్రక్కలకు వ్యాపకము చేయవలయును. కాబట్టి ఆంధ్రమహాజను తెల్లరు సభకు మెంబర్లుగా చేరిన, త్వరితకాలములోనే మనము కార్యక్రమములో ప్రవేశింపగలము. దక్షిణాంధ్రులను లేవనెత్తుటయను ఇట్టి మహాత్కార్యమును ఆంధ్రులేగాక ద్రవిడదేశమున నుండు మన సహోదరులయిన తమిళులకుడ క్రద్ధపూరి తోడ్పడి కృషి చేయవలయుచున్నారు. ఇది సుభనూచకము. ఈదక్షిణప్రాంతమున మనవారిలో కమ్మ, బ్రాహ్మణ, రెడ్డి, బలిజ మున్నగు వారికి క్రద్ధ కలుగజేయ వలయుననియు, స్వచ్ఛముగు తెలుగు మాటాడునట్లు ఆంధ్రభాషాజ్ఞానము నెలకొల్పవలయు ననియు, కుతూహలము మనవారికే కాక తిరునల్వేలిజిల్లా ఓట్టప్పిదారము తాలూకా సమీపిష్టాగ్రామము నుండి శ్రీ ఆరంబర్రనాథన్ షిర్లగారు మొదలగు ద్రావిడులు కూడ క్రద్ధకరిగియుండుట సుభనూచక మనియే చెప్పవలెను.

శ్రీపిల్లగారు ఇచ్చటి సభ వారికట్లు, ఓట్టప్పిదారములో నెలకొలుపబడియుండు “కమ్మవారి హిందూపాఠశాలయందు” మన మాంధ్రులకు ఆంగ్లములో చదువు చేర్చవలయునను ఉద్దేశ్యముచే, ఒక ఆంగ్లో పాఠశాల యని పంపించవలయునని శ్రీపిల్లగారు కోరగా, గారి కోరిక ననుసరించి, శ్రీయుత సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సమావేశమయి కమిటీవారు, చర్చచేసి ఒక ఆంగ్లోపాఠశాలయని ఏర్పాటుచేయుటకు సభాకార్యదగ్గులకు, అధికార మివ్వబడినది. కడచిన, నెల 31 వ తేదీని ఆంగ్లోపాఠశాలయని కె.రామక్రిష్ణశాస్త్రిగారిని కమిటీవారు నియమించి ఓట్టప్పిదారమునకు, పంపిరి. పంపియుండు, శ్రీ శాస్త్రిగారు, భాషానేన చేయవలయునను కుతూహలముగల వారిగుట్టచే, ఆచ్చట పిరుచేయుకృషికి ఆంధ్రులందఱు తోడ్పడప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లు ఈదక్షిణమున, 10 చొట్ల నయిన పాఠశాలలో, మనవారికి ఆంధ్రము నేర్పించుటకు సౌకర్యములు చేయవలయును. ఇదియునుగాక దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభకు అంగపథమున రాజపాళయములోని ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సభ వారికి గిగు ఆంధ్రప్రాచారకులు కావలయునని చెప్పుటకు చాల సంతోషముచున్నది. ఇటీవల ఈదక్షిణమున ఇట్టి ప్రచారకరులను బాగుగ ప్రచారముచేయజేసి పెక్కుసభలు స్థాపనము చేయబడుటకు ప్రయత్నములు జరగవలయున్నవి, చెల్లుటకు ఎంతో సంతోషించుచున్నాను. కాబట్టి ఆంధ్రమహాజను లందఱు ఈ యుద్దయమునకు తోడ్పడుదురు గాక.

సాధు సరదరాజంపంతులు

కార్యదగ్గు

వి. శ్రీనివాసిశిక్షిపిథి ఎగుంబూరు, మదరాసు.

ఆదోని మునిశిఫల్ ఛైరుమన్ వైస్

ఇం|| పి|| కో|| 504 సెక్షన్ క్రింద ఫిర్యాదువిచారణ

(స్వీయేయి లేఖరినుండి)

ఆదోని, ఫిబ్రవరి 18:—మునిశిఫల్ ఛైరుమన్ యల్. నారాయణరావువైన సబ్ జయిలవార్డువల్ల దాఖలుచేయబడిన ఫిర్యాదు నేడు ఆదోని వైస్ మసీ సబ్ జేజిస్ట్రీలుగావల్ల (పాసి క్యూమన్) తరపున నలుగురు పాతులు విచారింపబడిరి.

(కాన్యకామ్మ కేసు) రిజర్వ్ జేసికొన్నారు. ప్రతివాది తరపున వకీలుగా ఏ. ఫిగురావుగారు హాజరయిరి. 19 తేదీకి ప్రతివాదియొక్క స్టేటుమెంటును హాజరుపరచెదమనిరి.

బల్లారి మునిశిఫల్ ఛైరుమన్ మరియు హైకోర్టువకీలు యల్. నారాయణరావుగారును ప్రతివాదివరముగా కేసును వాచ్ చేస్తు వుండిరి.

ఉభయస్థిరుల కనకూలనగు ఫిబ్రవరి 20 తేదీకి విచారణ వాయిదాజేయబడెను.

ద్వితీయ సాధుమహాజనసభ

(ఒకవిలేఖరుడు)

రక్తక్షీణమునం|| వైశాఖ శు 15 ఆదివారమున పల్నాటి డి|| తూర్పుముతా బుసికిడి గ్రామసమీపమున నున్న శ్రీధర్మవైశ్యవర్మ స్వామివారి ఆలయములో ప్రథమసాధు సభ సమావేశమయినది. రెండవసభ వచ్చే క్రొవసనామ సర్వ వైశ్యకు 14 గురువారము మొదలు మూడుదినములు తిరిగి ఆలయముననే సమావేశమగును. అందుకు తగిన ప్రయత్నములు విరివిగా జరుగుచున్నవి. గత తేదీ 15 ఆదివారమున తాడిబిట్టలో అహ్మద సంగుమువారు సమావేశమయి శ్రీయుత తనెనే శిరభద్రస్వామి ఆచారిగారిని (రాజయోగి) ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగానూ, తెంబూరు నూర్యనారాయణమండల నాయనిగారిని, బయనపల్లి జగన్నాథనాయకుగారిని కార్యదగ్గులుగానూ, తెంబూరు కృష్ణస్వామియ్యుగారిని సేనాపతికి వాయకునిగాను ఎన్నుకొనిరి. ఈసంవత్సరమధ్యట మూడుదినములు గొప్పయాత్రయొ ధర్మ లింగేశ్వరస్వామివారి కళ్యాణమును జరుగు యేర్పాటు లగుచున్నవి కార్యక్రమమంతయు మునుముందు ప్రయోగింపబడును. రెండుదినములు వేదాంతోపన్యాసములు జరుగును. ప్రజలందఱును చాల ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

సతీ అనసూయ

గ్రంథకర్త సోమరాజు రామానుజరావుగారు

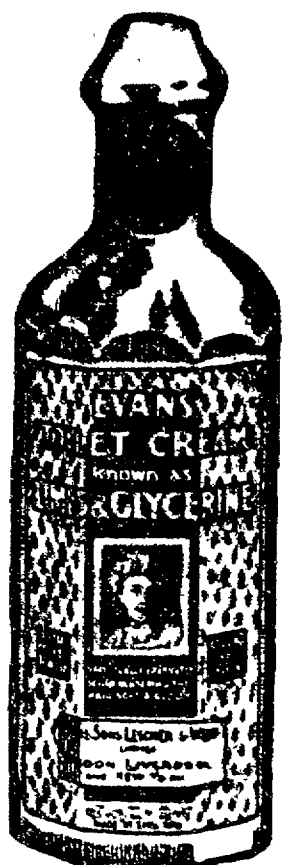
రామానుజరావుగారు యువకులైనను చాలబుధిమంతుడు. సంగీత సాహిత్య కవిత్వములలోమంచి ప్రజ్ఞగలను. ఇతడు సుప్రసిద్ధుడు. ఈనాటకమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది పాతివ్రత్యసూత్రమును వెల్లడింప ఉత్తమునాటకము. కవితాభారతాధ్యక్షముగా నున్నది. పర్వతల సడక చాలయొప్పియున్నది. తెలివ్వుచురుగుదలై లలితముగా నున్నది.

ఈనాటకము ప్రదర్శనయోగ్యముగా వ్రాయబడెను రంగూను నగరమున విడివరకు ప్రదర్శింపబడినది. వెల ఒకరూపాయి మాత్రమే. ఇంతవరకును రంగూనునగరముననుండి రావుగారి పుస్తక భరతభండమునకు వచ్చిరి. మొన్ననే మాకార్యాలయమునకుగూడ వచ్చిరి. ఈగ్రంథములను బడవగోరువారెవరికి యేయూరు వ్రాయవలెనో వారు తెలిపియుండలేదు. గ్రంథమునందుగూడ నెచటను కనబడదు.

కోహటు హిందువులకు వస్త్రములు

సహాయనిధికి వసూలైన మొత్తము

కోహటు హిందువులలో నిరాధారుగానున్నవారికి వస్త్రములసంకుట తేర్చుపబడిన నిధికి యిదివరకు చేరిన మొత్తము 1909 రూపాయలు. దరిమిలాను 1807 రూపాయల నెలకు 2600 గజముల ఖద్దరుబట్టలు తమకు పంపబడెనని రావల్లిం దిహింమాసభవారు నాకు వ్రాసిరి. పిమ్మట 500 రూపాయల నగదు వరకు చేరినది. దానికి ఖద్దరుకొని రావల్లిండి పంపెద సభిభారతగావు ప్రకటించిరి.

EVANS

పుట్టెను చల్లగా నుంచును.

లైమ్స్, గ్లిసరైను వాటియొక్క చల్లదనమునకు ప్రసిద్ధి చెందిన దని అందరికీని తెలియును.

ఇవాన్సు లైమ్స్ అండు గ్లిసరైన్

పుట్టెను చల్లగా నుంచుటయే గాక,

పరిశుద్ధముగాను, ఆరోగ్యముగాను నుంచును.

ఎట్టిని శీలుగల బుడ్డిని కొనుటకు శ్రద్ధ తీసుకొనుదు.

ఇవాన్సు సన్స్. లెక్కర్ ఆండ్ వెబ్,

లిమిటెడ్.,

లండన్, అండు లివర్ పూల్ 1757

ఇండియా ప్రెసిడెన్సీ విలాసము

పోస్టుబాక్సు నెం 313, బొంబాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మున పేరెన్నిక గల నవలలు!

తైబ్రరీలకు

సంవత్సరాది బహుమానము

50 పుస్తకములు

రు 25 లు మాత్రమే

రు 50 లు విలువగలవి

సంవత్సరాదివరకే తగ్గింపువెల

ప్రఖ్యాస్తుతో రు 10 లు అడ్వాన్సుపంపుచు సమీప రైలుస్టేషను తెలుపవలెను.

రు 0-1-0 బిల్ల పంపినచో గ్రంథములలిట్లు పంపెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాల, కాకినాడ.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూర్యరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

"ఎంపైరు భీమాకంపెనీలో మీరు భీమాచేయుదు"

మిక్కిలి నమ్మకమైనది, ప్రీమియము చాల తక్కువ, హక్కుదారులకు సామ్య సకాలమున

యివ్వబడును.

(2)

గడచిన సం॥ రం బాలన్సుస్టీటుకు, ప్రాప్తికనుకు వ్రాయుదు.

(548)

బెంగళూరు బ్రాంచి

152 కమ్మరియల్ బిడి

మద్రాసు బ్రాంచి

9/10 సెకండులైనుబిడి.

Asiatic Government Security Life Assurance Co., Ltd.,

(Incorporated in India)

PERSONAL INVESTMENT SEHEME.

GRANTS LOANS OF Rs. 1000/- WITHOUT INTEREST.

On Personal Security to its Bondholders as decided by the drawing held for granting such loans every year on 31st January & 31st February.

Apply for terms & call for List of Loans so far granted :—

V. Rangaswamy Esq. B.A., B.L.,
Secretary, Asiatic Buildings,
MYSORE.

D. Rodgers Esq.,
Chief Agent, Mysore Province,
MYSORE.

Messrs.

P. K. Rau & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency,

289, Thambu Chetty St., Madras.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మస్తా సాహెబుగారి పురుష

ఫిబ్రవరి 18:— ఈనెల 11, 12 తేదీలను మాపట్టణ మున మస్తా సాహెబు పురుష జయద్రుదముగ జరిగెను. గుంటూరుపట్టణమున సంవత్సరమున కొకసారి యశ్వజనులు గూడుట కీడియొకసమయము. మస్తా సాహెబుగారి కీర్తి దిగంతముల కెప్పుడో వ్యాపించుచు ఆయుర్వృద్ధునకు దూర దేశమునుండినూడ ప్రేక్షకులు వేలకొలదివచ్చును. లింగవతి వెంకటేశ్వరస్వామి మ్రొక్కులు చెల్లించుట యెట్లుగలదో అట్లే యిచ్చట ప్రజలు మ్రొక్కులు తెల్లించుకొందురు.

మస్తా సాహెబుగారి దర్శన

ఇది గుంటూరునుండిన పల్లపాడునకును చిలకలూరి పేటకును పురస్తాలమధ్య వున్నదనెను. అందు సాహెబుగారు ఖననము జేయబడెనట. ఆగోరీమీద చిన్నమీద కట్టిందిరి. పురుష వాలుగైదుకోజలకు పూర్వము దర్శనములయొక్క గున్నముకొట్టబడి యలంకరింపబడెను. వివిధరంగులగుడ్డులు ఖరీదుగలవి, ఆగోరీపైకప్పుబడెను. పరిసర ప్రదేశములయొక్క చలువపండ్లతో నింపియుండెను.

మునిసిపల్ వారి కృషి

ఇదివరలో యెన్నడు మునిసిపల్ వారు పురుష కిట్టి యేర్పాటులు జేసియుండలేదు. ప్రతివత్సరము ఆరోగ్యశాలవారు పురపాలక సంఘమువారికి హేచ్చుక జేయుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము మునిసిపాలిటీవారు శ్రద్ధదీసికొని స్వధర్మమును నెరవేర్చిరి.

ప్రత్యేకముగా ఆప్రాంత్యమందు 10 జలాశయముల (బురాయిల) నేర్పాటుజేసిరి. ఆవిరిదీపము తెన్నిటిలో తెట్టిందిరి. ప్రజల సౌకర్యార్థమై పాకీహాల్లు, స్త్రీలకు, పురుషులకు ప్రత్యేక క్రత్యేకముగా యేర్పాటు గావించబడెను. కోడ్లన్నియు దుమ్ములేవకుండ నీళ్లుచల్లబడెను. అంగళ్లు తెట్టుకొనుటకు ఫలనిశ్చేకము జేయబడెను. 11 వారాలు ఉదయమునకే పట్టణమంతయు జనుల చేక్రికిక్కిరిసియుండెను. జల్లయొక్క మూలములనుండియేగాక యితర దూర దేశములనుండినూడ ప్రజలు రండ్డోపరండుములుగ మస్తా సాహెబుగారి గౌరీనిదర్శించి మ్రొక్కులు కానుకలు తెల్లించుటకై యరుగు చెందిరి.

మస్తా సాహెబుగారి మహత్వము

మస్తా సాహెబుగారు కొన్నివందల సంవత్సరములు జీవించియుండిరినియు ఆయనయందొక యసామాన్య ప్రతిభ గలవనియువాడుక - ఘూరు 20,80 సంవత్సరములక్రిందటనే యాయోగి జివిశీనడట. ఆయన నేనీతులును, ఆయనలో మాట్లాడి యిష్టగోష్టి జేసినవారలు యిప్పటికి మాపురమున చాలనుండి గలరు. ఆయన నొకడున్నపోతులబండి పై దిరుగుచుండెడివాడట. జూచుట కున్నట్లుచూపలేకుండెడివాడని చెల్లుదురు. ఉదయము గుంటూరునుండిను 10 గంటలకు సర్కారుపేట, నురల 11 లేక 12 గంటలకు రెజవాడయందును కాన్పిం చెడివాడట ఇట్టిగాధలాపహాపురుషునిగూర్చి తెన్నియో ప్రజలు తెప్పకొని సంతోషించుచుందురు. మస్తా సాహెబు నందు ప్రజలకుగల భక్తి యశోభుజు. విడ్డలులేనివారికి సం తాపమును, వయ్యముల బాధచే కష్టబడుచున్నవారికి దయ్యములు బోగొట్టటయును, మున్నగు మహాత్మ్యముల తెన్నియో ప్రజలు తెప్పకొందురు. బుధవారమువారు స్త్రీలు చాలమంది గున్నారితే దర్శనములు ప్రాణాచారములు బడియుండిరి. మహమ్మదీయుల రెండో చాల బాలికలకు శిరోజముల కత్తిరింపులు జేయించిరి. గురువారమువాడు కానుకలు విరామములు మస్తా సాహెబుకి సమర్పింపబడెను.

ప్రజల కేయెయొక్కట్లులుండిన వాటి నివారణార్థమై వారుమస్తా సాహెబుని ప్రార్థించిరి. ఈపురుషునిగల గుణపాఠము మనము మరువదినదిగాదు. దసరా, మొహరంపండుగలు ఒకే సమయమునవచ్చిన హిందువుహమ్మదీయులు కొట్టుకొందురని పాలకులు నాయకలుకట్టుబాట్లు జేయుదురు. కాని యట్టికట్టుబట్టుములతో నవసర మిచ్చిటగాన్పించుటలేదు. భారతవర్షమున గల హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యత యిచ్చట మూర్తీభవించెను. హిందువులు, మహమ్మదీయులు వారివారి యాచారముల ననుసరించి మహాభక్తకుమస్తా సాహెబుని ప్రార్థించుచుండిరి. వేలకొలది హిందువులు మహమ్మదీయులు కడుసమరసభావముతో నవల మెలంగుదురు. ఇంకనుహిందువు, ఇంకను మహమ్మదీయుడ

చెన్నై పరిశ్రమ

చెన్నై పరిశ్రమను గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. చెన్నై పరిశ్రమను గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. చెన్నై పరిశ్రమను గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది.

గౌరవ రంగయ్యనాయుడు,
విశాఖపట్టణం.

మీ పత్రమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. మీ పత్రమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. మీ పత్రమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది.

మీ పత్రమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. మీ పత్రమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. మీ పత్రమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది.

అర్చకత్వము

అర్చకత్వమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. అర్చకత్వమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. అర్చకత్వమును గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది.

పిల్లల నైతికత

పిల్లల నైతికతను గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. పిల్లల నైతికతను గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది. పిల్లల నైతికతను గురించి సమాచారమును పంపిణీ చేయుచున్నది.

స్థానిక సంస్థల నివేదికలు

ప్రభుత్వపు టుల్నామ

1923-24, బడ్జెట్, కర్నూలు, చిత్తూరు జిల్లా బోర్డుల పరిపాలనా నివేదికలను, కడప మునిసిపాలిటీ పరిపాలనా నివేదికలను విమర్శించు ప్రభుత్వము వారు టుల్నామలు జేసిరి. ఇందు ఆయా సంఘాధ్యక్షులు పంపిన నివేదిక భాగము (ప్రచురింపబడలేదు). ఒక్క ప్రభుత్వ విమర్శనము మాత్రమే ప్రకటింపబడినది. ఈ విమర్శనమునందు ఆయా సంఘముల క్రిందనున్న రాకపోకల సౌకర్యములగుర్తియు, విద్యాభివృద్ధిని గుర్తియు, ప్రజాశాంతియును గుర్తియు, ఆర్థిక విషయములగుర్తియు యితర విషయములగుర్తియు నివేదికాంశములు దెలుపబడి కొన్ని సూచన లవసరమైనవి చూపబడినవి.

బల్లారి

బల్లారి జిల్లా బోర్డు క్రింద సూర్యపరపు మైళ్ల వైశాల్యము నకును 16 మైళ్ల కోడ్లున్నట్లు దెలుపుచున్నది. ఈ బోర్డు క్రింద 24 ప్రభుత్వములను, విద్య నెక బడియున్నది. బాలరు నూటికి 52 మందియు, బాలికలు 93 మందియు యింకను చదువుకొనవలసినవారు గలరు. హాస్పెట్ల తాలూకా చాలవెనుక బడియున్నది. ఆదోని తాలూకా బోర్డు ఎడ్డుకేవలము రూపాయికి దమ్మిడి చొప్పున విధించుచున్నది. బాలరుకు బోర్డు పాఠశాలలు 289 నుండి 247 కు పెరిగినవి. బాలికల పాఠశాలలు పెరుగలేదు. గతవత్సరమునందువలన 70 యేయున్నవి. మహమ్మదీయులకును నిమ్మ బాతులకును విద్యా సౌకర్యములు జరుగుచున్నట్లు దెలుపబడినది. యెన్ని ప్రత్యేక పాఠశాలలు వారి కున్నదియు దెలుపబడలేదు. బాలరు విద్య నేర్చుకొనువారు 11544 నుండి 12536 కు పెరిగిరి. బాలికల సంఖ్య తగ్గెను. విద్యా ప్రమాణము తగ్గినది ప్రభుత్వము వారు రమచంద్రులు. ఈ బోర్డు నందు ఆరు పెండ్ల పాఠశాలలు గలవు. చూరవల్లిలో మెట్రిక్యులేషను గలదు. బోర్డు మిడిల స్కూళ్ల ఖర్చును ప్రభుత్వము వారే భరించురు. ఇందు బ్రయనింగు స్కూళ్లు రెండుగలవు. ఇచ్చు మూడు ఆసుపత్రులు లొమ్మిది ఔషధశాలలు గలవు. కలరా, ప్లేగు, మహాచిక్ల వ్యాధు లీ జిల్లాలో గలవు. ప్లేగు తగ్గి యుండెను. మహాచిక్ల ఆన్ని తాలూకాలలో నుండెను. ఈ జిల్లాలో మోటారు బస్సులు నడుచుచున్నవి. ఈ బోర్డు ఆర్థిక స్థితి చాల అస్వస్థముగ నున్నది. 96951 రూపాయలు గ్రాంటిచ్చినగాని పనిసాగులేదు. 24 యూనియను బోర్డులు గలవు. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు మాత్రము ప్రభుత్వముచే నియమింపబడెనుగాని యితర బోర్డుల అధ్యక్షులు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిరి. డబ్బులేక పోవుచే త ఆభివృద్ధి మందగించెనుగాని లేకున్న పరిపాలన మొత్తము మీద బాగుగనే యుండెనని ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు.

కర్నూలు

జిల్లా బోర్డు క్రింద మొత్తము 826 మైళ్ల కోడ్లున్నవి. బోర్డు ప్రస్తుత ఆర్థిక స్థితిలో అభివృద్ధి కవకాశములేనని అధ్యక్షుడు దెలుపుచున్నాడు. ఈ సం|| కర్నూలు- ఒంగోలు బ్రాంచ్ కోడ్లునైన మరమ్మతు జేయబడెను. ఈ జిల్లాలోను బాలరు నూటికి 61 మందియు, బాలికలు 87 మందియు విద్య బొందులని యున్నారు. కర్నూలులోను తాలూకా బోర్డులు ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తి యందు వెనుకబడియున్నవి బోర్డుల మెంటరీ పాఠశాలలు 566 నుండి 598 కి పెరిగెను. ఆది ఆంధ్రులకు రెండు పాఠశాలలు దోను నంద్యాల తాలూకా బోర్డులచే పెట్టబడెను. నంద్యాలలో విద్యార్థులకు భోజనవసతులను ప్రస్తుతమును ఉచితముగ నియమించుచున్నది. బోర్డు పెండ్ల పాఠశాలలు విరుగలవు. బోర్డు ఆసుపత్రులేమియును లేవు. 17 డిస్పెన్సరీలు గలవు. సుమారులు మెచ్చెను. కలరా స్పృహక వ్యాధులు యెక్కువ నుండెను. టీకా వేయ సౌకర్యము నెక్కువ జేయవలెనని ప్రభుత్వము వారు గోరుచున్నారు. ఈ జిల్లా బోర్డు వారు వైద్య నేర్పు నిధిని జేర్చిరి. నంద్యాల నుం కొయిలకుంట్లను చిన్న రైలు నేను వలనని ఉద్దేశముగలదు. ఈ విషయమై కావలసిన శాసనమైన పిదప బోర్డుచింపబడును. బోర్డు క్రింద అభివృద్ధి కాన్యము లేమియును లేవు. ఈ బోర్డు ఆర్థిక స్థితి మొత్తముమీద బాగుగనే యుండెను. నంద్యాల తాలూకా బోర్డులో చాల బిల్లులు ఉన్నతే కచెర్లి న ప లే దుట, జిల్లా బోర్డు యిది వరకును 61947 రూ||ల లోటును పూర్తి 8282 రూ||ల నిలువజేర్చెను. యూనియను బోర్డులు 15 గలవు. ఈ సంవత్సరము

జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు యెన్నుకొనబడెను. తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులు యెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాలో లోకలును పరిపాలన మొత్తముమీద తృప్తికరముగ నున్నదని ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు.

చిత్తూరు

చిత్తూరు జిల్లా బోర్డు క్రింద 10833/8 మైళ్ల సాదవు కోడు గలవు. కాళహస్తి దగ్గర స్వర్ణముఖినది కడముగ పంపెనను గట్టు పని జరుగుచున్నది. ఈ జిల్లా ముందు బాలరులో నూటికి 73 మందియు బాలికలలో 93 మందియు విద్యబడవలసియు నున్నారు. బాలరు విద్యవిషయమున చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు చాల అభివృద్ధి గాంచినట్లు గాన్పించుచున్నది. బాలరు కేసు పాఠశాలలును, బాలికలకు నాలుగు స్థాపింపబడినవి. 29 పాఠశాలలు మహమ్మదీయులకును 18 సాల్వేకున్ను. 5 ఆదిద్రావిడులకును. 1 యే నాదీలకును గలవు. విద్యా ప్రమాణమెక్కువైనది. చిత్తూరు మదనపల్లి తాలూకా బోర్డులు ఎడ్డుకేవలము పెన్నునిధించెను. బోర్డుల క్రిందనున్న విరుకెండరి పాఠశాలల ఖర్చును ప్రభుత్వము వారే భరించుచున్నారు. ఇందుకు రెండు పబ్లిక్ లైబ్రరీలకును ప్రభుత్వము వారు సహాయము జేయుచున్నారు. లోకలు ఫండు ఆసుపత్రులు 11 గలవు. జిల్లా ఆరోగ్య సంఘముకటి స్థాపింపబడినది. జిల్లాలో పేగుతగ్గినది. కలరా స్పృహకములు గలవు. కాళహస్తిలో ఆరోగ్యవారము ప్రదర్శింపబడినది. ఒక్క చంద్రగిరి తాలూకా బోర్డు దప్ప మిగిలిన వాని యన్నింటి ఆర్థిక స్థితియు బాగుగ నేయున్నదని తెలుపబడినది. యూనియను బోర్డులు పదిగలవు. ఆర్. యస్. మానియసు కంపెనీ వారికి ఉపపతి నుండి తిరుచానూరుకు బ్రాంచ్ జేసికొనుటకు ఉత్తరవీక్షించెను. ఈ సంవత్సరము జరిగిన అభివృద్ధి ప్రభుత్వము వారు అధ్యక్షులకు చి. మునిస్వామి నాయుడు గారిని అభినందించుచున్నారు.

కడప మ్యునిసిపాలిటీ

కడప మ్యునిసిపాలిటీ పరిపాలనను నభివృద్ధి జేయుటకు యిర్యమ గారగు పి. చుద్దక్కయ్య నాయుడు గారు జేయు ప్రయత్నములను ప్రభుత్వము వారు సంతోషమును దెలుపుచున్నారు. రెవిన్యూ వసూలు జేయుటలో ప్రత్యేకము బాగ్రత్త దీసికొనినగాని పరిపాలనను తృప్తికరముగ నుండవలసి తెలుపుచున్నారు. మొత్తము 17066 రూపాయలు వసూలుగావలసి యుండెను. కోడ్లు బాగుగ లేదని కలెక్టరు గారు వ్రాయగా యీ సంవత్సరము యెక్కువ క్రద్ద దీసికొనవచ్చునని ప్రభుత్వము వారు దలంచుచున్నారు. రెండవతరగతి కోడ్లను మ్యునిసిపాలిటీ సభ్యులలోనే పోషించుటకు స్పెషలు గ్రాంటును ప్రభుత్వము వారియజాలరట. ఇవట నిర్బంధవిద్య ప్రవేశపెట్టలేదు. ఇంకను నూటికి 48 మంది విద్య కవకాశము లేకున్నారు. మ్యునిసిపాలిటీ క్రింద బాలరుకు 12 ను బాలికలకు 8 యు పాఠశాలలు గలవు. ఇందు వాగు వామ్మదీయ బాలరుకును, మూడు మహమ్మదీయ బాలికలకును ఉద్దేశింపబడినవి. 40 మంది ఉపాధ్యాయులు లోను 25 మందియే ట్రెయినింగులచేత మిగిలినవారిని గూడ ట్రెయినింగును పంపవలయునని ఆయన వారిని నిశ్చయించి వలసిన ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు. బాలికలకు ప్రత్యేకము ఒక పెండ్లరీ స్కూలును స్థాపించు వాలొచనగలదు. మ్యునిసిపాలిటీ హైస్కూలులో 143 మంది నిమ్మ బాతులారు గలరు. హైస్కూలుకు వసతిగృహము నిర్మింపబడెను. ప్రజాశాంతియును దభివృద్ధిగల్గించెను. ప్లేగు కలరా లు లేవుగాని కొద్దిగా స్పృహకముండెను. నీటివలతి పూర్తికలేదు. ఇండ్లలోనివన్న ప్రైవుటు అన్నిటికిని మిల్కు రైలు డబ్బున్నతోడనే పెట్టుట వాలొచింపవలెనని ప్రభుత్వము వారు గోరుచున్నారు. పట్టణాభివృద్ధి పనుల నేమియు దలపెట్టలేదుగాని ఒక కమిటీ మాత్రము నియమింపబడెను.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాలకులలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వాస్తవులు చేర్చబడినవి. అందునను సామాన్యముగ వాడతగినది. సంజ్ఞకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయును. ఈ కాలకును విరువక కొద్ది ఇతరులు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసికట్టులు, ఇండ్లు అంటుకొనుట, కంటిగుండెలు, కంటిమంటలు మొదలగు పనులు. డబ్బీలో పావు- పు కాలకుల మాత్రమే యుండును.

అమ్మతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

మదరాసు వార్తలు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతిగారు:— నేడుదయమున కలకత్తా మెయిన్ లక్ష్మీవతిగారు చెన్నపురికి వచ్చిరి.

కృష్ణగౌరనభ తిరుప్పక్కేణి:— ఈసభవారియా జమాన్యమున తిరుప్పక్కేణి మీ రాఘనమొదటిది 81వ నెంబరు గృహమున ఈనెల 22 వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పల్లెం సంజీవరావుగారి పూట పాటకచ్చేరి జరుగును.

జి.న్నాగళ్ళ కనభ ఎగ్జ్యూరు:— వై సభవారి యజమాన్యమున ఈ నెల 21వ తేది శనివారం సాయంకాలము 4-20 గంటలకు ఎగ్జ్యూరు హైకోర్టునందలి వేదవిలాసుభవనమున పట్టం నెంకటరామశాస్త్రిగారు పార్వతీకల్యాణము శివకథ కాలాక్షేపముజరిపెదరు.

వ:వ:సహాయునిధి:— చెన్నపురి కేంద్ర వరదల సహాయునిధియొక్క కార్యనిర్వహక వర్గమువారి సమావేశము ఈనెల 27వ తేది శుక్రవారం సాయంకాలము 5-15 గంటలకు వై. యం. సి. ఎ. భవనమునందలి కమిటీరూములో జరుగును.

మహాచినివారి:— ఈ గ్రంథం మాతాకార్యాలయమునకు చేరినది. మహాచిన్మాధిలక్ష్మణములు, వ్యాధికారణములు చికిత్సవిధానము, పర్యవసానములు మున్నగునవి యందు బాగుగా వివరింపబడెను. దీనివల రెండవసారి మాత్రమే. ఎలయువారు సంపెద్దు లవ్వయ్యగారు, బుకునెల్లరు, రాజమహేంద్రవరము షివప్రాయవలెను.

హిందూస్త్రి లక్ష్మీవిలాసనభ:— వ్యాఖ్యానము - విప్రనారాయణ నాటకము:— ఈనెల 21 వ తేది శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి హిందూ హైస్కూలులో వ్యాఖ్యానసంబంధమున విప్రనారాయణ నాటకము ప్రదర్శింపబడును. ప్రవేశము స్త్రీలకు మాత్రమే.

ధియిస్థికు ఎండవరు సొసైటీ:— వై సంఘము వారి యజమాన్యమున ప్రాథమిక యస్. కె. యజ్ఞ నారాయణ అయ్యరు గారు యం. ఎ. రోమేను రోలాడుగారి “అబవు ది బాటిల్” అను పుస్తకమునిమయమై ఉపన్యసించెదరు. ఉపన్యాసమువెనుక చర్చిగరుగును. ఈ ఉపన్యాసము శనివారము 21 వ తేది సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ఫిలిప్స్ విధి 2 నెంబరు గృహమున జరుగును.

ఆర్యవైశ్య ధర్మవైద్యశాల:— ఇయ్యది పిల్లల కుచిరముగ వైద్యము చేయుటకై డాక్టరు యస్. సి. నంబిగారిచే 1911 లో స్థాపింపబడి ప్రస్తుతము వెపెరి హంటన్ రోడ్డు 27 వ నెంబరు ఇంట పనిచేయుచున్నది. ఇప్పు డీవైద్యశాల ప్రాప్తి లక్ష్మింప పనిచేయుచున్నది. రా|| సా|| బచ్చుపా||య్య శెట్టిగారధ్యక్షులుగ నున్నారు. దీనినింతవరకు చెచ్చినది డాక్టరు సంజీవరావుగారిచే చేపవలయును. ఇచ్చు చికిత్స బొందువారిసంఖ్య సంవత్సరమునకు సంవత్సరము పెరుగుచున్నది. అందరకును నమ్మక మేర్పడినది. ఇట్టి వైద్యశాలలకు పోషించుట దానధర్మనిరతులగు మామై భారమెయున్నది. ఇందుకు బూనిన వైశ్య శిఖామణి లెంతయు కృతజ్ఞులకు బాట్రులగున్నారు.

నిర్బంధించిత ప్రారంభ విద్యావిధానము:— మద్రాసు క్యాపేషనువారి నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యావిధానము విషయమై అలోచించుటకు మద్రాసు జిల్లా ఎడిమెంటరీ టీచర్లు, టీచరు సే. జరుల సంఘమువారి యజమాన్యమున చింతాట్రవేట అధ్యక్షమొదలి విధియందలి రావుబహదరు కలవల కణ్ణనుకెట్టిగారి బాలికపాఠశాలయం దొక సభ జరుగును. రావు బహదరు విరడరాజులునాయుడు, టి. పి. మీనాక్షిసుందరం, సామి వెంకటాచలంశెట్టి, కె. వ్యాసారావు, ఆర్. మధన గోపాలనాయుడు, టి. సుందరరావునాయుడు, సుభిమహమ్మదు, డాక్టరు నళింకమొదలియారు, టి. భక్తవల్లభునాయుడు, ఆశిర్వాదనాథుడు, ఎ. జక్కరశెట్టి, హమీదుఖాన్, చెవలెండు కర్టోసెను, వి. శివప్రకాశమొదలి, వి. రామస్వామి మొదలి, యస్. కె. తిరుమలాచారిగార్లు మరొకొందరు సభయందు పాల్గొన నుటకు అంగీకరించిరి. రావుబహదరు బి. తనికాచలం శెట్టిగారు అధ్యక్షుల వహించెదరు.

ఆరోగ్య మార్గము:— శ్రీగాంధీ మహాత్మునిచే గుజరాత్ లో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యమార్గమును గ్రంథముగాఢూరితామచంద్రరావుగారిచే నిడివరలో ప్రచురింపబడినది సర్వకాలమున పాఠకులకు తోడుగ నుండగలదు. ఎప్పటికిని అందనుసరింపదగిన విషయము లెన్నియో యుండును. ఒక్కనాటిలో జదివి ఒకమూల వేయదగినది గాదు. ఇదివలయువారు బుద్ధిమండుకో పోస్తుబాన్సు నెం 1248 మద్రాసు అని ప్రాప్తి టురు శ్రీరామమూర్తి గారికి వ్రాయవలయును.

బ్రాహ్మణపత్రిక:— శ్రీమత్ శిరోధూమణం వేంకటరంగాచార్యులుగారిచే ప్రచురింపబడుచున్న బ్రాహ్మణపత్రిక ఆర్యయుజ మాససంచిక మాతాకార్యాలయమునకు చేరినది. అందు ఉట్రవడియం కృష్ణశాస్త్రిగారు వ్రాసిన బ్రహ్మవర్చస్సును అనువాదమును, వెంపటి కుటుంబయ్య శాస్త్రిగారు వ్రాసిన పాంకర్యనివారణ మను వ్యాసమును, బ్రహ్మశ్రీ వం. ఆదినారాయణ శాస్త్రిగారి గౌతమ ధర్మసూత్రముల భాషాంతరీకరణమును గలవు. వేదశాస్త్రపాఠశాలలనుగూర్చిన సంపాదకీయ వ్యాసము గలదు. ఈపత్రికకు బ్రాహ్మణపక్షపాతు లందరును సాయము జేయవచ్చును. దీనికి చందా సం|| కు 1-8-0. ఎలయువారు ప్రతికాధిపతికి, 7 సన్నిధివిధి, మాంబళం, నైదావేట అని వ్రాయవలయును.

రాకపోకలు:— మద్రాసు లార్డు విమలపులగైటు రెవరెండు ఇ. హెచ్. యం. వాలరుగారు నిన్నరాత్రి నెకిం బ్రాబాదునకు వెళ్లిరి ఇన్ ఫోంటాన్సు కమిషనరు డి. యస్. స్ట్రాస్త్రిగారు బిల్లికి వెళ్లిరి. భారతదేశపు సీనియ ఇంజనీయరుల సాంవత్సరిక సమావేశమునకు చెన్నపురి ప్రభుత్వపు ఎలెక్ట్రికలు ఇంజనీయరులను గ్రీనువుడుగారు నిన్నరాత్రి ఢిల్లీకి వెళ్లిరి.

ఇంజనీయరులబ్యాంకి కార్యదర్శి లాంబుగారు, మేజరు జెనరలు వైసుస్సు, సర్ వి. త్యాగరాజుశెట్టి, ఎ రంహస్వామి మొదలిగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

డాక్టరు విసాంటుగారు రేడి ఎమిలిలిట్టస్సుగారు నేటి దినము ఉదయం బొంబాయినుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.

ఫిపు ఇంజనీయరు హాకిస్సుగారు రైల్వేల గవర్న మెంటు ఇన్స్ పెక్టరు లెఫ్టి నెంటు క్లార్కుగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

సర్ ఆర్. కంకటరత్నం, టి. ప్రకాశంగార్లు కలకత్తా మెయిలులో నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

శాజంపేట సభ కలెక్టరు ఎ. యస్. పి. అయ్యరుగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

ఆరోగ్య చిత్రసంగ్రహము:— హెల్త్ పత్రికా సంపాదకులగు రావుసాహెబు డాక్టరు యు. రామారావు ఎం. ఎల్. సి. గారిచే ప్రకటింపబడిన ఈచిత్రల గ్రంథమును కృతజ్ఞులతో సందుకొంటిమి. దీనిని చదువుటవలన ఆరోగ్యశరీర శాస్త్రనిమయములు పండితిపామరులకందరికిని నులభముగా తెలియగలవు. రామారావుగారు ఆరోగ్యప్రచారమునకు చాల కృషి రలుపుచున్నారు. ఈదేశమునందలి జనసంఖ్యలో హెచ్చుమంది ఆసక్తుజ్ఞాన న్యులగుటచే వారి కారోగ్యవిషయములను చక్కగా బోధించుటకై యాచిత్రగ్రంథమును ప్రకటించిరి. ఇది చాల క్లాసుసీయము. ఈగ్రంథము ప్రతియొంటును ప్రతిపాఠశాలలోను ప్రతిగ్రంథాలయమునను ముఖ్యముగా నుండదగినది. చిత్రములు చక్కగా నమర్చబడెను. ముద్రణము ముద్దులొలుకుచున్నది. ప్రతిచిత్రపుకునుగల సాంకేతికము ఆంగ్ల ద్రావిడాండ్ర కర్నాటక భాషలలో వివరింపబడెను. దీని వల 1-0-0 మాత్రమే. హెల్త్ పత్రిక చందాదారులకు 12 ఆశాలకై యియ్యబడును. వలయువారు మని ఆర్డరుద్వారా సొమ్మును యాదిగన చిరునామాకు పంపవలెను. “మేనేజరు, ది హెల్త్ రిజి. తంబునెట్టి విధి, బాల్జులపును మదరాసు.”

హిందూయువతి శరణాలయము దేవకోట జమిందారుగారి విరాళము దేవదాసీసంఘముం దలి స్త్రీలను ఇరవతిత హిందూస్త్రీ సుధరించుటకు, కీల్ప కునందు మాచే నడుపబడుచున్న శరణాలయమునకు దేవకోట జమిందారుగారు రెండువందల ఏబదిరూపాయలు విరాళమిచ్చిరి. వారికి ముకృతజ్ఞతాపూర్వక పదనముల సన్మయచున్నాము. యామినీపూర్ణ తలకమ్మ, కార్యదర్శి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

పట్ట ప్రధానసభ

నిన్నటిదినము నెనేటు హానునందు పట్టప్రధానసభ (సెన్సిమెంటల్) జరిగెను. ప్రావై సుభాస్సులరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వై సుభాస్సులరు, రిజిస్ట్రారు, అడ్డమికు కాన్సిలు, సీడికేటు, సెనేటుసభ్యులు ఆ సేతులు వచ్చియుండిరి. సర్ టి. సదాశివయ్యరుగారు మాసతీమణి సభకు వచ్చియుండిరి. మొత్తముమీద 255 మంది పట్టములను పొందిరి. ఏయేపట్టములను ఎంతమంది పొందిరో ఈదిగువ తెలుపబడినవి.

- 1. టి. యల్. చెన్నపురి 41, (లివాండ్రము 14, మొత్తము 55.
- 2. యం. బి. అండు వి. యస్. 7.
- 3. యల్. యం. యస్. 8.
- 4. యల్. టి. 28.
- 5. యం. ఏ. 4.
- 6. బి. ఎ. హనర్సు 4.
- 7. బి. ఎ. 158.

శ్రీబుద్ధమూర్తి చిత్రపు

ఎం. ఎస్. శర్మగారిచే వ్రాయబడినది

చిత్రకళయను మాసపత్రికను ప్రకటించుచున్న ఎం. ఎస్. శర్మగారు మహారాష్ట్రమధ్యమున విశాలవటచ్చామును కూర్చుండి తపమొనరించుచున్నటుల బుద్ధమూర్తి పటమును చిత్రించిరి. ప్రేమమయోజన బుద్ధదేవుడు సమస్త జీవకోటుల దుఖ విమోచనమునకు సాధనమును కనిపెట్టుటకు తపమొనరింపగా విజ్ఞానోదయమగుటవలన కలిగినవికాని ప్రకాశము వడిననీమను వెలిగించుచున్నటుల చిత్రంపబడెను. దినముని ప్రాచ్యఖండము ననే యుదయించును. బుద్ధమతము ప్రాచ్యఖండము నందలి జపాను, చీనా, బర్మా, భారత, సింహళ రాష్ట్రములందే వ్యాపించియున్నదిగాననే బుద్ధదేవుని అపతారము ప్రాచ్యఖంము న భాస్కరోధయమని సర్ ఎడ్వీను ఆర్నాల్డుగారు నుడివిరి. తాడిచెట్టు మిక్కిలిపొడుగగా నున్నను ఒక్కజంతువునకైన తననీడనుతా వొసగజాలియుండ లేదు. వటువుతా మహావిశాలమై వేలకొలది ప్రజలకు చల్లని నీడనియ్యజాలి యున్నది. బుద్ధదేవు డెటులే విశాలమానవకోటికి కాంతిప్రదమగు మార్గమును చూపింప గలిగెను. బుద్ధదేవుని చిత్రపులును శిలవిగ్రహములును ప్రపంచమున మితిమీరి యున్నవి. ఈచిత్రకారుడు తన భక్తిని నివేదించుటకు వేదాంతార్థద్యోతకముగ నీచిత్రపును చిత్రించెను. భాస్కరోదయమున చీకటులు మాయమైనటుల బుద్ధదేవుని ఆవిర్భవములో అజ్ఞానము మూఢాచారము లంతరించి పోయినవి. ఈచిత్రపు భక్తిజ్ఞాన ప్రబోధకముగాన ప్రతియొంటును ముఖ్యముగా నుండదగినవి. శర్మగారు నీటిరంగులతో చేతితోనే యాచిత్రపును చిత్రించిరి. ఒకపటము వెల 5 రూపాయలు వలయునా రిటుల వ్రాయవలెను.

ఎం. ఎస్. శర్మ అండుసన్ను ఆర్టిస్టు 19 రాజాహను మంకలాలాస్త్రిలు, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—ఈసమాజపు

కార్యదర్శి మాకీట్టు వ్రాయుచున్నారు: కడచిన నాలుగువారములలో సమాజమువారి పక్షమున జరిగిన అన్నప్రధానముల వివరము ఈదిగువ ప్రకటింపబడినవి. వి. ఘట్టగమొదలి సి.టి. ముత్తయ్యపిళ్ళై, పువ్వాడ రక్తిజీఅమ్మారుగార్లు ఒక్కొక్కరు 100 మంది బీదలకు వృష్టాన్నదాన మొసగిరి. డి. బాలసుందరంశెట్టి, ఎ. టి. శ్రీనివాసమొదలి, హోమరుకంపెని, గోపాలపురం జమిందారు, లక్ష్మారు కృష్ణయ్యశెట్టి, మంగళేశాను అమృతలాలు, సి. మత్తుసామిమొదలి, యస్. వి. సుబ్బునెట్టిగార్లు ఒక్కొక్కరు 100 మంది బీదలకు అన్నప్రధానము జరిపిరి. ఎ. రంగభావ్యం శెట్టిగారు 80 మందికి, యస్. నళిశ శెట్టి, ఎ. రత్నవేలుశెట్టి, పి. శివజ్ఞానమూర్తి, యస్. రాజమన్నుశెట్టి, పి. వసమ్మశోగారు ఒక్కొక్కరు 50 మంది బీదలకు; డాక్టరు పద్మనాధపిళ్ళై, సి. రాజగోపాలమొదలి, గార్లు 80 మంది బీదలకు; ఆర్. నారాయణరావు, వరదరాజులశెట్టి, వి. పార్థసారథినాయుడుగారు 25 మందికి సి. యం. కృష్ణస్వామిమొదలిగారు 16 మందికి అన్నదానము గావించిరి. ఇవిగాక ప్రత్యేక ధర్మనిధులనుండి టి. పి. వేణుగోపాలపిళ్ళైగారి ఆశ్రమారి పేరిట 100 మంది బీదలకు, పబ్బుశెట్టి వెంకటేశమొమారు శెట్టిగారి పేరిట 24 మంది బీదలకు చ్చార్లసుబ్రహ్మణ్యగారి జ్ఞాపకార్థమై 12 మంది బీదలకు, పి. ఆర్. దొరస్వామిమొదలిగారి భార్యపేరిట 8 మంది బీదలకు అన్నదానము జరిగెను.

దక్షిణభారత వ్యాయామ క్రీడలు

పురుషుల పంజాబ్

రాయపేట యూనియన్ గెలుపొందుట

భారత వ్యాయామ సంఘమువారి యజమాన్యమున జరుగుచున్న పురుషుల పంజాబ్ లో నిర్వహింపబడిన "రాయపేట యూనియన్" వారు, "యంగ్ మెన్స్ చాలెంజ్ కబ్బు" వారు పోటీ జేసిరి.

రాయపేట యూనియన్ వారి పక్షము జలయంత్రమై యుండెను. ఆట ప్రారంభించిన 5 నిమిషములలోనే పైవారికి నిశ్చయముని ఊహించగలుగునటుల ఆడిరి. చాలెంజ్ కబ్బుపై మొదటిగోలు రాయపేట యూనియన్ రైటు ఫోర్వర్డు ఆడిన చలపతిరావు ఆడనాడడు జేసెను. రాయపేటవారి ఆటకాండలో నెల్ల సెంటర్ ఫోర్వర్డు ఆడిన ఈసెన్ అను వైద్యకళా కాలవిద్యార్థి చాల ప్రశంసనీయముగ నాడెను. బంతి చివరవరకును చాలెంజ్ కబ్బువారి గోలుకాటి ఈసలకు వచ్చియుండలేదు. మొదటి అరగంటయందు రి గోలులు, రెండవ ముప్పదినిమిషములలో 1 గోలును మొత్తము 4 గోలులు రాయపేటవారు చాలెంజ్ కబ్బుపై గావించిరి.

నేడు బ్రెస్లి కేసు యూనియన్ చెంగల్వరాయ నాయకర్ పాతకాలవారు ఆడిడరు.

శివగంగ జమీందారి దావా

న్యాయమూర్తి కుమారస్వామిశాస్త్రిగారి

సమక్షమున

శివగంగ జమీందారిని తిరిగి ప్రస్తుత జమీందారునకు వశపరచు గోరుచు చేసినదావా నేడు న్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి సమక్షమున విచారణకు వచ్చెను.

శివగంగ పూర్వపు జమీందారుగు పెరియమత్తుగారు ప్రభుత్వ ద్రోహముకొరకు కలలోనల్ అగ్నిగారిచే ఉరిశిక్ష వేయబడెను ప్రభుత్వమువారికి జమీందారు వంశస్థులకు జరిగిన ఒడంబడికవరకుల నకుసరించి నూరు సంవత్సరములు గతిం చినపిదప ప్రభుత్వమువారు జమీందారిని వారసులవరకు జేరు వలసియుండెడిది. న్యాయమూర్తి శివగంగ జమీందారి వంశస్థులకు (వాదులకు) రావాయందు మార్పులు జేయుటకు ఒక సెల అవకాశమును, వ్రాత బాజ్వాలును దాఖలు చేయుటకు 15 దినముల కాలమును అవకాశ మొసంగి దావాను మొదటి పీఠం రింగడు వాయిదాజేసిరి.

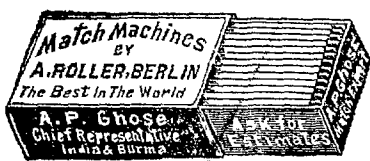
వాదులతరపున నూజేంటు గ్రాంటు కె. రాజా అయ్యరు వి. కామస్వామి అయ్యరుగారు.

ప్రతివాడి అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు.

* * *

హైకోర్టురెజిస్ట్రారు

మద్రాసు హైకోర్టునందు ప్రస్తుతమున్న రిజిస్ట్రారు బటరుగారు సెలవువైఖోవుచున్నందున మద్రాసు శాసనసభాకార్యదర్శులగు ఆర్. వి. కృష్ణ అయ్యరుగారు వారిస్థానమందు నియమింపబడుదురను వదలి వ్యాపించియున్నది.

World Famous "Roller's" (Germany) MATCH MACHINES

ప్రపంచముందు ముఖపెట్టి మైన "రోల్లర్స్" (జర్మనీ)

అగ్గిపుల్లుల చెయ్యు మెషిను

Apply to the Chief Agents

Mr. A. P. GHOSE, M. S. C. I. (London)

Consulting Match Expert,

42, BENIAPUKUR ROAD,

CALCUTTA.

కుష్ఠ రోగనివారణ సహాయనిధి

చెన్నపురి 20-2-1925

ఇదివరకు చేరిన మొత్తము	12,575
కే. శేకారు	100
రావు బహదరు డాక్టరు	
పాచ్ రంగప్పగారు	5
సామ్యూలు కే. గ్రీనుగారు	250
మొత్తము	12,980

అని గౌరవకార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

విశాఖ పట్టణము ధర్మాయుధ్వేద వైద్యశాల

ఆచార్య లక్ష్మీపతిగారి ప్రశంస

"నేను యీ వైద్యశాలను చూచితిని. ప్రధాన వైద్యులగు అప్పలాచారిగారు చాలా శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. ఆయనకు తగిన ప్రోత్సాహమును కలిగించినచో ఆ వైద్యశాల దినదినాభివృద్ధిని గాంచగలుగును. దానికి మంచిభవనమును వనమూలికలను పెంచుటకు ఫలమును ముఖ్యముగా కావలసియున్నది. వైద్యశాల ప్రయోజనము స్పష్టమైనది. ఇది అభివృద్ధి నొందుగాక" అని లక్ష్మీపతిగారు నేడు మాకు వ్రాసిరి.

ఒడలు

జాంబాయి, ఫిబ్రవరి 19:— 'శేలేడోనియా' ఒడ 12 వ తేదీ లండనుటపాతో బయలుదేరి పోర్టుస్మిడ్ రేవునకు మొన్న బుధవారము నాటిరాత్రి 8 గంటలకు జేరి, మజల 1 గంటకు బయలుదేరినది.

'కెయిజీ హిందు' ఒడ 14 వ తేదీ జాంబాయి యుత్తరములతో బయలుదేరి యేడెనురేవు మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు జేరి సాయంకాల మారు గంటలకు విడలెను.

బుద్ధ అండు కో. పోస్టుబాక్సు నెం 1248 మద్రాసు.

ఎండ్రెస్ ఫౌంటెన్ కలము 1 కి ధర రూ 2.10-
సోలార్ 1 కి రూ 2.6-0; బుద్ధ 1 కి రూ 2.8-0; కిచ్చె నరు 1 కి 2.4-0; పర్ ఫెక్ట్ లీపు చెల్లపిల్లింగు 1 కి రూ 2.8-0; పీటికన్సి టికిని 14 కారట్ బంగారుపాతిగలదు.

ఇ. స్వెవల్ ఫౌంటెన్ కలము గ్లాసుపాతి గలది. 1 కి ధర రూ 0-10.0. టర్క్ హేర్ డై బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-8-0; 8 కి ధర రూ 4-2-0. (చర్రకులకు మొత్తముగా తీయువారికి ప్రత్యేక ధరలు గలదు.)

ఆరోగ్యమార్గము 1 కి ధర రూ 0-8-0
(మహాత్మాగాంధీగారిచే వ్రాసుబడినది.
శ్రీయుత గూడూరు రామచంద్రరావుగారిచే విపులముగా ఆంధ్రీకరించుచున్నది.)

కృష్ణలీల రూ 1-4-0; లవకుశ రూ 1-4-0;
(బల్లారి కె. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిది)
పాంచాలీస్వయంవరం 1- -0, సావిత్రి 1-2-0
(బల్లారి ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులుగారిది)
ప్రతాపరుద్రయము రూ 1-4-0
(నేడం వెంకట్రాయశాస్త్రిగారిది)
విజయనగరం సామ్రాజ్యనాశనము రూ 1-4-0
(కొలచలం శ్రీనివాసరావుగారిది)
అన్నిటికినీ తపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము,
మీశేమి కావలసినను తీసిపంపెదము. 1965

లోకామయహరకస్తూరిమాత్రుల

విజ్ఞాపన

సుహృద్భాగా, 25 పంలి లనుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంగతి తెలుసుకొండవచ్చును. ప్రతి పంలి రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నారు. ఇండియా మూలముగాక బర్మా, సిలోన్, మలయాష్ట్ర, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహరకస్తూరిమాత్రులు) చంటిపిల్లలు, భార్యలకు, పంటలు వారు, ముసలివారు, వారు పిరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. పక్షిప్రకటనలు, పక్షిజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రకృలకుడు, ఆకలిలేకుండుట, హిలబద్ధము, జీర్ణించిన భేనులు, కడుపుకొప్పి, జలుబు, దగ్గు శ్వాసకోసము, పల్లవోప్పి, ఎడుపునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, ష్టేరుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుకూలపత్రితోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక సుమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రులగు బుడ్డి 1 కి ధర 0.4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు 6 బుడ్లు వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ 1.8-0 12 బుడ్లు రు 2.18-0 25 బుడ్లు రూ 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ప్రకటనము

ఈ పటిడి నము మహాశివరాత్రియగుటచే,
ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ం ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేదీ

శుక్రవారము

కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరుడు

శ్రీ పురుషులెల్లరును జాతి మత వివక్షతలేక,
కాంగ్రెసుసభయందు సభ్యులుగ జేరుట
ముఖ్యవశ్యకము. ఇంతకన్నను అనుకూలసమయ
ముండజాలదు. అధికారవర్గమువారు ప్రజేచ్ఛను
తృప్తికొనుచు నిరంకుశముగ పరిపాలించుచున్నారు.
నిర్బంధప్రయోగముల కవలీలగ గడంగుచున్నారు.
శాసనసభలలో తమ పలుకుబడిని విస్తరింప జేసి
కొనుచున్నారు. శాసనసభ్యుల వికమత్యమునకు
భంగము వాటిల్ల జేయుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధుల
తీర్మానములు నిరర్థకముగ పరిణమించుచున్నవి.
భారతీయు లీనయమును జెప్పగలిగిన జవాబేమి?
నిజ ప్రజాప్రతినిధి సభయగు కాంగ్రెసును బలపర
చుటయే. జాతీయలక్ష్యమును ప్రతిఫలింపజేయునది
కాంగ్రెసుసభయే. కాంగ్రెసుసభద్వారా గమ్య
స్థానముజేరుట, ప్రజల విధియైయున్నది. అసాధికార
పార్లమెంటుసభయని, కాంగ్రెసుసభ యిదివరకే
పేర్కొనబడినది. కాని నిజాధికారము కాంగ్రెసుసభకే
గలదనియు, కాంగ్రెసు తీర్మానములను తిరస్కరించుట
కేరికిని సాధ్యపడదనియు, ప్రజలు ఆచరణ
మూలమున జూపవలయును. అసహాయోద్యమము
నకు బూర్వపు కాంగ్రెసు సభకును, యిప్పటి
కాంగ్రెసుసభకును హస్తీమతకాంతరము తార
తమ్యము. గలదు. గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయరంగ
మున ప్రవేశించిన దాదిగ, కాంగ్రెసుతీర్మానములు
ప్రజలకు ప్రమాణము లయ్యెను.

కాంగ్రెసుసభవా రెటు తీర్మానించినను దాని
సనుసరించుట ముఖ్యమని ప్రజలు భావింపబోడు
గిరి. కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ,
శాసనసభలను బహిష్కరింపవలసి వచ్చినపుడు,
ప్రజలుజూపిన యత్సాహము వర్ణనా తీతము.
ఖాన్సాటింగు పెట్టులు విదేశీయులకు సయితము
అత్యాశ్చర్యము గలుగజేసెను. కాంగ్రెసుసభ
కోటిరూపాయలను తిలకు స్వరాజ్యనిధికి గౌరగ,
వెంటనే నది వసూలయ్యెను. పలువురు విద్యాధి
కులు కాంగ్రెసు తీర్మానముననుసరించి తమ తమ
వృత్తులను త్యజించి, త్యాగశక్తినిజాపిరి. విదేశ
వస్త్ర బహిష్కారమునకు ప్రోద్బల మధికముగ
గలిగెను. అనేకకారణముల మూలమున అసహాయ
కార్యక్రమ మిపుడు నిలిపివేయబడినను, ఎల్లరకును

బనికవచ్చెడి నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింప
వలయునని, కాంగ్రెసుసభవా రాదేశించిరి. నాల్గ
ణాల చందానిచ్చువా రందరును కాంగ్రెసుసభ్యు
లుగనుండ నర్హులని వెనుక నిర్ణయించినపుడు ప్రజా
ప్రాతినిధ్యమున కత్యంతవిశాలావకాశ మొసగ
బడెను. ఓడసాదయను భేదములేక, అన్నిజాతుల
వారును! అన్నితరగతులవారును కాంగ్రెసుసభ్యులగు
టకు, వీలుగలిగెను. కాంగ్రెసు నియోజకగణము,
శాసనసభల నియోజకగణముకన్న ఎంత విశాల
మయినదో గ్రహించుట సులభసాధ్యము. మహా
త్ముడు సూచించిన ఏర్పాటులు, స్వరాజ్యానుభవ
మున కనుకూలశిక్షణ నొసగుచున్నవి.

బెల్గాంకాంగ్రెసుసభలో, సభ్యత్వపు చందా
విషయమై కొత్తమార్పు జరిగెను. ఈ మార్పును
ప్రజలు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, దేశమునం కత్య
ద్భుతమగు భావపరివర్తనము గలుగు ననుటకు
సందియములేదు. అహమ్మదాబాదులో కాంగ్రెసు
స్థానికసంఘసభ జరిగిననాటినుండియు, ప్రతినిధి
సంఘసభ్యులందరును ప్రతిమానమునను రెండువేల
గజముల నూలును విధిగ బంపనవసరమైయుండెను.
ఈ నియమము మొదట కష్టముగ దోచిన ను,
సభ్యులు పలువురు తమ విధిని నెఱవేర్చిరి. ఆంధ్ర
దేశము ప్రశంసార్హముగ బ్రవర్తించి ధన్యత జెం
చెను. ప్రతినిధి సంఘసభ్యులే గాక తదితరులు
గూడ నూలు చందాను పంపియుండుట, శుభ
చిహ్నము. నూలుచందా విషయమై మహాత్ముడు
ప్రజల మనములను మున్ముందే సంసిద్ధపరచెను.
దాను గాంధీ ఒడంబడికయందు, నూలుచందా
యంగీకరింపబడెను. బెల్గాంకాంగ్రెసు సభ వారీ
యొడంబడిక నామోదించి యుండిరి. డబ్బు
చందా బదులు నూలు చందా జేర్పబడెను. ధనము
కన్న కాయకష్టము ప్రధానమని ఎంచబడెను. అస
హాయ కార్యక్రమము నిలుపుదల జేయబడినను,
నూలు చందా ఏర్పాటువలన స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో
చేకూరునను నాశ మహాత్మునకు గలదు. ఇందుకు
కారణము లేకపోలేదు. కాంగ్రెసునం దెంతమంది
సభ్యులుగ జేరిన, కద్దరు నిర్మాణమున కంతటి
ప్రోత్సాహము గలుగును.

కాంగ్రెసుకొరకు తోజకౌశల అరగంటయైనను
నూలును వడుకుట, యధికశ్రమ గాజాలదు. దేశ
స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తమై యీమాత్రమయినను
కృషినిలుపనియెడల, ప్రజాభీష్టము నెఱవేరునా?
కాంగ్రెసుసభ్యులు శ్రద్ధతోబనిచేసిన, తదితరులు
గూడ వారిమార్గమును తప్పక ననుసరింతురు. దేశ
విముక్తికై ప్రతివారును స్వల్పత్యాగ మొనర్చు
టకు, నూలుచందా యవకాశ మొసగుచున్నది.
మార్చి 1 వ తేదీకి మొదటివాయిదానూలు
కాంగ్రెసుసంఘములకు జేరవలయును. అప్పటి
నుండియు ఇరువదివేలగజముల మొత్తము నెక్క
సారిగగాని, మాసమునకు రెండువేల చొప్పునగాని
చందా క్రింద చెల్లింపవచ్చును. గడువుదినము సమీ
పించుచున్నది. వారముదినములలో నూలువడుకుట
పూర్తిగావలయును. ఇదివర కింకను నూలువడు
కుటకు ప్రారంభింపనివా రికనయినను ప్రారంభించి,
కాంగ్రెసుకట్టుము చెల్లింపవలయును. లేనియెడల
కాంగ్రెసు వ్యవహారములలో పాల్గొనుటకు వీలుం
డదు. ఇట్లములేనివారుగాని, శరీర రుగ్మతచే నిరో

ధింపబడినవారుగాని, ఇతరులు వడికిన నూలు నీయ
వచ్చునను ఏర్పాటున్నను, సాధ్యమగునంత వఱ
మినహాయింపును సరకు జేయకుండుట మేలు.
నూలుచందా కెన్నతగిన యాక్షేపణ నింతవఱ
కేరును దెలిపియుండలేదు.

డబ్బు చందాను స్వీకరించుట కాక్షేపణ
లేకున్నచో, నూలు చందా కట్టి యభ్యంతర
ముండజాలదు. నూలు చందావలన, ప్రజాసామా
న్యమునం దద్భుత ప్రబోధము గలుగక మానదు.
శ్రేష్ఠులు దేని నాచరింతురో, తదితరులు దానినను
సరించుట స్వతస్సిద్ధము. కద్దరు నిర్మాణ మెంత
త్వరలో పూర్తియయిన నంత శ్రేయస్కరమని
ఎల్ల రంగీకరించుచున్నారు. కావున సభ్యు లెల్లరును
సాధ్యమగునంతవరకు స్వయముగ వడికిన నూలునే
చందాక్రింద సమర్పింప గోరెదము. కాంగ్రెసు
నందు సభ్యులుగ జేరుకొలదియు, దేశపు ఆర్థిక
రాజకీయ మోక్షమునకు తోడ్పడ వీలగును.
కాంగ్రెసుసభ ముగిసి దాదాపు రెండుమాసములు
గావచ్చుచున్నది. ఇంకను మాంద్యము వహించుట
నేరమగును. ఆంధ్రదేశము మరియొకమారు తన
క్రియాశక్తిని గనుపరుపవలయును. ప్రతిమండలమును
కాంగ్రెసునందు సభ్యుల జేర్చు విషయమై పోటీతో
బనిచేయవలయును. దేశప్రముఖులు పలువురు నిర్లిత
సంఖ్య గల కాంగ్రెసు సభ్యుల జేర్చెదమని మహా
త్మునకు వాగ్దానము జేసిరి. ఆవాగ్దానమును ఛెల్లిం
చుటకు తరుణ మాసన్నమయినది. కాంగ్రెసు
సభను బలుపరుపనిది, స్వరాజ్యసిద్ధి గగనకుసుమ
మగును. అన్నిపక్షములవారును కాంగ్రెసు సభను
బలవత్తరముగ గావించుటకుతోడ్పడగలరు. కాంగ్రె
సుసభకుండు బలుకుబడి మరియొకసంస్థకు దేనికిని
లేదనుట తథ్యము. ఖిందాంతరములందు సయి
తము యీ సంగతిగుర్తింపబడుచున్నది. ప్రభుత్వ
మునకుగూడ యీ విషయము తెలియును. తిలకు
స్వరాజ్యనిధికి ధనముచేకూర్చినపుడు, వారము
దినములు తదేకదీక్షతో కృషినిలుపబడెను. అటు
లనే కాంగ్రెసుసభ్యులను జేర్చుటకు కాంగ్రెసు
వారమును ప్రత్యేకింపవచ్చును. ఇతరుల ప్రోద్బల
మేమియు లేకుండనే, ఎల్లరును సభ్యులుగజేర్చుట
ధర్మమని సూచించెదము. కాంగ్రెసు సభను
గూర్చియు, మహాత్మునిగూర్చియు తెలియనితావు
నేడు హిందూదేశమునందు గనుపట్టదు. పల్లెపల్లెల
కును సినమాచారము బ్రాకియున్నది. రాబోవు
స్వరాజ్యము ప్రజారాజ్యముగ నుండవలయుననిన,
స్వరాజ్య సంపాదనపల్ల ప్రతివారును శ్రద్ధవహింప
వలసియుండురు. స్వరాజ్యసంపాదనము ఏ కొలది
మంది పనియోయని భావింపజనదు. ఎల్లరకును పని
గల్పించెడి కార్యక్రమమును విధించుటలో, మహా
త్ముని దూరదృష్టి గనుపించును. నూలుచందా ప్రజల
కును విద్యాధికులకును మధ్యగల అంతరము దీసి
వైచి, స్వరాజ్యానుభవమునందు భారతీయులంద
రును పాల్గొనునటుల జేయగలదు. స్వరాజ్యవశ్యకత
అనుదినము దృగ్గోచరమగుచునే యున్నది. భార
తీయులకు ఇం ట స్వాతంత్ర్యము లేదు.
వెలుపల నంత కన్నను లేదు! వారి మొర
లరణ్య రోదనముగ పరిణమించుచున్నది. పరులు
దెలిపెడి సానుభూతి మాటలతో నంతరించుచున్నది

గద్యాలు సంస్థానము

ఆంధ్రమాతకు మహిషాసురమున గద్యాలు సంస్థానపు అధిశ్రవణులగు మహారాజా సీతారామ భూపాల బహదూరువారు 1924 వ సంవత్సరము మే నెల 12వ తేది స్వర్ణమలగుల చతురవలందరు నెరింగిన విషయమే. వారి యకాలమరణానంతరమున ఆ సంస్థానపు స్థితిగతులు అత్యంత శోచనీయమున కుద్వేదశకు వచ్చుటయు, మహాభూత నహించిన నైజామువారు ఆ సంస్థానమును “కోర్టుఆఫ్-వాడ్సు” క్రిందికి జేర్చుకొనుటయు రాజీనామాకిని వారి ముటుంబమునకు ఇంత ఇంత అని భరణమిచ్చుట తక్కు సంస్థాన పరిపాలనమున నెట్టి స్వాతంత్ర్యములును లేకుండజేయుటయు మున్నగు అంశములు ఆంధ్రుల కందరికిని కొంతకొంతగా తెలిసియుండవచ్చును. ప్రస్తుత సందర్భములలో యధార్థమును బహిరంగపరచుట దేశాభిమానుల ప్రతి ఆంధ్రునకు అత్యావశ్యక కర్తవ్యమును న్యాయవిశిష్టతగలది అగును. కాన ఈ విషయముల నిందు సంక్షిప్తముగా చెప్పినియెను.

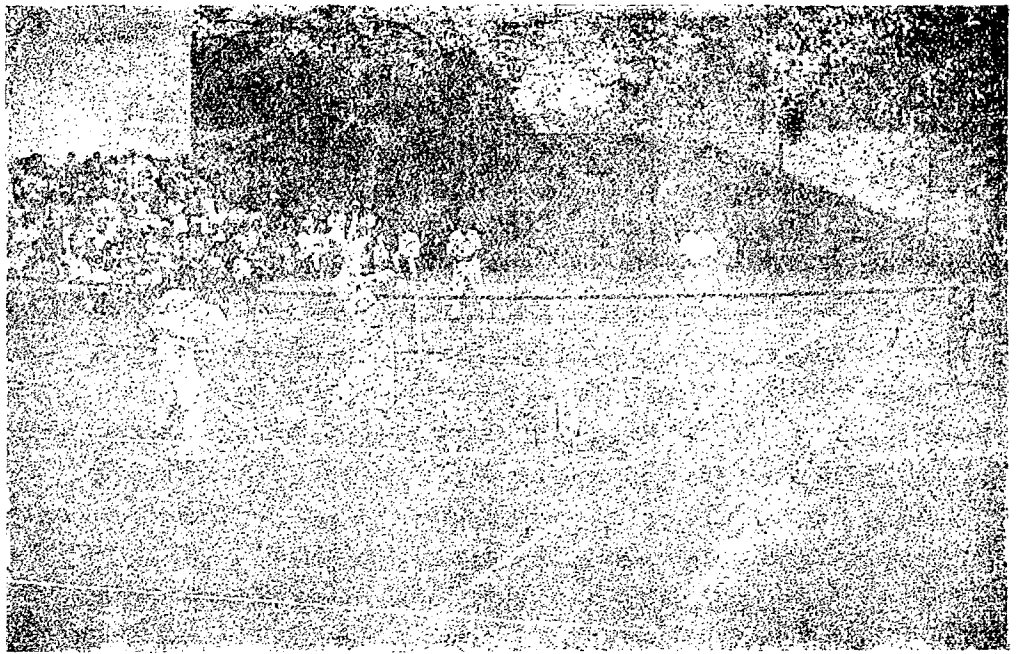
మహారాజావారు గతించిన పనియన దినముననే వారి కుచితమున పారలోకక్రియ లింకను సంపూర్ణముకాక మునుపే శ్రీనైజామువారి యశుల్లంఘనీయమున ఆజ్ఞానసారముగా “కోర్టుఆఫ్-వాడ్సు” నూపరించెనువారు గద్యాలుపురి కేతెంచిరి. నూత్నవైద్యదుఃఖముచే బరితపించుచున్న రాజీనామాకి తమరిసంస్థానము జప్తిజేయుటకును వార్త భూగర్భమున విడుగువలె తెలియవచ్చెను. రాజీనామా తమఅసహాయస్థితి నైజామువారియొడల దమకుల విషయగౌరవభావములను తెలియబుచ్చు సంస్థానాధిపత్యమునకు దమకుల అధికారభాగ్యతలను నైజాము విద్యావిశేషసామర్థ్యలను గద్యాలుసంస్థానపు పురాతన చరిత్రమును సుప్రసిద్ధి కడుదీరముగా నైజామువారికి విన్నవింపకొనిరి.

మిమ్ముల కొన్నిమాసములు సందిగ్ధస్థితిలోనే గతించెను. మొదట నైజామువారు సంస్థానమును పూర్తిగాద్రువ రాజ్యములలో నొకభాగముగాఁ గను స్వాధీనముక్రింద జేకొనవలెనని యిచ్చియుండినయందుఁగూడ తెలియ వచ్చుచున్నది. ఎట్లయినను నైజామువారు రాజీనామాయెడల గొంతగాఁ గడఁచించి, తమ యాజ్ఞా నీకంద వినిపించియు తెలియఁబరచిరి:—

“గద్యాలు సంస్థానపు విషయములో, క్రిశ్తేషులగు రాజానాకింద దను సంవాసము నభిప్రీత న్యాయమున స్వాతంత్ర్యముగ పుట్టును. తమ జీవితకాలములో ఒక కిల్ల వానిని స్వీకారము చేసికొనుటకు అనుమతికి వేకుకొనకపోయినను, వారు బ్రదికియుండగా నాతో సంభాషించు సందర్భములో, తమకు పుట్టును లేకపోయినయెడల తమ కుమారతల పుత్రుని దను యనంతరము సంస్థానమునకు వచ్చునట్లు గవర్నమెంటువారి యజ్ఞా కోరుట కుచ్చేకించినట్లు, నాతో అని యుండిరి. కావున నేను సాంతముగాను, శ్రద్ధతోను, ఆలోచించి, ముఖ్యముగా వారి రాజభక్తి యందలికిని జలిసియుండుటంబట్టియు, వారిసమానులకు మార్గదర్శియగుటంబట్టియు, సంస్థానపు యాజమాన్యమునఁ గ్రిశ్తేషులగు రాజావారి యాశయముల నెఱవేర్చుట న్యాయమని నిశ్చయించినాను. ఈయొక్క కారణములననే వారి జ్ఞాపకార్థమును, సంస్థానమును కాల్పితముగ నొనర్చుటకును, నేను ఈక్రింద చెప్పినట్లు ఆజ్ఞాపించుచున్నాను.

“క్రిశ్తే రాజావారి కుమారులు పెద్దవారై వివాహక్రియ కుచితరై, వారిరువురిలో నొకరికి కుమారుడు జన్మించి, ఆబాలుఁడు గవర్నమెంటువారి కాపుడలక్రింద సక్రమముగా విద్యాబుధులనొంది ఇరువదియొకటవ సంవత్సరము వయసువచ్చునంతవఱకు సంస్థానమును (వారివంశమువారికి లేకుండునట్లు) నిలిపివేయవలెను. అనఁగా, సంస్థానపు యాజమాన్యము ఒక ‘నాటియ’ చేత ప్రవృత్త సంస్థానములో నూపరించెనెడల వలె రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారి ముఖ్యాధికారి కు క్రింద, ఉండవలెను. రాజీనామాకిని, వారిముటుంబపు వారికిని కోర్టుఆఫ్-వాడ్సువారు ఇవ్వవలసిన భరణమువిషయము, సర్వాంశములతోను, ఎక్జిక్యూటివ్-కాన్సిల్ వారి యనుమతిగోతన శీఘ్రముగా నాకుఁ తెలియజేయవలెను. ఈవిషయపు నిర్ణయము అంతటితో విరమింపబడినది.”

అంతటిచిత్ర, వివాహకరమున ఆజ్ఞానా, ఎన్నిసందర్భములను ములపడి యొకటివలించిన యెడల మాత్రమే యసభివహనము భావమిచ్చునో, పర్యాయించింపుడు. మహారాజావారి కుమారి కలలో ఒకరికి పదునొకఁడ; రెండవవారికి ఆరు సంవత్సరములు మాత్రమే అయియున్నది. వారిరువురును దైవానుగ్రహములన తమ ప్రవహుస్థలగువఱకు నభివృద్ధినింది, వివాహితలగుట యొకటి, వారికి గుమారుఁడే జనింపవలసినది మఱియొకటి; అతఁడు

మద్రాసు యునైటెడుక్లబ్బు టెన్నిసు పందెములు

డబ్బు లు పై న లు

ఉత్తరపువైపున, రామస్వామి, వెంకట్రామానుజులుగార్లు

దక్షిణపువైపున, శింగార్వేలు సార్వభౌమరావుగార్లు

నిగ్గ య మింక ను లే ల లే దు

సర్కారువారియాజ్ఞా శరణావహించి వారియచ్చుచొప్పున విద్యలనేయుట వేటొకటి; అతనికి ఇరువదియొకటవ సంవత్సరము కలుగవలసినది యొకటి. ఇన్ని సమయములు దట్టస్థింపుటకు దైవ వనుగ్రహించినను, శ్రీనైజామువారు దయదలఁచిననే కదా సంస్థానమును వారియ స్వాతంత్ర్య మతినిశానగవలెను? అనఁగా, ఎన్ని అనుమతులసందర్భములు కలగినను, అధమపక్షమున ఇరువదియొకటవ సంవత్సరముననే సంస్థానము నైజామునాకి నిరంతర పరిపాలనముననే యుండవలెననుట వారి ముఖ్యోద్దేశము. నైజామువారి యుదారబుద్ధికి ఈయొక్క నిదర్శనమే చాలదా?

తిరుపతిలో కొందఱు ప్రజలు గద్యాలు సంస్థానమును న్యాయమార్గానుసారముగా రాజీనామాకి వెంకట స్వామిలెనని నైజామువారిని ప్రారంభమునొక సభచేసి, అత్యంతమును ప్రాధాన్యము చేసికొంటు ద్వారా నైజామువారికి తెలియఁ జేయవలెనని నిశ్చయించినది. ఈసంవత్సరము జనవరి నెల 15 వ తేదీనాటి “హిందూ” పత్రికలో ప్రచురింపఁబడెను. విజ్ఞాపనారూపకమున ఈస్వల్పవార్తయు కొందఱి కష్టముగఁబడినట్లున్నది ఆపత్రికలోనే 21వ తేదీనాటి సంచికలో గద్యాలు సంస్థాననివాసి, అనునప్ర సంగములో నొక పెద్దమనుష్యుడు ఎవ్వఁడు కనిపినని విషయములతో ప్రాసించెను. అంతటి ముఖ్యాంశము లియ్యవి.

(1) సంస్థాన యాజమాన్యమున రాజీనామాకిని కోర్టు ఆఫ్-వాడ్సు వారికిని అన్యోన్యత లేనిదానివలన ప్రజలకు గడ్డము కలిగెననుట; (2) రాజీనామా అనాయకులగు, అనుభవముగ, యుక్తమున విద్యాబలముగ లేనివారలను; (3) నైజామువారి యాజ్ఞా క్రిశ్తేషులగు మహారాజావారి కోరికల ననుసరించి యున్నదనుట; (4) తిరుపతిలోని హిందూప్రజలకు గద్యాలు విషయమున నైజామువారికి విజ్ఞాపించు అర్హతలేననుట.

ఈనాలుగు విషయములను ఎంత యధార్థ దూరములో నిరూపించుట కష్టముకాదు. (1) మహారాజావారి యనంతరము రాజీనామా “కోర్టు ఆఫ్-వాడ్సు”వారి యాజ్ఞానులొబడియే నడుచుచున్నాడు. ఈస్వల్ప విషయ ఏకాగ్రమున ఈ “గద్యాలు సంస్థానవాసి”కి తెలియలేనో చిత్రముగనున్నది; (2) రాజీనామా తమ మాతృభాషయగు తెలుగున జర్గుగ నభ్యసించియున్నారు. ఇంక అనభవమో, కాలక్రమమున ఎట్టివాతైనను లభ్యముకాక లేన్నను. ఇంతయేకాక, నైజామువారికి బంపిన విజ్ఞానపత్రికలలో, రాజకీయవిషయములలో అనభవములును కుక్కగబుద్ధులును అగువారి యాలోచనలను అవశ్యకము కైకొందునని, రాజీనామే వ్యవహారముగా విన్నవించుచున్నాడు. మరియు, ప్రొందవ భర్త్యాప్రయములలో స్త్రీలకు ఇట్టి అప్ర సమభవింపఁగూడదని ఎట్టి నిర్బంధమును కలగఁజేసి యుండలేదు వేమోల, గద్యాలుసంస్థానములోనే పూర్వకాలములో రాజీలింగమృగాను, రాజీవంకట లక్ష్మమృగాను స్వతంత్రముగ నేలుచుండలేదా? ఈసంస్థానమున ప్రసిద్ధిచెంది

స్థానములలో కూడ నైజాము దొరతనమువారు ఎట్టిశోచనము ఇదివఱకు కలగఁజేసి యుండలేదు. నవపర్తి రాజీ శంకరమ్మ గారును, సీగ్నపల్లిరాణి వీరము జానకిబాయి గారును, గోపాలశేట రాణి నత్తీవరసాయి, రంగనానుకమ్మగార్లును, గురుకుంటరాణి గౌరమ్మగారును, ఇందుకు ఉదాహరణములు. ఇట్టి ప్రతిక్షముగ నున్నపుడు, ప్రస్తుతములో రాజీనామాకి గద్యాలుభివములు లేవనియు అవియునొక కారణమనియుఁ జెప్పుట సహేతుక వాదము కాఁజాలదు.

(3) నైజామువారు, తమయాజ్ఞానా దమకును క్రిశ్తేషులగు రాజావారికిని గలిగిన సంభాషణమును తెలియఁజేసియున్నారు. మహారాజావారు అప్పుడు నిండుప్రాయమున నుండిరి. అకాలమరణమునకుఁ బాలగుదుమని వారు కలనైన దలచియుండజాలరు. అట్టివారు తమకుఁబుత్రులు జనింపనియెడలఁ దమయనంతరము తమ మాతురి కుమారుఁడు రాజానాలెనని అనియుండవచ్చునుగాని, ఒకవేళ తాముమరణించి యెడలఁ దమవంశము వారికి అత్యంత దీర్ఘకాలము రాజ్యాధికారము ఉండఁగూడదని యనియుండురా? లేక, రాజీనామా విజ్ఞాపనాపత్రికలోఁ జెప్పినట్లు, తమభార్య తమ యనంతము పరిపాలింపవలెనని యాశించుటయు నొక ప్రమాదమా, విచిత్రమా, లేక అవిశ్వసనీయమున వృత్తాంతమా?

(4) తిరుపతిలోని హిందువులు రాజీనామాకి న్యాయము గ రాజ్యమునొసంగవలెనని ప్రార్థించుటయు యెట్లు సాహసకార్యమగును? ఆంధ్రదేశమంతయు ఆరాలగోపాలముగ, గద్యాలురాజుల నిరంతర దానధర్మముల నెఱుంగరా? సంగీత సాహిత్యవిద్యానైపుణ్యులయెడలను, సకల శాస్త్రవేత్తలయెడలను, ఆరాజులకుఁగల అభిమాన, బోధార్యములను వినియుండలేదా? కృష్ణదేవరాయలకాలమున ప్రసస్థుత్తికిఁ జెచ్చుచుండిన క్రిశ్తేషులగు మహారాజావారి పరిపాలనా విశేషములను జేయుగ వక్కాణింపవలసిన యవశ్యక మెన్నటికైనఁ గల్గునా?

మరియు, తిరుపతిలోనెల్ల శ్రీవేంకటేశ్వరులకు మొదటిదియు, ముఖ్యమైనదియు, ఆరు ధర్మము గద్యాలు రాజులదేకదా? వారి వంశమువారి క్రేయస్వకోటుల “కృతజ్ఞత” అను అప్పుడు దీర్చుకొనుటయే సుగుఁ గాని అధిక ప్రసంగల్య మెట్లు? విడుదలకై, న్యాయవిషయములయెడల, ప్రతిమనుష్యుని కిని అధికారసంబంధములు స్వతస్సిద్ధముగ నున్నవి.

ఆంధ్రులెల్లను అప్రవృత్తులై, ఈకార్యము అన్యాయముని నుచిదలఁ జాటింపవలెను. సభలలోను, పత్రికలముఖమునను, గద్యాలునందుగల తమ అభిమానమును ప్రకటింపవలెను. తమ అత్యగౌరవమును నిలుపకొనఁ జూడవలెను. పరమేశ్వరుఁడు వారియుద్దమమునఁ దోడ్పడుగాత!

దేశాభిమాని.

పన్నుల విచారణ సంఘము

లక్నోలో నీటివనతులు, వాటిపై పన్నులనుగురించి

సాక్ష్యమిచ్చుట

లక్నో, ఫిబ్రవరి 18:—హైదరాబాద్ విచారణసంఘము వారు లక్నోలో నీటి యందయను సాక్ష్యములు ప్రధాన వాస్తుశాస్త్రజ్ఞుడు (ఫిఫ్, యంజనీయ) డాక్టర్ గారి వద్దనుండి యు, సర్దారు కార్టాగారివద్దనుండియు దీనికొనిరి. కార్టాగారు తమ సాక్ష్యమునొక్క నీటిపాటుదల, దానిపై పన్నులం గూర్చి మాత్రమే యిచ్చిరి.

డాక్టర్ గారి సాక్ష్యము

సంయుక్త రాష్ట్రములందు నీటిపాటుదలకు రేటు, ఏ యే పంట కంత నీరు సరఫరాయునో దానినిబట్టి కట్టుదురు గంగానది యంతటిభాగమునను జమ్మకాలవలు జోవు ప్రదేశమందు, వర్షములు తక్కువ. నీటివనతు లెక్కువగా వలయును. కాన రేటు లెక్కువగా నుండును. కోహిల్గండులో జర్మను లెక్కువగాన నీటివనతి దక్కువగా గోరుదురు. కాన యచట పన్నులు తక్కువ. కొన్ని పంజాబ్ ములనుండి, పంటల యభివృద్ధి హెచ్చయింది. కాలవలను పో మజుకు ఖర్చులు హెచ్చయినవి. నీటిపాటుదల రేట్లు మాత్రము దానికి సరపడునట్లులు హెచ్చలేదు. కావున ప్రస్తుతమున్న రేట్లు, తక్కువగానున్నవియే యెంచవలయును. కాని యారేట్లుని యమించు మాత్రములు మాత్రము మంచివే. అన్నిటికంటె మంచివధుతి యెవరికంత నీటిని మనమిచ్చుచుంటిమో దానినిబట్టిరేట్లు నిశ్చయించుట మంచిది. కానియటులు నీటిని కొలచుట నుల భసాధ్యము గాదు. ఫలానికాలవ యెంతనీటిని సరఫరాజేయు నో దానిబట్టి నీటిపాటుదల రేటు నిశ్చయించుటగూడ కష్టమే. దానివలన బాగుగా పంటలపండ్లది భూములకంటె, ట్రామని వారణకై నీటిపాటుదల కోరు భూములెక్కువ రేటు నివ్వలసి యుండును. చిన్న కాలువల (వెద్ద కాలువ నుండి త్రవ్వించినవి) వల్ల రేడియ భూములకు నీటిపాటుదల సరిగవలయునట్లు జరుగునట్లు యభియ మిచ్చి, రేట్లు హెచ్చించుట న్యాయమే. వర్షములేని సంవత్సరములందు, చాలభూములు నీటివనతులను గోరవు. కోరినను చాల తక్కువనీటిని గోరును. ఆసంవత్సరములందు, మజరాని మ్మట చాలకష్టముగా నుండును. సాసమయములందు నీటివన తు లెవరికీ గావించబడునో వారివద్దనుండి తప్పక హెచ్చుతేట్లు వసూలుచేయుట న్యాయము. ప్రస్తుత మునులలోనున్న పద్ధతి యే, సందర్భములం బట్టి చాలమంచిది. ఒక్కవిషయము మాత్రము గమనింపవలెను. రేట్లువృద్ధిచెల్లు తక్కువగా నున్నచో యచ్చటచ్చట హెచ్చుజేయుట కాలోచింపవలయును. అమెరికాయచ్చటచ్చట హెచ్చుజేయుట కాలోచింపవలయును. అమెరికాయందు నీటిపాటుదలకు పంటలో 1/5 మొదలు 1/6 వంతు వసూలు జేయుదురు. ఈజిప్టులో 1/7 భాగము వసూలుజేతురు. కాని సంయుక్త రాష్ట్రములగూర్చి దామాషాయిని 1/16 వంతు వసూలు చేయుచున్నారు. మాతులనుండి నీటివనతి గలగజేయుటలో చెజుకువంతు భూములపై నెకమునకు రు 40/- మొదలు 60/- వజుకును, గోధుమలు మొదలగునవి పండించు భూములకు రు 15/- మొదలు రు 25/- వజుకును ఆపరదిననులు పండించు భూములలో రు 8/- మొదలు రు 10/- వజుకును రేట్లు జేయుటదెను. పిటితో సరిపాల్చి జూచినయెడల కాలవ నీటిపాటుదల రేట్లు వర్తకసరికి వజుసరించి చాలతక్కువగా నున్నవి. చెజుకు పంటనుండిచ్చెడి యాదాయము, మరి ఏ పంటనుండియు వచ్చుటలేదు. ఆచెజుకుపంటకు నీటిపాటుదల రేట్లు హెచ్చించుటకు పడేపడే ప్రయత్నములు జేయబడినవి. ను మారురి లక్షల ఎకరములు చెజుకు పండియను. దానిలో హెచ్చురేట్లుండిన యెడల, రాష్ట్రాధాయమునకు మంచి లాభమే గలుగును. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు గూడ నీ నూతనా దాయమునుండి వచ్చులాభముల కొంత పొందదగినవి చెలిపిరి.

టాడ్ హంటు గారికి సమాధానమిచ్చుచు నీటిపాటుదల రేట్లు, పన్నుగా భావించుటలేదని చెలిపిరి.

మేక్స్ వీయరుగారి సాక్ష్యము

చెజుకుపండించువారి సంఘమున కధ్యక్షుడగు ఏ. బి. మేక్స్ వీయరు గారు సాక్ష్యమిచ్చుచు నాదాయపు పన్నుచట్టములను గూర్చియు జెందవలయునని చెప్పిరి. పన్నునివ్వ గల శక్తివంతులందఱు నీ ప్రత్యక్షమగు పన్ను నివ్వవలసినదే. ఫల ప్రభువును యాస్తి యెచ్చటనున్నను, తత్ఫలమునందు పన్ను జేయబడవలసినదే. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును, కేంద్ర ప్రభుత్వములును పూర్తిగా పన్నులను విడిచిపెట్టవలసి మంచిగాదని

చెలిపిరి. తానుబ్రకటింపు యాద్యైక్యములు సంఘమువారు రందరిని పూర్తిగా వానియధ్యక్షుని కుత్తరవిచ్చిరి. తలపన్ను విధించుట కంగీకరింపను. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవఱకు ప్రత్యక్షముగనే పన్నునిధింపవలయును. పురపాలకసంఘములలో నిండ్లపన్నులు తక్కువగానే యున్నవిని చెలియజేసిరి. ఆదాయపుపన్ను హెచ్చించుటయందలి బలమును నే గ్రహింపబాలకున్నాను. కాని పన్ను వేయబడవలసిన యాదామామయొక్క కనీసపు మొత్తము మాత్రము రు 1000/- ల వరకుదినవచ్చును. అంగ్లేయులలో రు 2500/- లు వచ్చువానికంటె హిందువుడు రు 1000/- లతో నుఖముగ నుండిగలడు. ఇటుల కనీసపు మొత్తమును దగ్గించుటవలన, పన్నువసూలుజేయుటయందు కష్టము లెక్కువగా నున్నవని యొప్పుకొనెను. హైదరాబాదు కాలవ నీటివనతులం గూర్చి చాల ప్రశ్నలుజేసిరి. వాటికి సమాధానము జెప్పయ, రేట్లును హెచ్చించుట కింక వీలులేదనియు, మాతులనుండి నీటిని కోఆపరేటివు పద్ధతులపై సరఫరా జేయుట లాభకరమనియు నూచించిరి. మాతులలో నుండి నీటిని సరఫరాజేయుట కంత యగునని ప్రశ్నింపబడగా నీహరులో నెకమున కారు దూప్యములగునని చెలిపిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములందు ప్రభుత్వము వారు చెజుకు పండించు భూములకు రు 10/- లు వసూలు చేతురని చెలిపిరి. నీటిని మాతులనుండి గొట్టుటవద్దారా సరఫరాజేయుటవలన తక్కువవ్యయమగునాయనియుడుగా మాతులోతును బట్టియుండునని చెలిపిరి. కావున నీటి పారుదలవలన నొకప్పుడు పాలముల కవసరములేవంత హెచ్చునీరుగూడ రావచ్చును. నీటి పారుదలవలన వచ్చివచ్చికి వచ్చినభూములకు హెచ్చుపన్ను వేయుట మంచిదేనాయని యడుగగా చాలమందినియు, అట్టియభివృద్ధివలన ప్రభుత్వముదప్పక లాభమును పొందవలెననియు చెలిపిరి. భూములమృదులవలన వచ్చిన లాభము ప్రభుత్వాదాయము క్రింద జేరవలెదల నాభారములకు గూడ పన్ను విధింపవలసినదే మరణమునకే మేజాతివారైనను తప్పక విధింపబడవలసిన వారే యనిరి. న్యాయాలయమందలి స్టాంపు ఫీజుమొదలగునవి బాగుగా హెచ్చినగాని, ఆవసరములేనిదే న్యాయస్థానములకు బోవుటమందరియు పంచాయితీలచే తీర్చబడవలసిన చిన్నతగా యిదాలకుగూడ న్యాయాలయములకుబోయి న్యాయవాదలకు నవసరముగ ధనమిచ్చుచుండిరినియు, అట్టివృధావ్యయములు దాని జలనగాని యగవనియు చెలిపిరి.

భాట్నగరుగారి సాక్ష్యము

లక్నో, ఫిబ్రవరి 19:— బి. జి. భాట్నగరు యమ్. ఏ. (అలహాబాదు విశ్వవిద్యాయాధికోపాధ్యాయుడు) గారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

పన్నులందు మార్పుగలుగుటకు పూర్వము, హిందూదేశముయొక్క యారికశీతి యెటులున్నదో పూర్తిగా దెలిసికొనవలయును. హిందూదేశముయొక్క ధనముగాని, రాబడిగాని నిర్ణయించుట ప్రకృతమున కవసరముగాదు. వారివారి రాబడులనుబట్టి హిందూదేశమునం జెన్నితరహాలనా రున్నారో ముందు తెలిసికొనవలయును. అట్టివిమర్శనయే పూర్తియైనచో, పన్నులతో సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములు చాలవఱకు సానుకూలపడును. రాబడిపత్తము ననుసరించియే యేతరహాలవారేయేపన్నులక్రింద బడుమండికో, ఏవిధమగుపన్నునుండియెంత యాదాయము వచ్చుచున్నదో చెలియగలను. ఖర్చుకావినతోడనే వివిధ తరహాలయొక్కయు, బ్రత్యక్షపు పన్నెంతో యప్రత్యక్షపు పన్నెంతో, జేలును. దానివలన పన్నులను సమానుగ విధించుటకు వీలుగూర్చు మేర్పడును. ప్రస్తుతమెడలనున్న యంశములంబట్టి యేతరహాల కెంతపన్ను నెలుల విధింపవలెనో సరిగా, న్యాయముగా యెచ్చుటకు వీలులేదు.

నీటివనతి వ్యవసాయమునకు ప్రధాన పరికరముగాన దానిపై రేటు వీలగునంత తక్కువగానుండవలెను. వినోదముల మీద, రైల్వేటిక్కెట్లవైన నుంకమువేయు టెంతయు ధనం జనము, కాని మూడవట్లాను ప్రయాణికులు మీదను, వీధివారుల కువసరించు ప్రదర్శనములకు నట్టిపన్ను వేయగూడదు. పన్నులు, ప్రాతినిధ్యమునుబట్టి న్యాయముగ వేయబడినవిగావు. కొద్దిమాత్రము తలపన్ను న్యాయముగ విధించినయెడల, ప్రజలయొక్క రాజకీయ బాధ్యతలను నుర్తింపున నటుల జేయును. అధికకారణముల ననుసరించి యీజేతమున యు ప్రత్యక్షమగుపన్ను విధించుటెన్నాయము. ఆదాయపుపన్ను, ప్రాంసుదేశములోనివలె తరహాలనుసరించి యుండవలయును. పన్నువేయఁచున కనీసపు మొత్తము రు 1000 లకు మార్చవచ్చును. ఉప్పుపై, ప్రభుత్వమువారే సర్వాధికారము నహింపవలయును. ఎత్తెన్నాపన్ను (సాగాకు, నల్లమందు మొదలగువాటి

పైఁబన్ను) కొంచెము హెచ్చుకేయవచ్చును గాని దొంగతనముగ తయారుజేయు పద్ధతులవలనందు నంత హెచ్చుచేయగూడదు. క్రొత్తపన్ను లవిషయమై, మెగారు నూచించిన రీతి బాగుగనే యుజ్జన్నది. ప్రికి హక్కుదారుడైనప్పుడు, సాగాకుపైన మొదలగుపన్నులు విధించుటకు కొప్పుకొందును వివాహములతప్పక జిప్సరుజేసికొనవలయును, దానిపై బన్ను వేయుట యును మంచిదని నుడిపిరి.

మీ రావివాహపుపన్ను నామోదింతురా యని సర్దారు జోగింద్రసింగుగారు రడిపిరి.

పిమ్మట సర్దారు జోగింద్రసింగుగారి దేశమునకు గావలసినది పెట్టుబడినామ్మ హెచ్చుగటగాదాయని యడిగిరి. దానికి సమాధానము జెప్పయ పెట్టుబడి నెక్కువగ యుపయోగింపవలయుననిరి. ఇంకను బ్రశ్నింపబడి, యాస్తికి హక్కుదారుడయినప్పుడు పన్ను వేయుటవలన, దేశముయొక్క వర్తకములకు, పరిశ్రమలకు బాధ కలుగును.

హిందువులయొక్క సమిష్టికటుంబములో పిల్లచాడు కలిగినతోడనే పూర్వారిజత, మారు యాస్తికి వాటా దారడుగను, దానివలన నీపన్ను వేయుట యందు గలుగుకష్టముల గ్రహించిరా యని సర్ చార్లసు గారు రడిపిరి. ఈపన్ను పుద్గుడగు మగవాడు చనిపోవునపుడు గూడ వేయమందురా యని యడిగిరి.

పాలనావిధానమునం దట్టి నూత్నోక్తములన్నియు బరిష్కరింపఁ బడవలయుననియు, దా నాపన్నుయందలి ప్రధాన నూత్రమును మాత్రమే జెప్పిననియు చెలిపిరి. వివాహములు తప్పక రిజిస్టరు కాబడవలెనను విషయమున, అవసరముగ విడచియు ప్రభుత్వ మిప్రచారములలో గలుగజేసికొను మన్నదని యూహించుట లేదాయని యడిగిరి. ఈమాత్రపు కట్టుబాటున కంత రాజకీయంశముగ నాందోళన మవసరములేదని చెలిపిరి. అదిగాక వివాహములు జేసికొని న్యాయాలయమునకుఁబోయి, వివాహము గాలేదని జెప్పట సామాన్యమయి పోయినది. ఈ యేర్పాటువలన నట్టివిగలుగక ఫరియగు వివాహములు మాత్రమే జరుగునని చెలిపిరి. పిమ్మట అన్నాము డైఫీ. యమ్. యల్. సి. గారిని బరిష్కించిరి.

సైఫీగారి సాక్ష్యము

ఉప్పుపన్నును సాధ్యమైనంతవరకు దగ్గించవలయును. వీధివారిల కీపన్ను చాల భారముగనున్నది. సాగాకుపై పన్ను వేయుట మంచిది. వీలన భోగపదార్థము. దాని నుపయోగించు వారు చాలమంది గలరు. సంయుక్త రాష్ట్రములందు కుమారు నూటికి 40 వంతున దానిని గాల్చుటయో నమలుటయో జేయుచునే యుందురు. దానిపై నెత్తెన్నా పన్ను వేసినయెడల రాష్ట్రాదాయమునకు కొన్ని లక్షలు లాభమువచ్చును.

సాగాకు పండించు భూముల విస్తీర్ణతంబట్టి పన్నును వ్యవసాయమువల్లనుండి దీయుట కష్టముగాన సాగాకునుండి చుట్టలు మొదలగు యెట్టి పదార్థములం దయారజేసినను పన్ను వేయవలసినదని చెప్పిరి.

నేటికి సంఘమువారు సాక్ష్యములం దీసికొనుట యాపుజేసిరి.

భారత ఖిలాఫతు ప్రతినిధిసంఘము

మెక్కాకు పోసీయలేదు

18వ తేదిని ఖిలాఫతు ప్రతినిధులు బొంబాయిచేరిరి. మాలానా మెకతాలీగారు వారికి స్వాగత మొసగిరి. అమీరాల్ పక్షమువారు జెడ్డాగో మమ్మబాగుగానే ఆదరించిరిగాని మెక్కాకు వెళ్లుటకు మాత్రము అనుమతి నీయలేదుగాన మేము మెక్కాకు వెళ్లజాలకపోతిమి అని వారు తెలిపిరి.

విజయనగరం ఆంధ్రభారతీయకు అఫిలియేటు

కాబడినది

యువజనసంఘమువారి యాజమాన్యమున 20 తేది శనివారం సాయంకాలము 5 గంటలకు విజయనగరం మహారాజా వారి కళాశాలలో చరిత్ర ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య ఎమ్. ఎ. "ప్రజాపాలితరాజ్య సిద్ధాంతములు" ఉపన్యసించెదరు.

కందా? శేషశాయి.

నవనాంధ్ర

వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

ఈనాటికి నవనాంధ్ర వైద్యుల వైద్యుల వైద్యుల... (Text continues with details about medical students and their challenges)

సంయుక్త గోదావరి మహాసభ

(స్వీయవిశేషం)

ఈనాడు, ఫిబ్రవరి 18:—జిల్లా యజ్ఞులగురించి... (Text continues with details about the Godavari Mahasabha and its proceedings)

ఈనాడు, ఫిబ్రవరి 18:—జిల్లా యజ్ఞులగురించి... (Text continues with details about the Godavari Mahasabha and its proceedings)

పాండరిక యాగము

ఈ ముమ్మడిగ్రామము ప్రాచీన కాలము నుండి... (Text continues with details about the Pandarik Yagamam and its significance)

ఈ ముమ్మడిగ్రామము ప్రాచీన కాలము నుండి... (Text continues with details about the Pandarik Yagamam and its significance)

ఈ ముమ్మడిగ్రామము ప్రాచీన కాలము నుండి... (Text continues with details about the Pandarik Yagamam and its significance)

కొత్తవలసలూకా టెటర్ను విజ్ఞప్తి

విజ్ఞప్తి... (Text continues with details about the Tetternu Vignapathi and its purpose)

విజ్ఞప్తి... (Text continues with details about the Tetternu Vignapathi and its purpose)

విజ్ఞప్తి... (Text continues with details about the Tetternu Vignapathi and its purpose)

విజ్ఞప్తి... (Text continues with details about the Tetternu Vignapathi and its purpose)

కాకినాడలో ఒక విశేష వివాహము

జరుగుట... (Text continues with details about the special wedding in Kakinaada)

జరుగుట... (Text continues with details about the special wedding in Kakinaada)

జరుగుట... (Text continues with details about the special wedding in Kakinaada)

జరుగుట... (Text continues with details about the special wedding in Kakinaada)

జరుగుట... (Text continues with details about the special wedding in Kakinaada)

గాని, కార్యరూపము దాల్చుటలేదు. భారతీయులు తమను కీని తామే సాధింపవలయునని గ్రహించిరి. అత్యున్నతమగు ప్రజాసంస్థాధికారము, ముక్తి బడయుట సుకరముగాదా? కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగ జేరుడు. నాలుచందానిచ్చి, కద్దరునిర్మాణమునకు తోడ్పడి, బీదలపట్ల సానుభూతిజూపుడు. స్వరాజ్యానుభవమునం దానక్తి గనుపరచి, చరితార్థులు గండు.

గుంటూరు ఖద్దరుబ్యాంకు

మన దేశమునందు పరిశ్రమల యభివృద్ధికి పరపతి లేకుండుటయే ముఖ్యమైన ప్రతిబంధకము. పెద్ద పరిశ్రమలకును చిన్న పరిశ్రమలకును నీ ప్రతిబంధక మనివార్యముగ నున్నది. పాశ్చాత్య వర్తక సంఘములకును వ్యక్తులకును ఇంపీరియలు బ్యాంకు ధనమును నితరధనాగారముల ధనమును పెట్టెలోని ధనమువలె నందుపాటునందుండును. భారతీయులకు ముఖ్యముగను నాంధ్రులకు చిన్న పరిశ్రమలకును పెద్ద పరిశ్రమలకును పెట్టుబడిధనము లేకను పరిశ్రమల వికాసమున కవకాశములు లేకున్నవి. కాగితము పరిశ్రమ సిమెంటుపరిశ్రమ దూది యంత్రాలయ పరిశ్రమ మొదలగు పరిశ్రమలు మూలధనము పెట్టుబడి లేకను సాగకున్నవి.

ఖద్దరు పరిశ్రమ కాంగ్రెస్ దేశము పుట్టినిల్లైనను పరపతి మూలధనము లేకను వికసించజాలకున్నది. గుంటూరు జిల్లాయందు లక్షల రూప్యముల ఖద్దరును నుత్పత్తి చేయుటకు మంచియవకాశములు గలవు. కాని మూలధనము లేక తగినరీతిని ఉత్పత్తియును విడుదలయును జరుగక ఖద్దరు నిర్మాణము బాగుగ సాగకున్నది. ఈ లోపమును తొలగించుటకు గుంటూరుమండల ప్రముఖులు ఖద్దరు బ్యాంకును స్థాపించుటకు బూనుకొనుట నమంజనముగనున్నది. దీనికి మూలధనము రూ 1,00,000 లు. వాటా 1-కి రూ 10 చొప్పున 10,000 వాటాలు. ప్రథమమునను 5000 వాటాలకు రూ 50,000 లు వసూలుచేయబడును. అవసరమునుబట్టి శేషించిన 5000 వాటాలసామ్మ వసూలు చేయబడును. బ్యాంకునుండి బట్టలు, నూలు, దూది, ఏకులు, రాటములు మొదలగువాని హామీమీదను అప్పు లొసంగబడును. కేవలము ఉత్పత్తికిగాను సప్లీ లీయబడవు. ఇట్టి బ్యాంకుల యవసరము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఖద్దరువృద్ధికి కాక ఇతరములైన చేతిపరిశ్రమల పోషణమునకు సయితము పరపతి యను ఖర్చులకు సామ్మను గావలసియున్నది. గుంటూరు మండలనాయకు లీ యవసరమును గ్రహించి ఖద్దరుబ్యాంకును స్థాపించుటకు బూనుకొనుట ప్రశంసనీయముగ నున్నది. శతాభ్యుదయమును గోరెడి యాంగ్లమహాజను లందఱును నీ ప్రయత్నమును సఫలముచేయుటకు యథాశక్తిని దోడ్పడుటకు ప్రార్థితులు. గుంటూరు ఖద్దరు బ్యాంకు వివరములను దెలిసికొన గోరెడివారు గుంటూరునందలి శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారికి వ్రాసిన వివరములు తెలియగలవు.

హిందూ దేశపు ఋణములు

అంబలి ఏరోప్లెను అత్తగారా అంటే, కొల బుట్టలేవే కోడలా అను సామెతరీతిని, ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికస్థితి అనుకూలముగనున్నను భారతీయుల పన్నుల భారముమాత్రము తొలగకున్నది. వ్యయముకన్నను రాబడి యధికముగ చేకూరిన సంవత్సరములలో నయినను, రాష్ట్రములకప్పముల నేల తొలగింపకూడదు? దేశీయవస్తువులపై విధించెడి ఎక్సైజుపన్ను నేల తొలగింపకూడదు? ఇట్టిపన్ను దేశమున కవమానకరమని పలుమార్లు దెలిపియుంటిమి. ఏ దేశమునందును, దేశములో తయారయిన పరిశ్రమలపై పన్ను విధింపరు. ఈజిప్టులో నింతవరకును విధింపబడుచున్న దేశీయవస్తువుల పన్నును రద్దు జేసినట్ల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. డబ్బు కిబ్బందిగనున్న సమయములో హెచ్చుజేసిన పన్నులను దేశము సుభిక్షముగ నున్న సంవత్సరములలోనే తగ్గింపకూడదు? ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యులగు బ్లా కెట్టుగారు, హిందూ దేశపు ఋణముల దీర్చుట కీ సమయముననే దలపెట్టిరి. కొంచెము పబ్లిక్ మిగిలినపుడు హిందూ దేశమున కుపశాంతి గలిగించుటకు మారుగ, ఇతర విధముల డబ్బు ఖర్చుపెట్టుచో నేమి ప్రయోజనముండును? హిందూ దేశపు ఋణములను వెంటనే దీర్చవలసిన యవసరము గనుపించదు. ఇతర దేశముల ఋణములతో బోల్చి జూచిన, హిందూ దేశపు ఋణము చాల తక్కువ. ఈ ఋణములందు విశేషభాగము, ఫలోన్యుఖమునకు వచ్చెడిదేగాని, నష్టము గలిగించెడికాదు. అటుల లాభింపని ఋణ మొక్కటే గలదు. హిందూ దేశము యద్ధనహాంసాంశమై ఇచ్చి వైచిన పదికోట్ల నవరనుల సామ్మ మాత్రము లాభించునదిగాదు. ఇంతవరకును జేసిన ఋణాధిక్యమునకు, ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులు. మితి మీరిన వడ్డీక్రింద ఋణముల దీసికొనుట, కేవల మనంబద్ధము. రైల్వే లన్ని దేశములలోను లాభ మొనగుచుండ, హిందూ దేశమున నష్టముదెచ్చిపెట్టుటకును ప్రభుత్వపద్ధతులే కారణము. రైల్వేలేట్లు యిచ్చవచ్చినరీతిని బెరిగిపోవుచు ప్రజలనుబాధించుచున్నవి. పెక్కు సంవత్సరములనుండియు ప్రభుత్వమునకు డబ్బులోటుగలుగుటయు, దీనిని భక్తి శ్రేయముకై ఎక్కువపన్నులను విధించుటయు ఆచారమయినది. కొంచెము తెప్పరిల్లిన సంవత్సరమందు, పాత బాకీలను దీర్చుటకు ధనము వెచ్చింపబడుచున్నది. ఇందునుగూర్చి కమిటీయొకటి విచారించవలయునను తీర్మానముపై కొంత చర్చజరిగి, సిల్హా సభనరకు నిలిపివేయబడెను. అప్పుడేమి జరుగునో చూడవలయును.

జెంగాలు బడ్జెట్టు

కేంద్ర ప్రభుత్వపు బడ్జెట్టు నెటులెటులో నష్టములేకుండ సరిబుచ్చినను, రాష్ట్రముల బడ్జెట్టులు నష్టమును జూపవలసివచ్చుచున్నవి. మద్రాసు బడ్జెట్టునందు కోటిరూపాయల నష్టముండునని, పాత్రోమంత్రిగారు సూచించిరి. బెంగాలుబడ్జెట్టును ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికసభ్యులుగూడ, ఇరువదియారు లక్షలకు పైగ నష్టముండునని సూచించిరి. బెంగాలు రాష్ట్ర మింతవరకును ఇండియా ప్రభుత్వమునకు కప్పమీయకుండ తప్పించుకొనుచున్నది. ఇకముందు

అటుల దప్పించుకొన వీలులేదు. కప్పమును తప్పక చెల్లించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. బెంగాలు ఆర్థికసభ్యుడిందులై ఎంతయు వగచుచున్నాడు. కప్పముల భారముచే మద్రాసు బాధపడుచున్నపుడు, బెంగాలు రాష్ట్రము సానుభూతి జూపియుండలేదు. ఆ కప్ప మిప్పుడు దెలిసి వచ్చుచున్నది. కాని ఏ రాష్ట్రమయినను కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు కప్పముల నీయవలసి వచ్చుట అక్రమము. ఇండియా ప్రభుత్వము తనపై తానా భారపడుట యుక్తము. తమ ప్రైవేటీన భారమును తొలగింపవలయునని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విన్నవించిరట. ఇటులనే ప్రతి రాష్ట్రమును విన్నవించుచున్నది. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును మానని యెడల రాష్ట్రములు సాత్వికనిరోధము జూపగలవా? లేనియెడల వీరి మొరలు ఫలించునని బోచదు. బెంగాలు బడ్జెట్టునందు మత్తు పదార్థముల రాబడిని పడు నేడులక్షలధికముగ నంచనావైచిరట. ఆర్థికసభ్యుని తెలివితేటల నెంతని మెచ్చవచ్చును? పాపభూయిష్టమగు మత్తుపదార్థముల రాబడి తగ్గవలయునని నాగరిక ప్రపంచమంతయు నుద్బోషించుచుండ, మధుపాన నిషేధము త్వరలో కొనసాగవలయునని ప్రజలాతూరము జూపుచుండ, అధికారవర్గము వారి మూలమున ఇంకను నెక్కుడు ధనమును సంపాదించవలెనని తలపెట్టుట వింతగాదా? అపవిత్రద్రవ్యము నధికముగ సంపాదించనెంచి నందులకు ప్రజలు తమను నిందించెదరని, ఆర్థికసభ్యుడు ముందే యూహించెను. కాని ప్రజల కోర్కెలను వీరు లక్ష్యముజేసెనరా?

మిలిటరీ కళాశాలాస్థాపనము

హిందూ దేశమున మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించవలయునని, వేంకటపతిరాజుగారు సామ్రాజ్య కావనసభలోదెచ్చిన తీర్మానమునకు, పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారి రాకనవరణ దెచ్చిరి. ఇందుకొరకై విచారణసంఘము నేర్పటుపవలయుననిదెచ్చిన సవరణ కావనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. తీర్మానమును నిరర్థకము గావించుటకు, కమిటీల నేర్పటుచుటకన్నను అనుకూలమార్గముండజాలదు. కాని మాలవ్యాగారి సవరణయినను ప్రభుత్వమువారింగీకరింపరని, సైన్యాధిపతి యగు రాలిస్సనుప్రభువుగారును, సైనికకార్యరర్షి యగు బర్దనుగారును గావించిన ప్రసంగములవలన స్పష్టమగును. మిలిటరీకళాశాలల నేర్పటుపవలయునను విషయమును ప్రభుత్వమువారిదివరకంగీకరించినదేగాని వేరుగాదు. కాని వెనుక తాముపారబడితిమనియు, ఇకముందట్టి పొరబాటును గావింపజాలమనియు రాలిస్సనుప్రభువు దెలుపుటజూడ, అధికారులు తమ వాగ్దానముల నెంత సులభముగ త్రోసివైచెదరో కనుగొనవచ్చును. మిలిటరీకళాశాలను స్థాపించుటకు హిందూ దేశమున వసతులు లేవనియు, ఇంగ్లండునందే శౌర్యధైర్యములు పెంపొందగలవనియు, జెస్సుట విశ్వాసార్థముగానేరదు. ఇట్టియుక్తులు భారతీయుల కోర్కెలన్నిటిపట్లను దెలుపబడుచునేయున్నవి. బర్దనుగారివాదము జూచిన, స్వరాజ్యము లభించినగాని ప్రజలకు మిలిటరీ అధికారము లభింపదని, స్పష్టము గాగలదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి బూర్వమే మిలిటరీ శిక్షణ బడయవీలుగలదనుట, భ్రమతప్ప వేరుగాదు.

శిష్టి సుపరేములు: ఆంధ్ర ప్రదేశ్

మద్రాసు యునైటెడ్ కల్యేణ్ బ్యూ పక్షమున జరుగుచున్న శిష్టి సుపరేములలో, సింగిల్స్ కడపటి ఆట నిన్నటిదినము, జరిగెను. సుప్రసిద్ధ శిష్టి సునిపులుగు సి. రామస్వామినాయుడు గారి కి సి. నూతనముగ మిగుల ప్రసిద్ధిపడయుచున్న లెఫ్టి నెంటు హాచిన్సుగారిని పోటీజరుగునని ప్రకటిత మగుటచే, యూరపీయనులేమి భారతీయులేమి వీక్షించుటకు అధికసంఖ్యలతో విచ్చేసిరి. శిష్టి సు ఆట లింతటిజనసంఖ్య నిడివర కెన్నడును ఆకర్షింప లేదు. రామస్వామిగారు మూడుసెట్టులను వరుసగ దీనుకొని, అప్రతిమానముగు సామర్థ్యమును జూప గలిగిరి. హాచిన్సుగారి చాక చక్కము ఎందు కును కొరగాకపోయెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖులగు రామస్వామిగారు జూపుచున్న అద్భుతవైపుణ్య మునకు వారినంతయు ప్రశంసించుచు, అంతర్జా తీయ క్రీడలందుగూడ నచిరకాలములో టిల్డును మున్నగువానితో బాటు వాసిగాంచెదరుగాక యని మనస్ఫూర్తిగ కోరెదము.

నిదేశ వార్తలు

హ్యంగుహలో కార్మిక చిక్కులు

యంత్రాలయపు పనివాండ్రునమ్మె

హ్యంగుహ, ఫిబ్రవరి 18:—క్రిందటివారము ఇచట జపాను ప్రతియంత్రాలయమున సమ్మె బయలుదేరెను. 18 యంత్రాలయములకు వ్యాపించినది. 80000 మంది సమ్మెగట్టిరి. సమ్మెదారులు యంత్రాలయములకు ముట్టడించి నష్టమునగలుగ జేసిరి. ఆరుగురు జపానీయులకు గాయములులేగిలెను. సరిశీతులు ఇప్పుడు నెమ్మదిగనున్నవి. పనివాండ్రు కొందరిని పనిలోనుండి తొలగించుటచేతను, ప్రతికూల జపానుభావములచే తాను చీనా బోల్షివికులు పుగొల్పుటచేతను ఈ అల్లరులకు కారణమాయె ననుచున్నారు.

హ్యంగుహ, ఫిబ్రవరి 18:—పైసకేప్పిన 18 యంత్రాలయములచే గాక ఇంకొక రెండు యంత్రాలయములందుగూడ క్రొత్తగ సమ్మె వ్యాపించెను. మరి ఇతరఅల్లరులు లేవు.

ఇంగ్లండులో గోధుమనష్టము

కార్మికపక్షమువారి యేర్పాటులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ పక్షమున కార్మికపక్షమువారు ఆహారపదార్థ విచారణసంఘ మువారియెదుట ఇట్లు తెలియజేసిరి:—గోధుమలను ప్రభుత్వము వారు ఏకముగ గొనవలెను. డొమినియనులందు పండించువారి తో ముందుగానే జేమాడి ధరలకు నిర్ణయింపవలెను. సరసముగు ధరలకు కొంతమొత్తమును డొమినియనులనుండి దెప్పించుటకు ఏర్పాటుచేయవలెను. అంతర్జాతీయ ఆర్థిక విచారణసంఘము ను జాతిసమితి యంగుగ కేర్పాటుగావలెను. అంతర్జాతీయ సమితి వ్యవహారములను, ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరుచు సంఘము లతో సహకారముగ పనిజేయుటకును ప్రయత్నించుటకు దీని వలన వీలగును. ప్రస్తుతము అన్యాయముగ భాధనులను దీయు చున్నారను సంగతినీ ఋజువు జేయవలెనని 'సర్ ఆక్టండు గెడ్డిన్'గారు ప్రేడ్ బ్రాంఛిగారి నడిగిరి. ఆశంకయు విచారణ సంఘమువారికే గాని తన పనిగాదని. బ్రాంఛిగారిని. మేము నెలలకరబడి ఈ విషయమై గనుగొనుటకు ప్రయత్నించెదమనియు మీసహాయము గావలసియున్నదనియు గెడ్డిన్ గారు తెలియజేసిరి. కట్టడిట్లమగ అంతర్జాతీయ వ్యవ హారములను ఏర్పరిచిన ఇది వీలగు ననిరి.

ఇంతటితో ప్రస్తుతము విచారణపూరి అవుజేయబడెను.

రషియాకు భారతదేశమునుండి బియ్యము నెగుమతి చేయుట

మాస్కో, ఫిబ్రవరి 18:—భారతదేశమునుండి బియ్యము ను విస్తారము దెప్పించుటకు సోవియటుప్రభుత్వమువారు ఉత్త రవుజేసిరిని తెలియుచున్నది.

ప్రేడ్ యూనియనువన్ను

రాజకీయ నిధినిమిత్తము

క్రొత్తచట్టమునకు ఆక్షేపణ

లీపెల్, ఫిబ్రవరి 18:—మార్చి 6 తేదీన కామన్స్ కభిలో ప్రేడ్ యూనియనులమీద పన్నులను విధించుటకు ఒకబిల్లును ప్రవేశపెట్టునుండుటచే చాల సంచలనము బయలు దేరెను. రాజకీయనిధి నేర్పాటు జేయవలెనా లేదా యను విషయమును ప్రేడ్ యూనియను సభ్యులు తమ యభిప్రాయ ములకు స్పష్టముగ తెలియజేయుటకు అవకాశము నిచ్చుచు ప్రతి పక్ష్యుడు తనవంతును చెల్లించవలె నని ప్రేడ్ యూనియను సంఘమువారు స్పష్టముగ నిర్ణయించవలె ననియు, చట్టమున ప్రవేశపెట్టెరి. ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటచే జయలుదేరిన పరిస్థితులను మంత్రివర్గమువారు ప్రత్యేకసంఘమువారికి తెలియజేసిరి. ఈ బిల్లు విషయమై సోకర్యములను ప్రత్యేకముగ కలుగజేసెదరా లేదో తెలెను. ఇట్టిచట్టముగావలెనని కన్సర్వేటివు కార్మికులే గోరినను దీనిని ప్రోసీవయవలెనని చాలమంది కాన్సర్వేటివుసభ్యులు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

కార్మికపక్షమువారును లిబరలు పక్షమువారును దీనికి విముఖులుగ నున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకసోకర్యము లను గలుగజేయవలె ననుట మంత్రివర్గమువారిలోనే గొందరికి ఇష్టములేదని తెలియుచున్నది.

ఆల్బేనియా చమురుసౌకర్యములు

అమెరికనుల ఆక్షేపణ

న్యూయార్క్, ఫిబ్ర 18:—ఆంగ్లోపెర్షియా వర్తమువారికి ఆల్బేనియాలో చమురుపడుపాయముల నీయరాదని ఆక్షేపించుటకు అమెరికాప్రభుత్వమువారు తమ రాయబారి హ్యూజెన్ గారికి తెలియజేసిరి. ఆల్బేనియాను గుర్తించుటకు ఇందు అందర కును అవకాశ ముండవలెనని అమెరికనులు తెలియజేసి మరీ అంగీకరించగనియు ప్రస్తుతముజేయు సౌకర్యములు దానికి ప్రతి హేలుముగ నుండుననియు అమెరికను లనుచున్నారు.

ఇటలీ ఏర్పాటులు

లండన్, ఫిబ్ర 19:—చమురు కలపకు అవసరమగుటచే ఇట్టిసౌకర్యముల నీయవలసివచ్చె నని ఇటలీ అవసరమునకు సరిపాటున చమురు సప్లయ స్థానమును ఆంగ్లోపెర్షి యా కంపెనీ గుండా బ్రిటను సంపాదించె ననియు అందుచే బ్రిటనుతో ఆల్బేనియా చమురుగనులయందు పాట్లాను టకు ఇటలీ తోరుచున్న దనియు తెలియుచున్నది. దీనికి ప్రతి ఫలముగ ఆంగ్లోపెర్షి యా కంపెనీకి 'ఏ' హక్కులను ఇటలీలో చమురును గనుగొనుటకు అలాభమును బడయుటకును ఇటలీ ప్రభుత్వమువారిచ్చెదరట.

నాకాదళ నిర్ణయము

సభ జరుగవలెననుట

లండన్, ఫిబ్ర 18:—నాకాదళములను మరింత దగ్ధించుటకు యునైటెడ్ స్టేట్సు అభ్యర్థనను జరుపనున్న సభ విషయ మై సంగతులను తెలియజేయవలె ననియు అట్టి సభకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఏమైన తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయ దలచిరా యనియు కామన్సుసభలో మన్రెడ్డిగారు అడుగ ఈ విషయమై అమెరికను రాయబారితో ఇహగోప్య మాట్లాడిరి మనియు ప్రస్తుతము ఆలోచనలో యున్నదనియు చాంబర్లెను గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

'బ్యాన్స్'లో నాకాదళము

రుమేనియాలో రాయబారులు అసత్యము

లీపెల్, ఫిబ్ర 18:—బ్యాన్స్లో నాకాదళము నేర్పా టుజేయుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రుమేనియాలో ఆలో చించుచున్నారన్న సంగతి అంతయు అసత్య మనియు ప్రస్తుత మందున్న రుమేనియా నాకాదళమును బ్రిటిషువారు పయోగించుకొనుటకు ఆలోచించుచున్నారను సంగతి నిజముగాదని యు కామన్సుసభలో చాంబర్లెనుగారు ప్రకటించిరి.

డాన్ నివేదిక ము

ఆప్రకారము ఇవ్వవలసిన సొమ్ము

బ్రిటిషువారి వంతు

కామన్సుసభలో ప్రశ్నలు

లీపెల్, ఫిబ్రవరి 18:—మొదటి సంవత్సరము మొత్త ముగ డాన్ నివేదిక ప్రకారము 6250 000 పౌనులు జర్మనుల నుండి పరిహారముగ ముట్టుననియు చర్చిలుగాను కెన్సర్లీ గారికి తెలియజేసిరి. ఈమొత్తములో ఎంతభాగమును శత్రుచర్యచే బాధపడినవారికి సహాయముగ నిచ్చెదరని యడుగ, వర్తక నావికలపై ఆధారబడినవారి కేమైన ఇచ్చెదరాయనియు నడుగ 8000000 పౌనులను వినియోగించెదమని చర్చిలుగారు నడివిరి.

రషియాలో బ్రిటిషు ప్రజలు

ఋణ పరిష్కారము

లీపెల్, ఫిబ్రవరి 18:—రషియాలోనున్న బ్రిటిషు ప్రజలకు రావలసిన బాకీలను పరిష్కారము జేయువిషయమై సోవియటు ప్రభుత్వముతో క్రొత్తపర్పాటులను జేయలేదని తాకానన్ బీగారికి చాంబర్లెనుగారు కామన్సుసభలో ప్రత్యుత్తర ము నిచ్చిరి

మసోలు తురుష్క-రాయబారులు

విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ యసమ్మతిని తెలియజేసితిమనియు ఈసంగతిసంతకు పూర్తిగ జాతిసమితి వారికి తెలియజేసితిమనియు దీనిని పరిష్కారము జేయుటకు జాతిసమితి కధికారము గలదనియు చాంబర్లెనుగారు తెలియ జేసిరి.

ఇంగ్లండు ఒడంబడిక

దొమినియనులతో ఆలోచించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—జనీవా ఒడంబడికను గూర్చి సామ్రాజ్యరక్షకసంఘమువారు నియమించిన ఉపసంఘము వారు ప్రకటించిన నివేదికను మంత్రివర్గమువారు నేటియంద యము ఆలోచించిరి. సవరణ జేయబడిన ఒడంబడికను దొమి నియనుల యభిప్రాయము నిమిత్తము బంపెదరట ఈవిషయమై మార్చి 7 తేదీ సమితిసభలో ఆలోచించుట నాభుజేయవలెనని చాంబర్లెనుగారు తెలియ జేసెదరట.

బెర్లినులో ప్రతికూల

రుమేనియా సమ్మె

బుకారెస్టు, ఫిబ్రవరి 19:—రుమేనియాలోనున్న జర్మను ప్రజలవిషయమై దీసిగొన్న చర్యలకు ప్రతికూల బెర్లినులో రుమేనియా ప్రజలవిషయమై సమ్మెగట్టిరి. ఈవిషయమై బెర్లి నుప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకచర్యను దీసికొనిరి. ఇంతవరకు జర్మనీవిషయమై రుమేనియా ఎట్టిచర్యను దీసికొనలేదు. జర్మనీ తనచర్యకు ప్రతిఫలము ననుభవించుటకు సంసిద్ధురాలుగ నుండ వలెను.

క్యాంటనులో కొట్లాట

ఇద్దరుభారతీయులు హతలగుట

క్యాంటన్, ఫిబ్రవరి 18:—ఆదివారమురాత్రి యూనునీ నైనులకును, భారతదేశ కావలివారికిని తొట్టారవహర విష యమై తగాదాగల్గెను. ఇద్దరును గొట్టుకొనిరి. ఉభయంబుకును ప్రమాదము గల్గెను. ఇద్దరు భారతీయులు చనిపోయిరి

జెడ్డాపరిస్థితులు

బాంబులు సంతతధారగా కురియుట

నాలుగురోజులు అదేవిధంగా బాంబులు పడుట

శీబ్రవరి 18:—నాలుగురోజులనుండి జెడ్డాపై బాంబులు గురియుచున్నవని అధికారులు తెలుపుచున్నారు. ప్రస్తుతము క్రమేణా నాహలిం బాంబులను పడుట తగ్గవున్నదట. నిన్నటిరోజున 20 బాంబులే పడెనట. బ్రిటిషు ఏజెన్సీ భవనములపై రెండుపర్యాయములు బడెనట. ఇతర భవనములపై కార్యాలయముపైగూడ బడెనట కాని ప్రమాదములేవు. విజ్ఞానము తెలిసిన ప్రాణహానియునుగలక లేదు.

ఫిబ్రవరి 19:—ఈదయపుటనే బాంబులు పడుచున్నవి. అదియు అంతప్రమాదముగ లేదట. ప్లాంబులు అంతమంచిగావు అంతమయికుగ బుగైతలవటం. బాంబులు చాలకపోవుటచే గాబోలు పెల్లుపెట్టినట్లు తగ్గినది.

రస్సో జపాను ఒడంబడిక

నగేలియును నిచ్చుట అనత్యము

శీబ్రవరి 18:—నగేలియునుగూర్చి జపియా జపాను ఒడంబడిక జేసికొనినట్లు ఒడంబడిక నిజముగాదని యాధికారి తెలియచున్నది. గ్రేటుబ్రిటన్ సోవియట్ ప్రభుత్వము వారు జేసికొన్న ఒడంబడికవలెనే యున్నదట. అసలుసంగతి జపానుసోవియట్ ప్రభుత్వమువారు జేసికొను సాధారణపుటాడంబడికయే ముఖ్యమైనది.

సెంటు పాలు దేవళము

నగరపాలకులు అన్నంత గట్టిపాటులు అవసరములేదని నిపులు లెచుచున్నారు. ఈవిషయమై ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

క్లయిడ్ బ్యాంకు అద్దెలు

వెడలగొట్టుట

కప్తవరిస్థితులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—చాలమందిని వెడలగొట్టుటచే క్లయిడ్ బ్యాంకులూ అద్దెలకు కాపురమున్నవారిగోల కష్టదశలో బడినది. క్లయిడ్ బ్యాంకుపరిస్థితులు చక్కబడినగాని ప్రాణము నకును సాత్తునకును అపాయముగల్గునని కామన్సువర్యలో నేయిలుమల్లినగాని తెలియజేసిరి. అట్టిప్రమాదములేకుండ జేసెదమని యుక్తాయుధానమున చర్య నాపుజేయుటకు వీలులేదనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

బ్రిటిషు స్త్రీలు విదేశీయులను

పెండ్లియాడుట

బ్రిటిషుజాతి మారదు

లండన్, ఫిబ్రవరి 19:—(బ్రిటిషుస్త్రీ) విదేశీయుని మాట్లాడిన ఆస్త్రీ బ్రిటిషుజాతికి భంగమురాదని కామన్సువర్యలో ఏర్పాటుజేసిరి. ఈవిషయమును డోమినియన్సులకు తెలియజేసితిమనియు వారొప్పుకొన్న వెంటనే ఈవిషయమును కాసనరూపము చాల్చునట్లు జేసెదమనియు సహాయమిత్రి తెలియజేసిరి.

నల్లమందు నభ

ఒడంబడిక సంగీకరించిరి

జనీవా, ఫిబ్ర 18:—నల్లమందు ఒడంబడికను నేడు నల్లమందునభ వారంగీకరించిరి. అమెరికనులుగోరిన మరతులు, జామధము నిమిత్తము, కాత్త్రుపరిశోధనార్థము నల్లమందును వాడవలెనను మరతులు ఇందులో లేకపోవుటచే అమెరికనులకీ ఒడంబడిక తృప్తికరముగ నుండునో లేదో యనుచున్నారు.

ఇండియా గంజాము విషయమై మొదట దానిని కార్యక్రమములో జేర్చకపోవుటచే సయాను కొన్నిమరతులను తెలియ

జేసెను. నల్లమందు తపయోగించు గంజాసాల పంటను తగ్గించుటకు జాతిసమితివారు పెరిషియా అదేగిన సామూహము బదులిచ్చిన నంతకము జేసినప్రకారము ప్రవర్తించెదమని పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

అంతర్జాతీయమత్తుపదార్థములను రైకమును నివారించుటకు ఒప్పుకొన్నను ఇయ్యది తమదేశములో వర్తకమునకు సంబంధించదని జర్మను ప్రతినిధి తెలియజేసెను. రేపటిదినము ఆఖరు సమావేశము జరుగును.

పంచదార సహాయచట్టము

రెండవపర్యాయము అంగీకరించబడుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 19:—పై చట్టమును రెండవపర్యాయము కామన్సువర్య వారంగీకరించిరి.

పిక్కాడి లిసర్క్సునువర్గ్య చెలకుచట్టము ప్రామాఖ్యము గన్పించుచున్న ఈరాష్ట్ర శిలావిగ్రహమును తీసివేసిరి. ఇది 80 సంవత్సరములనుండి అచటనే యున్నది.

బుగ్గాడు కెయిరో వైమానిక

పయనము

తపాలను గొంపోవుటకు గాదనియు విమానములను నడుపువారిని తోడ్చి జేయుటకనియు చాలకను ఈ ఎడారులందు విమానము పోవుటకున్న కష్టములు తగ్గుచున్నవనియు కామన్సువర్యలో తెలియజేసిరి.

యుద్ధములను మాన్పుటెట్లు

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—రాత్రి 1-45. వైద్యములను తగ్గించుటకు గూర్చియు మధ్యవర్తిత్వ యభిప్రాయమును గూర్చి బాల్బరు ప్రభువు తాత్కాలికముగ ఒక నిశ్చయమును తెలియజేసెను.

ఈరేఖగూడ 1922 లో మిత్రముండలి యుద్ధముపై ప్రకటించిన లేఖవలెనే చాల గొప్పదనుచున్నారు.

జర్మనీని రషియాలో రసాయన కార్యకారములను, ఇతర కార్యాలయములను నెలకొల్పుటకు అంగీకరించుటపాటు కరమనిరి. యూరపులో అన్ని రాజ్యములను ఒకటిగానే జూచివలెననియు యూరపులోనున్న గొప్ప రాజ్యములను ఒకదానినిగాడ విడిచిపెట్టరాదనియు యూరపులో యుద్ధములేకుండ జేయుటకు అన్ని రాజ్యములను ఒకే విధానమును ఆనలంకించు నట్లు జేయవలెననియు బాల్బరుగారనిరి.

ప్రాంసులో ప్రాంకుధర పడిపోవుట

చే చాల ప్రమాదముగ నున్నదనుచున్నారు. ప్రాంకుధర పడిపోవుటకు కారణము ప్యారిసులో విదేశీపునాజెములను గొనుటయే కారణ మనుచున్నారు.

శురుష్కగ్రీకు తగాదా

జాతిసమితిచర్య

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—గ్రీకుమతగురువును నెడలగొట్టు విషయమై జాతిసమితిచర్య జపానువారు నియమింపబడుననియు ప్రొప్రెటర్ ఆసియాప్రతినిధిని నియమించినవిషయక భావముతో జాతిసమితి ప్రవర్తించెనని తర్కీత్వప్రతినిధునను తలంపు కొంచెరి గలదు.

ఈ విషయమై తమప్రతినిధిని జనీవాకు బంపుటకు తర్కీ నిరాకరించెను. ఈసంగతి ఒక్కతర్కీకే సంబంధించినదిగా న ఇతరులకు అవసరము లేదనిరి.

ప్రాంసులో గోధుమపరిశీలన

అనుకొననికష్టములు

ప్రెంచిప్రభుత్వమువారు గోధుమపప్పులను పరిశీలించుటకు ప్రజేక పట్టునున్న చట్టమునకు ప్రతికూలు లేర్పడుచున్నారు. సెనటు వ్యవసాయసంఘమువారు విముఖులుగ నున్నారుట. విదేశీపు గోధుమను గొనుటకు తమయభిప్రాయమును ముందుచేయజేసెదరట. జేకములోపండిన గోధుమలను గుత్తగొనరాదనుచున్నారు.

కాన మరల ఈ బిల్లును పూర్తిగ సవరణజేయుటకు పాటుకు బంపబడును.

చైనా సమై

పోలీసువారి అరెస్టులు కాల్పులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకలేఖివార్త)

లండన్, ఫిబ్రవరి 19:—షాంగైచైనా పోలీసులు సెటిల్మెంటు పోలీసులతో గలసి సెటిల్మెంటు సరిహద్దులో సమ్మెదారులుజేసిన సభను చెదరగొట్టి 16 మందిని అరెస్టుజేసిరి. దానిమైన జనముగుంపు చైనీసుపోలీసు స్టేషనుపై బడిరి కాని పోలీసువారు తుపాకులు బ్రేల్చి చెదరగొట్టిరి. ఎర్రగును చావలేదు. ఇప్పుడు 32 వేల 8 వందలమంది సమ్మెజ్జియున్నారు ఈసమ్మెలన 22 జపాను ఫ్యాక్టరీలుగూడ నష్టబడుచున్నవి.

బ్రిటిషు సామాజ్య

వస్తువదర్శనము

భారత దేశమంటనము

వెంటిలో గట్టిన భారతప్రదర్శన మంటనమును మంచి భావముతో చూడరాదుచూడు పూర్తి అయినది. దానిని తక్షణము తీసివేసి అనధికార భారతప్రదర్శనమునకు గొంపోవుదురు. తామే దీనిని నిర్వహించెదమా లేక ప్రయత్నింపిండ్డి కేటకు ఇచ్చెదమా యని ఆలోచించుచున్నారు.

వంగ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమంత్రవర్గము

కానసభలో నామోదించబడిన తీర్మానము

అనుకూలురు 75 మంది

విలియము, ఆడ్లీ, తయబుద్దీన్, జహూరు, మహబూబు ఆలీ, నుల్లాను ఆలీ, అలతఫ్ ఆలీ, బాండు, సత్యకిశోరు, అబి నాశ్చంద్ర, పంచాననవర్మ, బార్దను, జతీంద్రనాథు, మజతా లీచేను, బెన్సు, బిల్లే, నవాబాతీ, చయచంద్రిక్, ఫజలుకరీం, కో హెను, మావరు, కాంగ్రెస్, కరీ, చాయచంద్ర, దాపూదు దే, జే, జోనాల్లు, ప్యారాలాలు, దరు, ఎడ్లీసీ, ఫరీక్, గాడ్లీ, బద్రిశాను, నూడే, నూహ్, గర్మిరీ, జహరలుహు, హాఫ్మిన్సు, ముబారకుహుస్సేను, ఫజలుహు, ఎక్రాములుహు, జే మున్సు, ఫైతన్, లూలుహుమదు, హృషీ కేశలా, లిడెలు, హాసిహ్, ప్రవాసచంద్ర, మోరెనో, మెరగన్, ముఖర్జీ, క్రాశకుమార నంధీ, నజీరుద్దీన్, ఓటెను, ఫలకా, ఫెల్పుస్, అబ్దులుఖాదిర్, అబ్దుర్ రహీం, రహమాత్, నగేంద్రనాథక్, నుశేంద్రనాథక్, నడియా మహారాజా, రాయచాదర్, తరితభూషణరాయ, మణిలా లుసింగు, అబ్దుసుసలీం, అల్లాబక్సు, స్మిన్నరు, స్టీవెన్సు, క్యాన్, ట్రాచెర్సు, విలయర్సు, ఎల్ఫిన్, వుడుహెడుగార్డు అను కూలురు.

ప్రతికూలురు 51 మంది

అసీముద్దీన్, రామేశచంద్ర, కాదెయబక్సు, ప్రమదనాదు, ఏ. సి. బెనర్జీ, విజయకృష్ణ బోను, బోగీ చంద్రచంద్ర, మదర్షన చక్రవర్తి, శమేశచంద్ర, హరీంద్రనాథ, అబ్దుర్ రాఫ్, నరులుహు, నిక్లచంద్ర, మోహినీ మోహన, దాసుగుత్త అభిలచంద్ర, వరదప్రసాదు, అబ్దులుగఫారు, ఖగేంద్రనాథ, హల్దిరు, ఇమదుయిహు, సయ్యదుద్దీన్, మహదహుస్సేన్, అప్రహహుస్సేను, అబ్దులురసీదు, మెహ్మే ఉద్దీను, బసీరు మహమదు, మహేంద్రనాథమైత్ర, జోగేంద్రనాథమైత్ర, తారకనాద్, హేమచంద్ర నస్సర్, నియోగీ, ప్రసన్నజేవ, అభినాశ్చంద్రముదకంకర, మన్మథ నాథక్, సద్దోరిపతి, విధానుచంద్ర. డి.ఎఫ్. రాయ కిరణ శంకర్, శైలజానాద్, సత్యేంద్రనాద్, హేమంతకుమార్, నశిర రంజన్, ఎన్. సి. నేను, నేనుగుప్త, అరుణచంద్ర, నుద్రా వార్షి, హెచ్. గుహవాద్, రతీబుద్దీను, మహమ్మదు యానీక్ గార్డు ప్రతికూలురు.

నభకు రానివారు ఓటు యియ్యనివారు

శరత్చంద్ర, కారీ, జి. చక్రవర్తి సి. ఆర్. దాసు, ఫారెస్టు, ఘజనీ, దేవేంద్రలాల్, సత్యేంద్ర చంద్ర పారలు, అనిలాధరణరాయ, శివశేఖరేశ్వర్ రాయగార్డు ఓటుయియ్యలేదు. (ఆ. బ. పత్రిక)

భారత శాసనసభ మిలిటరీ కళాశాల స్థాపన

వెంకటాచల రాజగారు

దీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 19:- హిందూ దేశమున ఒక మిలిటరీ కళాశాల స్థాపించు నిమిత్తము కొంత నిధిని వేరుగా నుంచవలసిన పని వేంకటాచల రాజగారు ప్రతిపాదించిన దానిపై నేడు భారత శాసనసభలో పూర్తిగా చర్చ జరిగెను. 1921-1922 సంవత్సరములో ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిన తీర్మానములనుబట్టి, అటువంటి కళాశాల స్థాపించుట ప్రభుత్వమువారి విధియైయున్నదనియు, ఆలాటి ముఖ్యవసరమైన దానివిషయమై యంత కల్పనను సభవారు తక్కినవారనియు వారు చెప్పిరి.

బుర్రెనుగారి ప్రసంగము

బుర్రెనుగారు దానివిషయమై ప్రసంగించుచు, 1921 లో సభవారు రంగీకరించిన సవరణ ప్రభుత్వపుతరపు వాడి అడ్డంపక పోవుట ప్రమాద జనితమైనదని చెప్పెను. 1912 నుండియే కింగ్స్ కమిషనులు గ్రాంటు చేయబడెను. కాని బ్రిటిష్ సైనికులపై నైత్యాధిపత్యముతో సహా హైందవులకు బ్రిటిష్ యుద్ధాంగులతో పోటు సమానమైన హక్కు లీయబడెను. ఇండియన్ సాండు హార్వర్డు స్థాపించు ప్రశ్న 1917-18లో విచారించబడి నిరాకరింపబడెను. ఆ కారణము లిప్పటికిని బలముగా నేయున్నది. పరస్పర సామ్రాజ్యత్వమును వెలగొల్పి మిశ్రమింపబడిన జాతియై మమ్ములను పోగొట్టుటకు బ్రిటిష్ వారితో పోటుగానే హైందవులకు శిక్షగరవుట ముఖ్యవసరము. ఇది మొదటి కారణము. మరియు సాండు హార్వర్డులో జరిగిడిపోతే మరెక్కడను జరుగజాలదు. సాండు హార్వర్డులో నీయబడు సాంకేతిక శిక్ష హిందూ దేశమున ఒక సంగతుకు వీలవడదు. సాండు హార్వర్డులో నున్న 620 కే డెలు యుద్ధాంగములలోను 70 మాత్రమే హిందూ దేశమునకు కావలసియున్నవి. కే డెలుల సంఖ్య హెచ్చుగానున్నచో మిశ్రమయము మాత్రమేగాక వారందరకు కంపెనీలుగా యేర్పడి చిన్న చిన్న యుద్ధములు అలవాటు చేసుకొనుటకు వీలవడును. మరియు నందరను కలిసి యొక్కచోటనే యున్నచో ఒకని సోకరు మించువలెనను నుత్సాహము కలుగును. ట్రైనింగ్ యోగులు మిక్కిలి తెలివితేటలుగలవారుగా నుండటంపై యుండుటచే ప్రస్తుతము ఇండియన్ సాండు హార్వర్డు స్థాపించుటచే యీచిక్కలుగలవు. మరియు హిందూ దేశానికి విషయమై బాధ్యతవహించవలసినది సార్వభౌమని ప్రభుత్వముగాన యీవిషయమై వారికి యొక్క అధికారముండవలెను. ఇండియన్ సాండు హార్వర్డులో శిక్ష పొందినవారికి దోమినియన్ లలో వలె స్థానిక కమిషను మాత్రమే ఒక సంగతేనా సాండు హార్వర్డులోని ఉన్నత శిక్షను డెలువు కింగ్స్ కమిషను ఒక సంగతేనాదాయను ప్రశ్న తప్పక బయలుదేరునది ఆతడు మందలించెను. అది యునుగాక కింగ్స్ కమిషను సాందినవారి కీయవలసిన శిక్షావిధానమును గురించి సార్వభౌమని ప్రభుత్వమే చెప్పవలసియున్నది. హిందూ దేశములో ప్రధాన శిక్ష యొసంగినవిమ్మట ఇండియన్ కే డెలుల సాండు హార్వర్డు పంపవచ్చునని పండిత మాలవ్యాగారు చెప్పిరి. శిక్ష నొసంగుటకు ఇండియన్ కాంటన్ మెంటులే ప్రపంచములో కల్ల శ్రేష్ఠమైనది ఆయన తలంపు.

మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిపై యీవరకే కలదని సర్ శివస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి. సైన్యము విషయమున దోమినియన్ ల ననుసరించవలయుననియే భారతీయుల ఆభిప్రాయమై యున్నది. భారత పైనికులపై నైత్యాధిపత్యమును వహించినంతమాత్రమున భారతీయులు సంతృప్తు లగుదురు. నిపుణులసంఘ ముండవలెనని కట్టెను అజాబుఖాన్ గారు అభిప్రాయమిచ్చిరి. సైన్యమును భారతీయులపర మొనర్చుటకై పద్ధతుల నేర్పరుచుటకు ఒక సంఘము నేర్పవలయున ప్రభుత్వమువారిపై యీవిషయమున నున్న అపనమ్మకము తొలగిపోవును. సర్ కృష్ణగుప్తగారు కూడ వారి యందు నమ్మకమును తెలుపజాలరయిరి.

రాజ్ కే సర్ ప్రభువు:- అది తప్ప.

కలనల్ క్రాఫోర్డు

కలనల్ క్రాఫోర్డు సర్ హెన్రీ డునెయన్ నును ప్రభుత్వమువారిపక్షమున మాట్లాడిరి. ఇన్ని జాతిమతములను అనేక కష్టములు గలవని వారు చెప్పిరి. హిందూ దేశపు సరిహద్దు ప్రతి దినమును యుద్ధభయము గలదని కలనల్ క్రాఫోర్డు చెప్పెను. ఎనిమిదివలసలను భారతీయుల హస్తగత మొనర్చిన కాని

భారతమును మాడకుండ ఆలాలోచనగా యేపద్ధతి పెట్టినను ఆ యుద్ధి ముప్పుగలిగించును. హిందూ దేశమున విద్యావిధాన మంతయు అపజయ మొందెననియు అది అంగ్లేయుల హిరంగ పాశ కాలం ననుసరించి పద్ధతిగా చేయబడవలెననియు వారు చెప్పిరి. సభవారి యుద్ధములను ప్రభుత్వమువారు ముందే గ్రహించిరిని చెప్పి నైత్యాధిపతి బాల్యావస్థలో నున్న కిచనరుకళాశాల విషయమై తెలిపెను. కింగ్స్ కమిషనుగలవారితో ఉద్వేగులనుగా నియమింపవలసిన ప్రాముఖ్యమును ఒకరు ప్రశ్నించిరి. తనముటుకు తాను అది చాల ముఖ్యమైనదిగా తలంతునని చెప్పెను.

మునుంగురు భారతాయత్రము సైన్యమునకు ప్రారంభ వీజముగటకు తగినంతమంది సాండు హార్వర్డునుండి వచ్చిన హైందవులు లేకపోవుటచే యంత త్వరలో ఇండియన్ సాండు హార్వర్డును స్థాపించుటకు తనకెప్పుడు లేదని ఆయన చెప్పెను. (చప్పట్లు) ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారు నమ్మకముగా పనిచేయుట లేదని చెప్పినదానికి రాలిన్సు ప్రభువు అడ్డుపెట్టెను. ఒక సంఘముండవలెనని రంగారాజుగారు ప్రతిపాదించిరి. రామచంద్రరావుగారు కూడ మాట్లాడిరి. మిలిటరీ కళాశాల మొదలగు వానిని స్థాపించు విషయము సాధ్యముగా నా యని విచారించుటకు సంఘ మొకటియొండవలెనని సర్ శివస్వామిగారి పేర కాగితము పైనున్న నొక సవరణను హాం మెంబరుగాను ప్రతిపాదించిరి. 1928 లో ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొన్న దానికే ఇది వెనుకకు పోవుచున్నది గాన యిదిపాడవని వి. జె. పటేలుగారు అడ్డుపెట్టిరి. తమకు హంగుగానుండుటకు వెనుక సైన్యములేదు గాన తమమాటల నెవ్వరును సభలో వినిపించుకొన లేదని ఆతడు చెప్పెను.

మాలవ్యాగారి సవరణ

తరువాత పండిత మాలవ్యాగారు రొక సవరణను ప్రతిపాదించిరి. దానికి 37 ఓట్లకు భిన్నముగా 58 ఓట్లువచ్చుటవలన ఆ సవరణ ఆమోదింపబడెను. (1) ఏ విధముగా మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించవలెనో తెలియజేయుటకును (2) అంతముందుగాని వెనుకగాని యిచ్చటివారిని సాండు హార్వర్డు పూలుపుచ్చుటకు పంపవలెనో తెలియజేయుటకును (3) సైన్యములోనికి భారత యువకుల నాకర్షించుటకు యంతమొందరగా సైన్యమును భారతాయత్రము సర్వవలసినది తెలియజేయుటకు ఒక సంఘముండవలెనని యీ సవరణతో రుచ్చును. మొదటి విషయమును పూర్తిగా ఒప్పుకొన జాలనని సైన్యాధిపతి చెప్పెను. ఇదివరకు నిద్రపోవుచుండగా తాను పట్టుకొనబడితిని ఆతడు ఒప్పుకొనెను. (నవ్వు) మాడవలసినది కమిటీకి ఎక్కువపనిని కలిగించుచున్నది. మాలవ్యాగారి సవరణ ననుసరించిన పిమ్మట సభ లేచెను.

(అ. ప్రె.)

రైల్వే బెడెలు

సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు ప్రవేశ పెట్టిరి
దీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 20:- రైలుకాళి పథ్యమును గౌరవనీయులను సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు ముఖ్యము అంకలను నిరూపించు రైల్వే బెడెలు మేట్లను నేడు భారత శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టెను.

కణ్డూలు రాజదండతులు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 20:- నిన్న మధ్యాహ్న మార్ధరాజదండతులు మింగల్ల నాగరాజు కబ్బులో గాల్గు అటా దాడిరి. ప్రభుత్వముందరమం దొకవిడును, నృత్యమును జరిగినవి.

సర్ బేసిలు బ్లై కెట్టుగారు

దీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 19:- బ్లై కెట్టుగారు ముఖ్యము సుండి 4 మాసములు వెలపు దీక్షింతురు. వారిసోదర సర్ భూపేంద్రనాథ మిత్రగారు బ్లై కెట్టుగారి స్థానము (అధిక సభ్యత్వము) నాక్రమింతురు. ఏ. కే. లీగారు పారిశ్రామిక కార్యకాళుల కాలమందు జూరుమందురని ప్రకటించిరి.

బేసి హ నల్లమందునభ

సమాప్తియగుట

(అంధ) ప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త

లండను, ఫిబ్ర 18:- రెండవ బేసి హ నల్లమందు సభ సమాప్తియయ్యెను. అధ్యక్షులగు జేలుగారు చక్రిని ఉపన్యాసముసంగిరి. ఆ ఉపన్యాస సందర్భమున విమర్శించుచు (రంగారాధ్ర పూర్తిగరాతము)

బెంగాలు శాసనసభ

మొట్టమొదటి రద్దు చేయవలయును

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఆర్థిక చిక్కులు

ఆర్థిక సభ్యుని ప్రసంగము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 19:- బెంగాలు శాసనసభ మందు ఆదాయవ్యయపట్టికను, బడ్జెటును, ప్రవేశపెట్టెను. బెంగాలు ప్రభుత్వముతరపున మాట్లాడి, రాష్ట్రీయ భారము తగ్గించవలయుననియు, మొట్టమొదటి రద్దు చేయవలయుననియు, లేని యెడ బెంగాలునందు అభివృద్ధి కారాధరములను బనులను గావించుటకు అవకాశము లేదనియు ఆర్థిక సభ్యుడు గౌరవనీయులైన జె. డోనాల్డుగారు బల్కిరి. ఆదాయవ్యయపట్టిక ప్రకారముగా యీ సంవత్సరము రాష్ట్రీయక ప్పమును జెల్లించినచో 26 1/2 లక్షలు ఖర్చు అధికముగ గన్పించుచున్నది. కాని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి కోరిక కేంద్ర ప్రభుత్వ మంగీకరించినయెడ న్యయము అంతయు భరించగ 36 1/2 కోట్లు కేవలముండును. ముందు సంవత్సరములో రాష్ట్రీయక ప్పమును జెల్లించుటకు ఆర్థిక సభ్యుడు యేర్పాటుగావించెను. పూర్తిగాను కాస్తాత్మకముగా రాష్ట్రీయక ప్పములను దొలగించవలసియున్న ఆవశ్యకతను నిరూపించుచు బెంగాలు ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెలిపెను. కాని మొట్టమొదట సవరణగావించువరకును బెంగాలునకు రాష్ట్రీయక ప్పమును జెల్లించుటకు ఏమీ పను నీయవలయునని గోచెను. ఇంతవరకును ఇండియా ప్రభుత్వము వారు యేసమాధానమును నీయలేదు. కాని భారత శాసనసభయందు ఆర్థిక సభ్యుడు, సర్ బేసిలు బ్లై కెట్టు గారు ఆదాయవ్యయపట్టికను బ్రవేశపెట్టినప్పుడు రాష్ట్రీయక ప్పముల విషయమై ప్రసంగించెదరని దలచుచున్నాము. సంవత్సరమునందు 1 కోటి 14 లక్షల 78 వేలు ఆదాయమువచ్చునని మదింపు చేయబడెను. తలచినట్లుగ సంభవించలేదు. 1924-1925 వ సంవత్సరముందు రాబడియు ఖర్చును అనుకొనునంతటికంటె అధికముగ నవ్వమయ్యెను. తుదకు సరిగ సంవత్సరమునకు రూ. 1,29,64,000 లు ఆదాయముగ గన్పెను. ఈ మొత్తమునకు యీసాలు తాలూకా కేవలము గల్గినచో సంవత్సరాంతమునకు రూ. 1,66,15,000 లు రాబడిగ నుండునని మదింపు చేయబడెను. పొదుపువలనను, రైల్వే విమెంటు వలనను, రాష్ట్రీయక ప్పముల ఏమీ పనువలనను యిట్లు సంభవించెను. రాబోవు సంవత్సరముందు రూ. 10,59,11,000 లు రావచ్చునని తలచుచుండెను.

ఈసాలున సవరణగావించిన మదింపుకంటె 10 1/2 లక్షలు అధికము గల్పించుచున్నది. ఈసాలున వచ్చిన మొత్తముకంటె ఎక్కువవచ్చు 17 లక్షలు వచ్చునని దలచబడినది. ఆదాయము కొరకు త్రాగుడు మత్తుపదార్థములను ప్రభుత్వము కొల్లగొట్టుచున్నదని గోలపెట్టెదరని భయము గలుగుచున్నది. హెచ్చుధనము నూతనపద్ధతుల అనుబంధించుటచే గల్గెననియు విషపదార్థములపై అధికముగ శ్రద్ధ వహించి వ్యాపకమున కాటంకములు గల్గించుచున్నారనియు నల్లమందు త్రాగుడును అణచుటకు కఠిన నిబంధనలుగలనొక చట్టము ప్రభుత్వముయొక్క ఆలోచనయందలి గలదనియు ఆర్థిక సభ్యుడు జెల్లెను ఈసాలుక రైజుగా విం చిన యెట్టి మేటు కంటె రూ. 186 లక్షలు వ్యయము అధికము చేయబడుటకు నిశ్చయింపబడెను. రివిన్యూకంటె 89 లక్షలు వ్యయము అధికముగ వెచ్చింపబడును. 68 లక్షలు రాష్ట్రీయకట్టుములును లీకమీషను నూతనలవలన వేతనముల కింద ఖర్చయి, 58 1/2 లక్షలు క్రొత్త ఖర్చును వ్యయములో జేరుచున్నవి. సి. ఆర్. దాసుగారు నూచించినదీక్షిని జిల్లాసంఘములకు రూ. 125000 లు నీయబడెను. ఇది ప్రజాయత్రకాళులో చేసిన నూతన ఖర్చు 1925-1926 లో కలకత్తా పోలీసుభవన నిర్మాణమునకు 8 1/2 లక్షలు నీయబడెను. 1925-26 లో ఖర్చునందు రిజిస్ట్రకాళుకు 70 లక్షలును ప్రజాయత్ర కాళుకు 29 1/2 లక్షలును నీయబడెను రాష్ట్రీయ క ప్పముల భారము దొలగవరకు ప్రభుత్వము నీయవలచినంతధనము ప్రజాయత్ర కాళుల కిమ్మటకు ప్రవేశముగ నున్నది. లామెంబరు సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు ఆర్థిక ప్రయోజన ప్రవేశపెట్టుచు యిద్దరు ఉన్నత న్యాయమూర్తులకొరకు యేర్పాటు గావించబడినదియు ఒక న్యాయమూర్తి యినివరకని యుచు మునుంజారు కాబడెననియు జెల్లెను. పోలీసుకాళువారు నూచించిన రైల్వే విమెంటునూ చనలు అసాధారణ రాజకీయ పై ఖర్చులను లీకమీషను నూచనలుగుచు గుపర్చుచున్నవని పోలీసుబడ్జెటును బ్రవేశపెట్టుచు సర్ హెన్రీ డునెయన్ జెల్లెను. (అ. ప్రె.)

జర్నల్ **Contessa-Nettel** శ్రేష్ఠమైన
మేక్ కనెట్స్-నెట్టెల్ కామరా

మిక్సి-లి శ్రేష్ఠమైన జేయిస్, ఇతర లెన్సులచే అనుర్చబడినది.

ఉపయోగించుట చాల సులభము.

For Rs 8-4-0 Only
and upwards according to quality & size
HAUFFS CHEMICAL & TROPICAL PLATES

హాఫ్స్ కెమికల్ అండ్ ట్రాపికల్ ప్లేట్లు.

Available in all Common grades & sizes Highest speed H. & D. 500

MIMOSA TROPICAL PHOTO PAPERS

మైమోసా ట్రాపికల్ ఫోటో పేపర్లు.

Made in all Common grades & sizes.

KINDERMANN'S PHOTO ACCESSORIES

కిండర్ మాన్స్ ఫోటో పరికరములు.

For every Photographic need

MOUNTS

మౌంట్లు

Most artistic & Beautiful

Rates very cheap Catalogues & price lists on application

(Sole Agents for India & Burma)

Bombay Berlin Trading Co.,

25, Mount Road, MADRAS.

Head Office: "DADY HOUSE" Church Gate Street, BOMBAY.

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల
శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము పద్యకావ్యము

7 సంపుటములుగా క్యాలికో బైండు గిల్టపేరు వెల్ రూ 15-12-0.

8 సంపుటములుగా క్యాలికో బైండు గిల్టపేరు వెల్ రూ 15-0-0.

ప్యాకింగు అండ్ క్యాలిటాగు వుచితము పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

ఎ. కణ్ణన్ శెట్టి అన్డ్ కంపెనీ. 286 చై నాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

శాస్త్రరీత్యా నేత్రములను పరీక్షించి,

ప్రదేశము ననుసరించి

గ్యారంటీపేరు నులోచనములు యివ్వగల సమర్థులు.

1859

మెన్సర్స్:- వి. యస్. శాస్త్రి అండ్ సన్స్ తెనాలి

1169

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి

సాక్షి

ఇదియొక యపూర్వమైన గ్రంథరాజము. కథ గాదు. కల్పనముగాదు. ప్రబంధ మంతకన్న గాదు. పురాణోపాసనసంబంధమైనదే గాదు. చిత్రముగ గ్రంథముల చదువుచు! చదివి యానం

మొదటిభాగము 2-0-0

రెండవభాగము 2.0 0

మూడవభాగము 1.8-0

నాల్గవభాగము 1-12-0

దింపుడు!! తెలుగుభాషలో నిదివఱకున్న డిట్టిగ్రంథము మూచి యెఱుంగము. జంఘాలాశ్రమ కాలాచార్యుల బ్రాహ్మయ్యశెట్టి, వాణిదాసుడు, సాక్షి అను విరుగురుసంఘము. ఈసంఘముచే చర్చింపబడుచున్నవిషయములు బహు చమత్కారముగ నుండును. మొదటినుండి చివరవఱకును కథపు చెక్కలగునట్లులు నవ్వు పుట్టించుచున్నవి. ప్రయాణము చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోఁపకుండ నవ్వుడు - ఆనందవిషయములు చెలిసికొనగోరునపుడు - చాలారకు, యువకులు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు చదువుట కింపగుగ్రంథ మింతకన్న తెలుగులోలేదు. ఖిలేమాలు చదివినవా రీగ్రంథమును వదలరు. మనోహరమును పొంగిగంభీరము నగు శైలి కుదుర్చుకొనుటకు విద్యార్థుల కింతకన్న నుపయోగకరముగ గ్రంథము లేదు. జంఘాలాశ్రమ యువస్వామిశ్రీరణి, కాలాచార్యుల రచనాస్థైర్యశి, వాణిదాసుబంధుర ప్రబంధరచనాశక్తి సాక్షి విషయ నివేదనాశైలి, ఆభిప్రాయసమంజసత చదువదగినవి. ప్రతియొకభాగము, ప్రతిఅక్షరమును ఈగ్రంథము చదువదగినది. ఒకయెడ సంభాషణచాతుర్యము - ఇంకొకయెడ పాత్రావిలసనశైలి - మరియొకయెడ ఆపూర్వవర్ణనా గాంభీర్యము - చదువరుల కంతయో సంతస మొసంగును.

సలయవారు:-

పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా అని న్రాయనలెను.

తప్పునకు తగినశిక్ష

యస్. జి. ఆచార్య

తప్పునకు తగినశిక్ష విధింపబడినట్లు మనము హాస్యకథల యందు తప్ప తేలెవ్వరుగాని మన మింతవరకును ఆచరణ యందు లెట్టబడినట్లు వినియుండలేదు. ప్రస్తుతకాలమున చాల దేశములందు ధీమంతులగువారు తప్పునకేదియో విధమున సంబంధించిన శిక్షలనే విధించుట ఉత్తమమని తలచియున్నారు ఆ మెరికాదేశమున న్యాయాధికారులు కొంతమంది ప్రవిగముల నవ్వుచే నేరస్థుల శిక్షింప నారంభించిరి.

న్యాయార్థులలో అనుపదినక్రమముల వృద్ధుడొకడు తన కొమరునిపై కేసుకేసెను కొమరుడు తల్లిదండ్రుల హస్తములతో బాధి నేల యీడ్చెను, కేసును పూర్తిగవిచారించినమీద, కుమారుడే నేరస్థుడని న్యాయాధికారి తీర్పు తెప్పి కుమారుడొక కాగితమువీధి స్వనాస్తమతో "నేను యెల్లప్పుడును తల్లిదండ్రులను గౌరవించి వారి యిచ్చవచ్చినట్లుగ మెలగుచుండును." అని వ్రాసి దానిని-తానెప్పుడు తలపెనుండి తీసినను కానుపించునట్లు బ్రోపీ యందంటించుకొనునట్లుగ శిక్షించెను.

తెండు వత్సరముల క్రిందట ఫ్లోరిడానుందలి థాంపాలో పట్టణమున యువ్వగు బాలుకొక యిశుపసామాను దుకాణము నుండి కొన్ని వస్తువులు దొంగిలించినట్లు కేసుచేయబడెను. అంత న్యాయాధికారి ఆమువ్వగు బాలురును తమకు తల్లిదండ్రులిచ్చు ధనమును జాగ్రత్తపరచి తాము దొంగిలించిన దుకాణమువద్దనే చిన్నకత్తులనుకొని పారవేయకుండగ దాచవలసినదిగ శిక్ష నిర్ణయించెను. జరిమానాల నాబాలరకు వేసిన, తల్లిదండ్రులు చెల్లించురు. అందవలన నాబాలురు తామునరించిన తప్పిదమును త్వరలోన, మరచిపోవుదురు. తాము శిక్షింపబడినదాని చిహ్నము వాతల దగ్గర యెల్లప్పుడు నుండినయెడల వాతల కింపుక శయముండును. ఇదియే ఆన్యాయాధికారి తలచినది.

ఉత్తరకరోలీనాయందు పాచికలతో రహదారులపై జూదమాడుచున్న టైదువురు స్త్రీలపై నేరమారోపింపబడెను. న్యాయస్థానమున నేరము ఋజునాయెను. అందువలన న్యాయాధికారి విడుదల స్త్రీలను రక్షింపవలసివచ్చెను.

నేరస్థులైదువురును జూదగాంధ్రని న్యాయాధికారి యెరుగును. అట్టియెడ వా రొనరించిన తప్పిదముప్రకారము వారలకు జూదమే శిక్షగా విధించిన అందులకు వారు భయముందరు. అట్టిశిక్ష వారలకంతయో ఉత్పాశజనకముగ నుండును. అందువలన నాతడు కొన్నిపాచికలను దప్పించి నేరస్థుల నొకరితరువాత నొకరిని విడుదలయెను. అట్లునే నేరస్థులు పాచికలను విసరిరి. ఎవరెన్నిపాచికలను ద్రోయగలిగిరో వారల కన్ని మాసములగ శిక్షవిధించెను.

ఒకయువతి తనభర్త తన్నింపుకేనియు యామటలేకని కేసుకేసెను. నేరము ఋజునాయెను. దంపతుల కుమారుడు మైత్రిగలుపు సుదీక్షముతో న్యాయాధికారి, ఆశ్రీభర్త, యాక్రంద నుదహరించినట్లు సంపదించుటయే శిక్షగ విధించెను.

- (1) దినమున కొక్కగంటకాలము తన పిల్లలజూదముండువలెను
- (2) ప్రతిదినమున భార్యకు ఉదయభోజనము సిద్ధముకేయుటయందు సహాయ మొనర్పవలయును.
- (3) తాను వెంటనే ఉద్యోగముందు ప్రవేశింపవలయును.
- (4) భార్యబిడ్డలను తనతో మామూలుదినములంజే కాక ఆదివారములందుకూడ పీకాయనకు తీసికొని వెళ్లవలయును.
- (5) వారమునకధమును విమర్శింపవలెనను యింటివద్దగడపవలయును.
- (6) వెంటనే నేవింగ్సుబ్యాంకులో ధనమువేయ నారంభించవలెను.
- (7) తనభోజనమునకై భార్య కామకొని యుండకుండునట్లు తానే సమయమునకు హాజరు కావలయును.
- (8) ప్రతిదినమును సాయంత్రము వెండినాడు తాననిన ప్రమాణవాక్యముల భార్యదరి ఆనుచుండవలయును.
- (9) సాయంత్రములందు గృహముందు వాదకు యంతున్న పశ్చిమముల కుభ్రము చేయవలయును.
- (10) గడించిన ధనముంతటిని భార్యయధీనముకేసి ఆమెనే ఖర్చు పెట్టినయవలెను.
- (11) ప్రతి ఆదివారమున భార్యబిడ్డలతో కప్పిలి వెళ్లవలయును.
- (12) తాగుడు మానవలయును.

ఇటీవలను దండన - భార్యలను బాగుగా చూడని వారందరినీ భయపెట్టవలెను నుద్దేశ్యముతో న్యాయాధికారి విధించెను.

కరుణయును దానినంతటిని మరచి నోరులేని జంతువులను యిట్లును బట్టలుగా చావబాటి యెవరైనను కేసుకేసిన వేయబడిన కొలది జరిమానా చెల్లించి మరల తన పూర్వమార్గమునే యవలంబించిన జట్కావాలల దారుణ ప్రవర్తనలందు చూపులు గల్గింపనెంచి జియోకాపట్టణమందొక న్యాయాధికారి క్రొత్తమాదిరిగి శిక్షింప మొదలుపెట్టెను.

ఒక బండివాసిపై ఒక గుడ్డును నోకదాని వాతకు యిట్లు మువచ్చినట్లుగా బాధించిందని పోలీసు కేసు చేయబడినది. నేరము ఋణాత్మకమైనది. న్యాయాధికారి బండివాడు తేసిన తప్పునకు తగిన శిక్షగా "నీ కొరడాతో నీకు బడి చెట్టలు" అని దండన విధించెను. అధికారి, సమక్షమున నుండుటచే బండివాసిపై వానికొరడానే ప్రయోగించిన పోలీసుభటుడు కొరత రానీయలేదు.

ప్రశస్తతము ప్రపంచమున దెచ్చట చూచినను మోటారుల ద్రోవర్లు నిర్లక్ష్యము, నడిపుటచే చలనమాదములు వాటిల్లుగున్నవి. వంద్రాసునందు మోటారులక్రింద బడిన కేసులు వినమున కథమును రెండుమాడు తప్పువ గానంద జనరలు ఆకుపత్రిక వచ్చుచున్నది.

మోటారుల నిర్లక్ష్యముగ నడపు ద్రోవర్లపై ఆమెరికాయందొక న్యాయాధికారి యొక నూతనశిక్షను విధించుచున్నాడు. దీనివలన లాభము దీనియే లేనిదియు చెప్పబాలము కాని యిది యొక నూతనపద్ధతి శిక్ష.

మోటారులను చాలవేగముగను నిర్లక్ష్యముగను నడపిన వజుమందిని న్యాయాధికారి యెదుటకు పోలీసువారు తీసికొని వచ్చిరి. యధాప్రకారముగ వారల శిక్షించి ఆతడా పదిమంది తోడను ద్రోవర్లకా శిక్ష. అటనొక స్త్రీ, బాలుడు, ఐదుగురు పురుషులు మోటారు ప్రమాదములవలన మరణించియుండిరి. ఆ మృతకలీబరముల నా ద్రోవర్లకు చూపి మనములు నీరగు రీతి వారినియు లెంగించి ఆతములయెదుట నా ద్రోవర్లచే వుడిపాస్త్రముల శిరముపైపెట్టి "మేమియుండు పురపాలక సంఘ నిర్మాణవిభాగం ననుసరించి నడచెదము. మా మిత్రులగు ద్రోవర్లనుకూడ అట్లే ప్రవర్తింపమని నిశ్చయించెదము" అని ప్రమాణములు చేయించెను.

ఈవిధమున చాలమంది బుద్ధిమంతులగు న్యాయాధికారుల పైన చెప్పినవిధముల ప్రజలు చేయునేరములకు యేదియో యొకవిధమున సంబంధముండి వారు నేరముల మరల చేయనిచ్చుకొండ జేయునట్టి శిక్షల విధించుచున్నారు.

వెల సీసా 1-కి వెలము మందు రు. 0.4-0
ఈమానెన రిలకురాచిన కేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు పెండ్లులకు హాని యుండక కెండ్లుకలు పెరుగును.
రోమహారి డబ్బా 1-కి రు. 0-8-0
అమృతాంజనముడిపో, మిదరాను. బొంబాయి.

“అందరికీ అవసరమే?”
రవయోగరత్నాకరము, తాత్పర్యసహితము
ఇందు ప్రాచీన తాత్పర్యగ్రంథములను డియూ ముద్రితముగ వైద్యగ్రంథముల నండియు సంగ్రహించి రస తాజయోగములు, వటుకములు, కషాయములు, చూర్ణములు, రేహ్యములు, ద్రవ్యగుణములు, ధాతుభస్మవిభావాదులు, పుటముచేయు యంత్రములు, సాంకేతిక శాస్త్రములు, తూనికలు బుద్ధివృద్ధియు, వాగవిజ్ఞానము, చిట్కాలు, నిఘంటువు మొదలగునవి చేర్చబడియున్నవి. ఇందు తెప్పబడిన యోగము లన్నియు ఆచరణపూర్వముగ నెఱిగినవే అగుటచే వైద్యశాస్త్రము ముగ్ధులకే ప్రతి వారును సిద్ధముచేసుకొని వాడుకొనవచ్చును. మొదటికూర్పునందులేని కొన్నివిషయములను ఈరెండవకూర్పునందు జేర్చి అందరికీ విక్రీలి ఉపయుక్తముగా నుండునట్లు సవరించి చక్కని కాగితములపైని ముద్రించియున్నది. ప్రతియింటను ఒక్కొక్కరూ ఉండవలసి. 144 పేజీలు 0 12 0 గ్లెసు 1 0 0. గ్లెసు, కాలికోలైదు 1 4 0 కాలగుణాద్యము అను తిరుపతివేంకటేశ్వరకళంకం 0 2 0 మహావైశ్యకర్తృశాస్త్రము 2 1 0. ఇందుకు చక్రము 0 5 0 జయశంకర్ అందు కో, చాకలపేట, మదరాసు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరచదువు?
ఈసాము గాంధీ వూజానిధికి చేరును
మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890 (తెనుగున వ్రాయబడినది)
ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశమును ము ఇందు సక్కుగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపీ వుండితీరవలెను కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట నుంచి. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8-0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అణాలు స్థాంపులు పంపిన ఒక కాపీ రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పంపబడును. కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

జ్యోతిష చంద్రిక

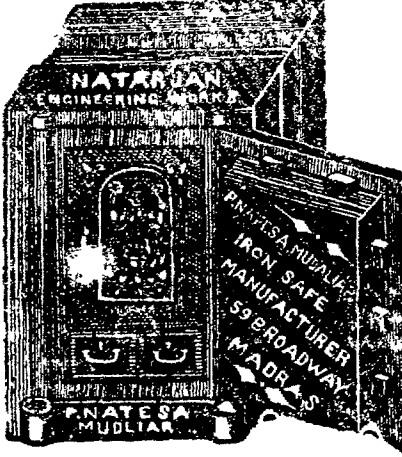
ఇది జ్యోతిష సంబంధమును మాసపత్రిక దీనియందుజ్యోతిష వియమై యనేకమంది సంగతులు వ్రాయుట యేగాక పారాశరీ, జాతక తత్వము, జాతక కరోమణి మొదలగు 20,80 జ్యోతిష గ్రంథములు, తెలుగున టీకాతాత్పర్యముతో వ్రాయబడును. జాతకమార్తాండును 8 వ భాగముగూడ 1 వ పరిచిలతు వరుసగా సంపూర్ణముగా వ్రాయబడును. ఒక్కొక్కసంచిక 50 పేజీలకు తక్కువ నుండును. క్రొత్తసంచికర వైశ్రమాసమున యాపత్రిక ప్రారంభమగును, చందాదారులకు సంచిక 1 కి చందా రు 6 లు రాజపోషకులకు సంచిక 1 కి చందా రు 10 లు గనుక దీనిలో చేరెడు చందాదారులకు, రాజపోషకులకు 1 రూ॥ అడ్వాన్సు ముందుగా పంపినయెడల తక్కినసామ్యుకు 1 వ సంచిక వి. పిగా పంపెదము తక్కిన 11 సంచికలు ప్రతీకలలోను వరుసగా ఉచితముగా పంపెదము. ఒక్కొక్క సంచికలో ఒక్కొక్క రాజపోషకునియొక్క జాతకములను చేర్చి దానినిగురించి 12 భావఫలములు శాస్త్రప్రమాణములతో అమూల్యముగా నేను స్వయముగా వ్రాసి అసంచికలో ఉచితముగా అమ్మువలెను చెదను. చందాదారుని యొక్క జాతకమును సరిచూచి వారికి కావలసిన ముఖ్యమైన సంగతులు నేను స్వయముగా వ్రాసి వారిసంచికలో పాలు ఉచితముగా టపాలో పంపెను. గనుక దీనిలో చేరెడు చందాదారులకు రాజపోషకులకు 1 రూ॥యి అడ్వాన్సు దానితో పాలు వారిజనలేదీ వర్త రాలున్న వెంటనే మాకు పంపినయెడల వైశ్రమాసములు గాయత అందరికీ పత్రికలు పంపెదము. యాపత్రిక నచ్చనియెడల తిరిగి చందా సామ్యు వాపసు చేయెదము. యింతకు వివరములు గోరువారును యాపత్రిక కావలసినవారును యాదిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఆరెళ్ల వెంకటేశ్వర్రి
సంపాదకుడు జ్యోతిష చంద్రిక గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు గోదావరిజిల్లా

న ర న ము దృ డ మై న ది న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటికే ముద్రాకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుకపెట్టెలు ఈవిధమున తెలుపబడిన జారివద్ద అనుభవమున సిద్ధముగాయున్నది. కాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోలకరటిక సంఘములు మొదలగువాటికి సురక్షరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొదలియార్,
ఇనుకపెట్టెలు చేయువాడు,
కొత్తపేట, రెడ్, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంబెసీరీంగు వర్కును. ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు అయిల్ ఎంబెసీలు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లారు కావల్సి నిలదొడ్డు, సాఫ్టింగు, పట్టులు, సరకులుగా యవ్వబడును. శుభ్యురాయ్ క్లెబ్బి, పెద్దకాయకపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్హతయిచ్చి, తయారుచేసి యవ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

మై నూ రు చందన సబ్బు

ఈసబ్బులో చేర్చబడునట్టి ప్రశంసస్థువు మిక్కిలివరిమెత్తమైనది. గనుకనే సబ్బుకూడమిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. పరిశుభ్రత, అతిజాగ్రత్త యివిరెండును యుండుటచేతనే మై నూరు సబ్బులకు అంత శ్రేష్ఠత్వము గలిగినది. దీనియందుగల మనోహరమైన నువాసన బిళ్లను వాడుటకు ప్రారంభించిన రోజునుండి బిళ్ల పూర్తియగు వరకు అట్లనే యుండును. అందుచేతనే మై నూరు సబ్బులు ప్రస్తుత నాగరికతకు తగినవి. దానిని వాడి చూడుడు. ఇదే మాదిరికృత్రిమసబ్బు లనుచూచి మోసపోకుడు. మై నూరు గవర్న మెంటు పోపుఫార్మరి వారిచే తయారుచేయబడిన మై నూరుచందన సబ్బులే.

ఉపయోగించి మాకు తోడ్పడకొరెదము.
అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.
మహమ్మదు మూసా హాజి ఇబ్రాహీం అండు కో, 32, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారుధతలు

ఫిబ్రవరి 20 వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

పరిశ్రామ కా 1.5 రు 30.0-0 మొదలు 42.0-0	మొదల	మొదల
లింగులు బస్తాలు	మొదలు	మొదల
మనుమ తొనలిని ,, 48 గలది రు 14.0-0	14.8-0	
సెలూరిని ,, దిటా ,, 15.8-0	16.0-0	
డిల్లీ ,, దిటా ,, 16.4-0	16.8-0	
కానులు కా. 164 బస్తా 1.5 ,, 8-12-0	9.0-0	
శువ్వలు ,, ,, 20.0-0	24.0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1.5 రు 205 రు 11.0-0	రు 12.0-0	
సెనగలు ,, దిటా ,, 10.8-0	11.8-0	
సెనలు ,, దిటా ,, 11.8-0	12.4-0	
పినుములు ,, దిటా ,, 18.0-0	16.0-0	
జులములు రు 164 ,, ,, 9-4-0	11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

శువ్వలనూనె కా 1.5 రు 160.0-0	165.0-0	
సెయ్యి ను 1.5 ,, 14.0-0	22.0-0	
కొంజాపురం శేరుసెనగవత్తుకా 1.5 ,, 55.0-0	60.0-0	
ఇతరత్రదేశము ,, ,, 50.0-0	58.0-0	
శేరుసెనగనూనె గానుగ కా 1.5 రు 122 మిమక నూనె 118		
జనుదము కా 1.5 రు 186.187		

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయవస్తువు కా 1.5 రు 155.0-0	160.0-0	
మారవస్తువు ,, ,, 180.0-0	185.0-0	
మిరకకాయలు(గుంటూరిని) కా 1.5 రు 100.0-0	126.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1.5 రు 50,58		
కాళనా సిపాయకట్టు ,, ,, 70, 78		
కెళుము కా 1.5 రు 85.0-0	80.0-0	
తింతవంతు కా 1.5 రు 80.0-0	49.0-0	

(5) ఇనుము

వట్టా రకం కా 1.5 రు 32.0-0	33.0-0	
చురంక ,, ,, 32.0-0	35.0-0	
రవుండు ,, ,, 32.0-0	35.0-0	

(6) లోహములు

నండి 100 కుంటుక రు 72.0-0	76.0-0	
బంగారము, కుంటుక 1.5 రు 21.8-0	22.8-0	
సవరన 1.5 ,, 14.0-9		
ఇత్తడి కా 1.5 రు 275.0-0	280.0-0	
రాగి దిటా రు 805.0-0	810.0-0	
అస్కానకెర కా 1.5 రు 84.8-0	85.0-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

అత్తకొట్టుడు 20 దిగ్గిలు రు 70	72.0-0	
కొట్టికొట్టుడు దిటా ,, ,, ,, ,, ,,		
సింహం దిటా ,, గుర్రం దిటా ,, ,, ,, ,,		

(8) దూది

జోంబా వట్టాకాయ 1.5 రు 800.0-0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 240.0-0		

(9) నూలు

జోంబావట్టాకాయ నెం 10 1/2 పైట్ 1.5 రు 7.8-0		
మధుర నెం 12 1/2 పైట్ 1.5 రు 6.4-0		
పున్నూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పైట్ 1.5 రు 8.12-0		
అనానువాకాయ నెం 12 1/2 పైట్ 1.5 రు 7.12-0		
నూకయేనుగ నెం 20 రు 10.10-0		
జూక నెం 20 ,, ,, 40 ఏ తేలిక అయినన రు 18.6-0		
గోకాక నెం 12 1/2 రు 8.14-0		
మయ్యక నెం 24 1/2 రు 11.4-0		
14 1/2 క్విలకా వత్తి రు 8.4-0		
నెం 20 దెన్ని సింహం యీటె రు 10.10-0		
నెం 22 ,, ,, రు 10.14-0		
నెం 12 1/2 దెన్ని పర్కను రు 9.0-0		
నెం 14 1/2 ,, ,, రు 9.4-0		

సక్సన్ దంతచూరము: పల్లవ్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 దెబను రూ 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథ శాస్త్రి,

నెం. 1 అలంగా త్రప్పి శివధి తిరువల్లి శ్రీమదరామ.

విజయతెలియునా

వేలకువేల విజ్ఞుల శరీరము శుభవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే పూర్తిగా చెడిపోవక నుండినప్పటికిని, అనారోగ్యమును చెంచుచున్నది.

ఈ అపాయములేక తన విజ్ఞ ఆరోగ్యముగానున్నదని తల్లి కెట్లు తెలియును? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

విజ్ఞకు గ్లాకోస్ యివ్వవలెను. గ్లాకోస్ పాలను ఉబ్బిపై గల పద్ధతి ప్రకారము వేడినీళ్లను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయవచ్చును. మ రేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు.

(3)

గ్లాకోస్ నాలుగు రాజమంతులముల విజ్ఞులు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి. లోబుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్. వెడ్. యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు

1886

బూటుకాలితో తన్నిన తప్పేమి

విచిత్రమగు తీర్పు

హిగ్గినుబాతము పుస్తకశాల గుమాస్తాసేరము

హైకోర్టునం దసీలుకు అనుజ్ఞ ఇయ్యబడెను

హిగ్గినుబాతము బుక్కుస్టాలు కీపరు స్వామినాథ అయ్యరు ఆమె వారెనిని దాక్తురు మాన్ సన్ గారు బూటుకతో తన్ని చెవిబట్టి లాగినందులకు మాన్ సన్ గారిపై దావా చేయబడెను. తింజాపూరు సెషన్సుజడ్జి ముద్దయి తన్నుటజుం దురుద్దేశ్యమేమియు లేదనియు, ఫిర్యాదిని అగౌరవపరుచుటకు గాని, బాధగలిగించుటకుగాని ఉద్దేశంలేదనియు, తలంచి ముద్దయిరి శిక్ష వేయక విడిచిపెట్టెను.

అందుపై స్వామినాథ అయ్యరుపక్షమున తిరిగి హైకోర్టునందు నేడు న్యాయమూర్తి దేవదాసుగారి సమక్షమున జరుగుచున్నందుగా ఆసీలున కనజ్జ గోరుచు క్రిందికోర్టు తీర్పు న్యాయశాస్త్రనిర్ణయగను అసాధారణముగ నున్నదనియు, జిల్లా మాజస్ట్రేటుగారివద్ద విచారణ చాల ఆశాశ్రీయవిషయములతోనిండి దుష్ఫలముగ నున్నదనియు, చెవిబట్టి లాగిన విధిగ బాధగలుగదని క్రిందికోర్టువారు తలంచుట వ్యభిచారి విరుద్ధ మనియు నుడివరి.

న్యాయమూర్తి:—దాక్తురు మాన్ సన్ గారు తనూపణ నేమైన నొసంగిరా? యని ప్రశ్నించిరి. ఎట్టితనూపణయు నీబడలేదని న్యాయవాది చెలిపెను. విదవ న్యాయమూర్తి ఆపీలు కనజ్జ నొసంగెను.

తేయాకు వ రకము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 18:—ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసము మొదటి సగముందును, కలకత్తానుండి 5,080, 575 పానులును, చిట్టాంగునుండి 2,770,423 పానులును యాంగ్ల దేశమునకు, హిందూ దేశమునుండి బంపబడెను. నిరుతి నత్సరముచే రోజులందు కలకత్తానుండి 7,106,548 పానులును, పంపిరి. చిట్టాంగును నుంజేమియును పంపలేదు. 1924 ఏప్రిల్ 1 వ తేది మొదలు 1925 ఫిబ్రవరి 14 వ తేదికి మొత్తము 264,181, 825 పానుల తేయా కనుమరియినది. నిరు దేశ రోజులలో 255,452,844 పాను లెగుమరియాయెను.

పంజాబుగవర్నరుకు విందు

గవర్నరుమంత్రులు పరస్పరాభినందనములు

జేసికొనుట

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 18:—గవర్నరుకు మంత్రులూక విందుజేసిరి. చాలమంది యతిధులువచ్చిరి. సభ పరస్పరాభినందనములతో సమాప్తమాయెను. మాల్కమ్ హాయిలీగారు (గవర్నరు) గొప్పరాజకీయ వేత్తయనియు నీరాష్ట్రమున కితిరుతెనకు నేతులేనిసేవను జేసిరనియు నయునవత్సరములలో జరుగవలసిన శుభివృద్ధి కొన్నిమాసములలోనే రాష్ట్రమునకు గలిగించి రని తెలిపిపోగడిరి. గవర్నరుసమాధానమిచ్చుచు మంత్రులుబుద్ధి మంతులనియు నేవాపరతింత్రులనియు సంస్కరణములను బాగుగానమ్మి పనిజేసిరనియు ప్రజలందఱును సంస్కరణములను పంపూర్ణసానుభూతిజూచి సానుకూలముగ కార్యములు నడచు నటుల జూడవలయుననియు భారతదేశమందలి ప్రధానరాష్ట్రములలో మిన్నయగు నీ పాంచాలరాష్ట్రమునకు నేవజేయుట గొప్పయనియు భగవంతుడిచ్చిన శక్తి సమయోగించి దీనికేసేవజేయుదుననియు నుడివరి.

బీహారు. బిరిస్సాలశాసనసభ

పాట్నా, ఫిబ్రవరి 17:—శాసనసభలో, మత్తుద్రవ్యముల నమ్ముట, తయారుజేయుట, వాడుట మొదలగునవి, నుండులలో నికీ దప్ప, పూర్తిగా నిషేధింపవలయునను తీర్మానము 21 రు ఆమోదించుటచేతను, 48 రు వ్యతిరేకించుటచేతను ద్రోసివేయబడినది.

వాయువిమానము

కరాచి, ఫిబ్రవరి 19:—వాయువిమాన మిచ్చుటకు వచ్చెను. ఇచ్చటినుండి యాంగ్ల దేశమునకు పోవును.

మైసూరులో దేశభావను కచేరీలం దుపయో

గించుట

బెంగళూరు, ఫిబ్రవరి 19:—దేశభావయుగ కన్నడమును క్రిందియంద్యోగులచేత విద్యాశాఖయందుపయోగింపబడుటకు విద్యాశాఖాధికారి యంగీకరించెను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు కన్నడమందే జరుగును. క్రమముగ కన్నడము రాజకీయ భావగ నుపయోగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగును.

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

లోక ప్రసిద్ధ మైనది.

(1727) అన్నిచోట్ల దొరుకును. దీన్ని సమూహమైనది వేరు లేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందుబ్రదర్, 12 బుందరువీధి, మదరాసు.

క ర ం చ ం దు చ బి లే దా ను

బం గారు, వెండి నగల వర్తకులు, సావు కారు వేట, మద్రాసు. 1911

ద ర ఖా ను పంపిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బ్రెండుపనులు, రబ్బరుప్లాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చిహ్నములు, బ్రాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609)

ఎంగ్రేవింగు

ఎల్లప్పుడును డాక్టరు జార్జి డ్రాలె నింహాము గురుతు గల

టా యి లే ట్ న బ్బు ల నే వాడుడు.

కలపటములేదు. బాగుగా సువాసన చేర్చబడినది.

దుకాణాదారు లందరియొద్దను దొరుకును.

లేక ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

2 బిళ్ళలు గల పెట్టె 1కి ధర రూ 1-10-0.

మొత్తముగా తీయువారు, వర్తకులు మాకు వ్రాసిన ప్రత్యేక ధరలు తెలుపబడును.

మావద్ద నబ్బులు మాత్రమేగాక యితర మేలురకము నబ్బులు, అత్తరులు గలవు.

“ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలోనే వ్రాయవలెను”

A.V.R.A. ADYCAPPA CHETTIAR,
52, BUNDER STREET, MADRAS.

1827

మద్రాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు—(కేవలం తెలుగు ఫ్యాక్టరీ)

Star of India H,HB, B పెన్సిళ్లు ద్రాయింగుసరియైన రకములు. మామూలు వ్రాతకు మౌపెన్సిళ్లంత మేలురకం అంత చౌకలో ఇంకేమీ మీకు దొరకవు. (National, pioneer, Fort St., George) Star of India కాపీ పెన్సిళ్లు ఎంతో సుఖముగా వ్రాయును. అరగవు. మా Blue, Red, Green పెన్సిళ్లు మంచి మేలేనవి. మీరు ఈ పెన్సిళ్లు కొంటే మన దేశములో కరువులు పోవును. మద్రాసు పెన్సిళ్లుతప్ప మరేమీ ముట్టనేముట్టనట్లు. వ్యాపారసమపాయములన్నియు చేయుదుము. నమూనాకట్ట రూ 1/-

వి. పెరుమాళ్లు శెట్టి & సన్స్, మద్రాసు.

ఉత్తరములు వ్రాయు పద్ధతినిగురించి ఏల కలత జేందెదరు?

కె. ఎమ్. జనార్దన్ గారు

1770

WIDE-WORLD ENGLISH CORRESPONDENCE

సహాయముచే సదరు విషయము చక్కగా నేర్పుకొనుడు.

ఈ త్రరములు వ్రాయుపద్ధతులను గురించి పూర్తిగా అన్నివిషయములు గల గ్రంథము.

విషయములు:—వ్యాకరణము, గ్రామ్య భాష సంప్రదాయములు మొదలగువాటినిగురించియు, ప్రాక్టికల్

లెటర్-రైటింగు అండు జనరల్ ఉపాధ్యాయ కృత్యముగా వ్రాయబడిన పూర్తి ఆధ్యాత్మములు గలవు. ఇవిగాక అన్ని

విషయములనుగురించి మాదిరి ఉత్తరములు, వ్యాపారసంబంధమైన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు మొదలగునవి విశేషముగా

గలవు. చిన్నవత్తకమునకుసంబంధించిన వర్తకుల ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు, కోర్టులు, ఇన్ కమ్ ట్యాక్సు, మునిసిపాలిటీ కుటుం

బము, బడి మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు, వ్యాపారమునకు సంబంధించినవియు, సామాన్యమైనవియు యిందు

లో గలవు. ఇది విద్యార్థులకు మిక్కిలి ఆమోల్యమైనది. ఒకటికి ధర రూ 1-12-0. వి.పి. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము.

ప్రతిచోటను ఏజెంట్లు కావలెను. “ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలోనే వ్రాయవలెను.”

INDUSTRY OFFICE (Book Dept.) 22, SHAMBAZAR BRIDGE ROAD CALCUTTA

దంతమార్గము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0

ఈతరగతమార్గముతో పండ్లుతోమంటలను చిగుళ్లు గట్టిపడును.

అనుకూలించి రక్తము కారకుండును నోటయ్యంధములేక ముం

డును. పండ్లుమార్గములతో తెల్లగా నుండును.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ.0-2-0

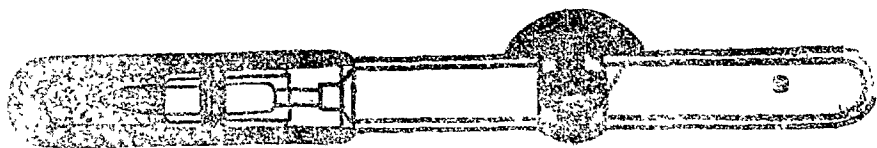
రక్తరేచనములు, బంకరేచనములు, జీగబిరేచనము

లు, అశీర్వాదరేచనములు, నీటిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ

మాత్రలకు మాడుతూంటు నేవిందిన తోడనే నిలిచిపోవును.

పిడిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. మెరుగు గుణ మిచ్చును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

గ్లాసు పాళీలు

హంబెక్ పేసాల బంగారపు పాళీలబదులు యాను రక గ్లాసు పాళీలు చేత వంటియు వాడుకలోనున్నవి. గ్లాసు రూ 10, గ్లాసు పాళీల తలము ఒకటూరి పిలలో ముందినయెను. రిజిస్ట్రేషన్ లకు చక్కగా వ్రాయును. గ్లాసు రూ 10. గ్లాసు పాళీల కరెన్సీ టేబుల్ రూ 1. బజారు రూ 10

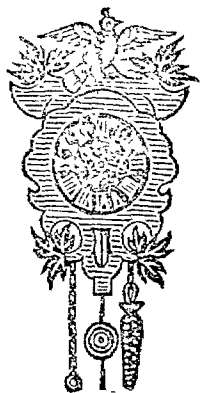
గ్లాసు పాళీలు
అగేట్ కలములు

ఫిబ్రవరి నెల బుధవారము
గ్లాసు రూ 10 లు చొప్పున పంపబడును.

2957

మైసూరు

మైసూరు

Make No More Delay

Insist only on getting.

The "JICK"

Original "JOCKAL"

WALL CLOCKS

Price Re 1-8-0

Apply:— The Manger, Post Box 265, MADRAS.

(10575)

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

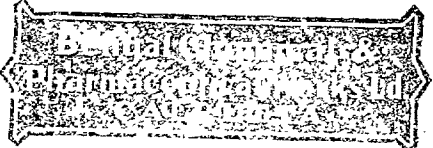
వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆహ్వానమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినదియును, ఆరోగ్యమును పొందిన తక్కువ ధరకే ఈ యాగ్యతాపత్రం నిచ్చియున్నాము. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది.

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారముల వ్రాసిన పంపబడును. బుడ్డి 1-8-0 ధర రూ 0-18-0 వి. పి. చార్జీతో సహా రూ 1-2-0.

రోజుకు రూ 3/- లను గడించవచ్చును.

మాదర్ బాబులు అటో ట్రారును

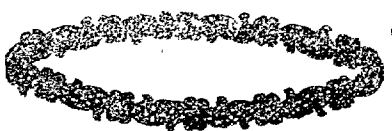
ఉపయోగించి ఒకరోజుకు రూ 3 లను గడించవచ్చును. అనుభవము అనవరము, దూరమును గూడచి ఆచరించవలసిందే.

నెడే ప్రాస్పెక్టునకు వ్రాయుడు

1884

GENZ WHEELER & Co.,

3, Commercial Buildings, Clive St, Calcutta
or 8, Broadway (Upstairs) Madras.

సమస్తమును క్రొత్తమాదిరి నగలుగొరకు స్థానము
ది ఆంధ్రజ్యోతిషులరి మానిఫాక్చరీంగు కంపెనీ.

2

సాధ్యమే, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబజారురోడ్డు, మైసూరు.

మావద్ద ఆనేకరకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడలగులు, కాసుమలలు అడ్డగ వైకలు మొదలు బంగారు నగలు స్వర్ణగోళములు వేసిన ఆనేకమాదిరి అడ్డగలు, బెడవిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపకములు, పతకములు, మొదలగునవిన్న చెండిరైలుకూజాలు, టంబుర్లు, పేలొగిన్నెలు కాపి నెట్లు మొదలగు పాతసామానులన్న ఆనేకరకముల కాళ్ళుగొలుసులు, కుండలను అన్ని వస్తువులు యెప్పుడు సిద్ధముగా యుండును. కాసు బంగారముననున్న చాదివేండిచ్చి రత్నములు మొదలగువాటికీ గారంటి యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపస్సు తీసుకోవచ్చును.

పాతెట్ల — కాకుమాను లక్షయ చౌదరి, శివగపాటికోటయ్య అందు బ్రదర్లు.

శ్రీ వ్యాస గ్రంథమాలిక

సంపాదకుడు ఆగొండి వెంకటేశాస్త్రి

ఆర్యపురం రాజమండ్రి

ఈ గ్రంథమాలలో సంవత్సరమునకు 4 గ్రంథము చొప్పున వెలువడుచుండును. అనంద వాచకముల నైజులో 40 పుటలు ఇందు జీవిత చరిత్రములు, సాంఘిక, నైతికం అపరాధపరిశోధక, చరిత్రాత్మక, పౌరాయణిక నవలలు, ఖండికావ్యములు, చిన్న నాటకములు, చాటుపద్యములు, శ్లోకములు (టీకా తాత్పర్య సహితము చాటుపద్యములలో కొన్ని ఆధునిక నాగరకత విభవమును చాటునట్టితి) ప్రకటింపబడుచుండును. ఈ గ్రంథమాల కీర్తిశ్రేష్ఠులైన రాజమండ్రి గవర్నమెంటు ఆర్ట్స్ కాలేజీలో సంస్కృత పండితులు గౌరవనిచ్చేసిన ఆముడి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిలుగారి జ్ఞాపకార్థముగ నెలకల్పబడినది. సంవత్సరమునకు ప్రకటింపబడు 4 గ్రంథములుగాక, ఒకటి రెండు వారు వ్రాసిన 18 పద్యములు నిర్వచన భారతము నుండి కొన్ని ముఖ్యభాగములు అనుబంధములుగా వెలువరించి చందాదారులకు పంపుచుండుము.

అచ్చుపడిన గ్రంథము దైవాధీనము (నవల) అచ్చుగుచున్న గ్రంథముని సంగ్రహ రామాయణము, సంస్కృత శ్లోకములు తెలుగు టీకా తాత్పర్య సహితము.

చందాదారు

1898	రు ఆ వై
మహారాజ పోషకులకు సం॥	25-0-0
రాజపోషకులకు	15-0-0
అభిమానులకు పోషకులకు	10-0-0
మొదటితరగతి చందాదారులకు	2-0-0
రెండవ తరగతి చందాదారులకు	1-4-0

చందా సొమ్ము మనీయర్డరుగా పంపి ఆంధ్రవ్యాభారత ప్రకటనమునకు తోడ్పడుడు.

ఆ. వెంకటేశాస్త్రి శ్రీ వ్యాసగ్రంథసం, ఆర్యపురం, రాజమండ్రి.

డైరిబుక్కు (1925) ఉచితము

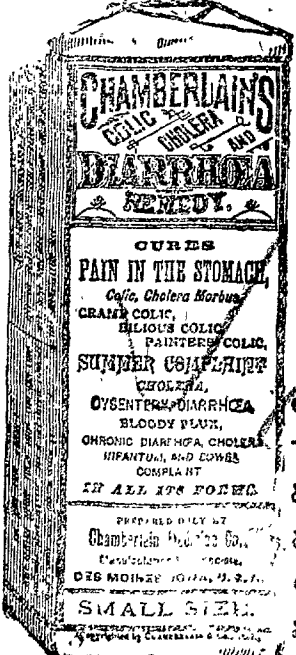
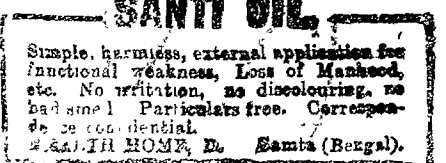
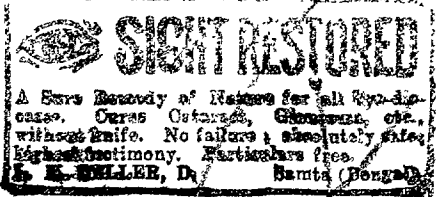
ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులకును ముఖ్యముగా చికిత్స చేసికొనవచ్చును. ప్రతిగ్రహముందును, ప్రతివైద్యునియొద్దను యుండదగినది.

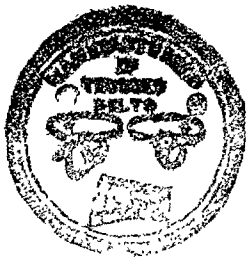
1 భాగం: రు 1-4-0. 2 భాగం: రు 1-12-0.

2851 ఆయుర్వేదచంద్రక:— ఆరోగ్య, ఔషధ, వస్తుగుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడుచుండును. సం॥ చందా రూ 2-8-0.

పి. శి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, మాదిరి యుచితము. పెరిచేస్ నెల్లూరుజిల్లా

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాప్తి అతి సార నివారిణి (2) ఈ వర్ణమును శ్రవించుటచే కడుపునొప్పి, గ్రహణి, అతిసారము, శూలనాప్తి, పేగు సంబంధమైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును. అన్ని జాగాలలో విక్రయమునకు దొరకును.

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన గోనో
నెగరోగమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ
ములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్వుము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొద
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గోనోను పుచ్చుకొనిన తరుణమే
ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దాని నాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 3-0-0

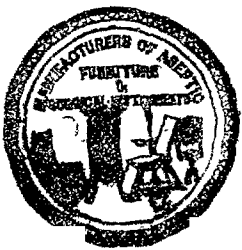
మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుదు.

ఉత్తరము లన్నియు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bomb.

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో

భద్ర మై నట్టి యు

672

నమయమునకు ఒదుగునట్టి

ఓరియంటల్ లైఫ్

భీమా చేయించుకొనుడు.

దీర్ఘ కాలమునుండి

అనేక కాలాదారులను

విస్తారమైన

మూలధనము గలిగియున్న

గాప్ పొందూదేశీయ

భీమాకంపెనీ,

Apply for full particulars to

Oriental assurance } F. E. Vaid
Buildings, } Branch
Scretary

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Bangalore.

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్ర కలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రకలువి దువ్వనపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగ
పాశగును అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజ
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రకల కేజాడ్యమున్నను నూన్చి ఈ
దివ్యౌషధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును
బుడ్డివల 1 రూపాయ. 3 బుడ్డభరించు రూ 2-10-0.

126

వీటిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

రిజిష్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏసువానన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వాయుడు

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0

1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0

1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0

మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న వరిచుట్
మన్నిదిలను వ్యాపించును.

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులము ప్రతిచోటను విక్రయింప
బడును. లేకున్న సోలువజెల్లగు,

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ

155 బాల్కన్ముఖ, బొంబాయి అని వ్రాసినది మాత్రము.

శ్రేష్ఠతరమైన పెంటుకల

తైలము "మజిన్ నూనె"

మిక్కిలి సువోహరమైన సువాసనగలది. వైట్ అ
యిత్ యితర ప్రసాదకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది
చాలకాలమునుండి మంచినగుముకలిగి, వాడుకలోనున్న
ది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే పెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను
నల్లగాను, బలముగాను యుండును. మందును రాసీయక
పెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములను మా
క్రొత్త క్యాటలాగునకై వ్రాసిన ఇనామూగా పంపెదము.

ఆ తంక నిగ్రహ సార్వ సి,

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేదాంత గంధ నిలయం

చెబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా.

1952

రాజయోగసాధన రూ. 1-0-0

ఇందు గల ముఖ్యవిషయములు:— అత్యుత్తమ
ధ్యానము, చిహ్నీ (Will-power), ఆరోగ్య సాధన,
ప్రహ్వచర్యము, ఉత్థవీర్యము, ప్రాజ్ఞాపాపము,
ఏకాగ్రతకొలుపు తొమ్మిదిసాధనలు ఇతర శాస్త్రీయ
గమ్యానులు గలవు.

భక్తాంజలి

0-4-0.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, నొంబాయి లేక నెం. 7 రెండు కెట్టివీది మదరాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి వైద్యరత్న అమృతరేఖాశ్రమము

సుప్రసిద్ధ శాస్త్రీయాయుర్వేద విద్యాపథములు దొరకు స్థలము

క్యాటలాగులు కోరువారికి ఉచితముగ పంపబడును

అమృతరేఖాశ్రమము, 151, గోవిందప్పనాయకవిధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

“స్వరస్సు అట్లాను టానికి మిక్కిలి
బలముగలది. నరములను జీర్ణ
కోశములను మంచి ఆరోగ్య
స్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే నావద్దకువచ్చు
రోగులు అనేకులు
దీనినివాడి, అద్భు
తమైనగుణమును
పొందు
చున్నారు.”

ఎఫ్. ఆర్. సి ఎస్.

“అన్ని ఉదరరోగములకు, కాలిజ
సంబంధమైన వ్యాధులకు
అట్లాను టానికి మంచి
గుణమిచ్చుటను నేను
తెలిసికొంటిని.

అదిగాక నరముల బలహీనముగల
వారందరూ ఈ టానికును
నిర్భయముగా వాడ
వచ్చును.”

ఎల్. ఎమ్. ఆంధ్రు ఎస్.

సర్వకాలసంజీవి అగు
అట్లాను టానికును
యిప్పుడే పుచ్చుకొని
కాలసంజీవిని
వశపరచుకొనుడు
ఉష్ణదేశములకు తగిన టానికు

దేశమునందు రెండురీతులుగా పనిచేయుటవల్లనే అట్లాను
టానికు మిక్కిలి జయము పొందుచున్నదని ప్రతి వైద్యునికి బాగుగా
తెలియును. తక్షణమే నరములు, మెదడు, దేశమునంధుండు సన్నవి
మాంసము పాశములు మొదలగువానికి మంచిపుష్టి నిచ్చునట్టియు,
భుజించిన ఆహారము చక్కగా జీర్ణమగునట్లుచేసి, బలమును హెచ్చించి
నట్టియు, విలువగల టషధులు యిందులో చేరియున్నవి. కృశించిన
భాగములను రెండింతలు వడితో మంచి ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే అట్లాను టానికు అతి త్వరలోనే శాశ్వతమైన గుణమునిచ్చును.
కెమిస్టుల అందరివద్దను దొరకును

మద్రాస్ సర్సు అండ్ కం.,

కెమిస్టులు, బొంబాయి

మద్రాసు డిపో విజంటల్లు:—ఎ.ఎన్. ఆర్. మూర్తి.

అంధు సర్సు, లి. పాప్ హాస్పిటల్ డ్వే

“నేను మ్యూర స్త్రీనియా వ్యాధిగల
వారి నరములు కృశించిన
వారికి ఈ టానికును వాడి
తిని. అందుచే వారికి అ
మోఘమైన గుణము
కలిగినది నరముల
బలహీనము,
ముఖ్యముగా దీర్ఘ కాలమునుండి
అజీర్ణవ్యాధితో కూడనర
ముల బలహీనముగల
వారికి దీనిని నేను
సిపార్సు చేయు
చున్నాను.” 1631

ఎ. బి. బి. ఎస్.

“నేను అట్లాను టానికును అనే
రకముల వ్యాధిగ్రస్తులకు వాడి
తిని మంచి గుణముగలిగినది.
అమితముగా పనిచేయు
వారికి ముఖ్యముగా
యది అద్భుతమైన
గుణమిచ్చినది.”
“పుష్టిని గోరు ప్రతి యొకరును
దీనిని తప్పక పుచ్చుకొను
టకు నేను శిపార్సు చేయు
చున్నాను.”

ఎల్. ఎమ్. అంధు ఎస్.